

Velenje
SP Do 35
LIST
2002

352(497.4 Šoštanj)

9001755.6

KNJIŽNICA KULT. CENTRA
I. NABOJNIK VELENJE

COBISS

Knjižnica Velenje
Titov trg 05

3320 Velenje

1
2
3
4
5
6

stran 6:

Nadaljnji rezultati v zvezi
s tresenjem tal v mestu Šoštanj
in v okolici

stran 12:

Kaj je dobro vedeti pred vložitvijo
zahtevka za gradbeno dovoljenje?

Našel sem prostor,
kjer se um spreminja
v žarko svetlobo

Peter Rezman

LETO VIII ŠT.6 27.JUNIJ 2002 200 SIT

Vse bralce lista obveščamo, da je najlažje in najceneje, če se na mesečnik list naročijo tako, da izpolnijo spodnjo naročilnico in jo pošljejo na naslov:

LIST,
Trg svobode 12,
3325 Šoštanj.

Naročiti se je mogoče tudi telefonsko na št.:

03 / 898 43 34

ali na fax:

03 / 898 43 33.

Naročilo lahko pošljete na e-naslov:

list@sostanj.si

ali:

list.stil@siol.net,

prav tako pa lahko LIST naročite

preko domače strani

Občine Šoštanj:

www.sostanj.si.

Vse bralce obveščamo, da je v prosti prodaji še vedno mogoče kupiti LIST št. 12 (almanah) na vseh prodajnih mestih, kjer prodajajo naš časopis. To brošuro pa lahko dobite tudi na uredništvu LIST-a, kjer lahko za ceno 2000 SIT kupite tudi literarni almanah Hotenja 14.

LIST

KRS z.o.o.
Zadruga
Šoštanj

NAROČILNICA

NEPREKLICNO NAROČAM MESEČNIK LIST OBČINE ŠOŠTANJ

IME _____

PRIIMEK _____

NASLOV _____

LETNA NAROČNINA ZNAŠA 2000 SIT.

LIST

Glasilo Občine Šoštanj

Prva številka LISTA je izšla 13. aprila 1995. Svet Občine Šoštanj je za redno izhajanje časopisa dne 6. 2. 1996 sprejel Odluk o ustanovitvi javnega glasila Občine Šoštanj. Člen 2: *Javno glasilo Občine Šoštanj se imenuje LIST in izhaja v slovenskem jeziku.*

Izdaja

Občina Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanjo Milan Kopusar

Fotografija na naslovnici:
BAST

Odgovorni urednik
Peter Rezman

Uredniški odbor
Jožica Andrejč
Danilo Čebul
Marjana Čelofiga
Brane Guzej
Milojka Komprij
Peter Rezman
Andrej Starič

Lektoriranje
Jožica Andrejč
(Za razpise in objave odgovarja naročnik.)

Priprava redakcije
Milojka Komprij

Oglasno trženje
Vp Studio
telefon: 031/347 391
Taja Pejovnik
e-pošta: vpstudio@email.si

Oblikovanje in grafična priprava
Vinko Pejovnik ml.
e-pošta: vinko@eurograf.si

Tisk
Eurograf d.o.o.
Stantetova 17, 3320 Velenje
www.eurograf.si
e-pošta: info@eurograf.si

Naslov uredništva
Trg Svobode 12, p.p. 4, 3325 Šoštanj
telefon: 03/89 84 334
e-pošta: list@sostanj.si

Uradne ure
vsak torek od 10.00 do 12.00
vodja priprave redakcije Milojka Komprij
vsak petek od 18.00 do 20.00
odgovorni urednik Peter Rezman

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 7/8 (julij/avgust 2002), pošljejo ali dostavijo najkasneje do 15. julija 2002.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Fotografija meseca	4
Uvodnik	5
Naša občina	6
<i>Nadaljnji rezultati v zvezi s tresenjem tal v mestu Šoštanj in v okolici</i>	
Upravna enota	12
<i>Kaj je dobro vedeti pred vložitvijo zahtevka za gradbeno dovoljenje?</i>	
Promet	14
Dogodki in ljudje	15
Intervju	20
<i>Cvetka Tinauer</i>	
Utrinki iz življenja Cerkve	25
Prostor	26
Vera Cerkovnikova Hrga	27
Na kavo vabi Mojca Ažman	28
Izpod klobuka	29
Šmartno ob Paki	30
Likovni svet otrok	31
Literatura	32
Mladi raziskovalci	34
Šport	36
Taborniki	40
Planinci	41
Poskrbimo zase	42
<i>LUNA, Svetloba</i>	
Razvedrilo	44
<i>Draguljarske skrivnosti, NAGRADNA KRIŽANKA "Šoštanj praznuje"</i>	
Po svetu	46
<i>St. Avold-Celovec-Begunje</i>	

“Simboli padajo”. (20.06.2002, TUŠ Šoštanj)

Foto: Jani Napotnik

KLIC KLIC

Pred kratkim sem se mudil v Celju. Pogosto hodim v Celje. Celje je lepo, staro mesto s tradicijo! Tam se srečam s sabo in življenjem, ujetim v drobni kapljici krvi. Moje krvi, ki jo prijazna mladenka poseša v drobno pipe-to in spusti v kozarček ličnega aparata. In od tam odroma – v sežigalnico.

Pogosto hodim v Celje in ena lepših stvari, ki se mi lahko zgodijo v tem starem mestu s tradicijo, je srečanje z gospodom Nandetom K. Nande K. je arhitekt. Arhitekt prostora. Prostora, ki osvobaja.

Nandeta K. rad obiščem v njegovi delavnici. V tistem prostoru je zbrana energija, ki jo je izpljunila Šaleška dolina; hermetično zaprta dolina, zaprt prostor, kjer peščica posameznikov gradi filozofijo samozadostnega cesarstva, v katerem so pozitivni preboji mimo ustaljenih form enaki kužnim boleznim.

In ko sem bil nazadnje v njegovi arhitekturni delavnici, sem bil pretresen. Pozitivna energija je bila močno povečana. A ne samo z zmnožkom števila oseb, ki jih je Nandi privabil v svoje prostore. Energija je bila sinergično podesterjena! Vsa pa je bila simbolno koncentrirana v rdeči "živali", ki je prijazno lezla iz enega računalniških monitorjev. Šoštanjska šola! Prevzela me je moč osvobojenega uma, ki je prevevala prostor, prevzela me je zgroženost mladeniča – moža, ki je dojemal učitelje naših otrok kot paznike v Alkatratzu. Spoznal sem, da je pri nas ujeti um zasenčil mladost, kot bi rekel Zen Aj in našel sem prostor, kjer se um spreminja v žarko svetlobo.

Velenjski "stanovski kolegi" Nandija K. kot objestni otroci brišejo čarobno formulo, ki sta jo z Edijem V. zarisala v zadnji dekadi preloma tisočletij. Nandi K., ki ga kot pavlinčka k žareči luči še vedno vleče nazaj v Šaleško dolino, pa je še enkrat našel tržno nišo – tokrat v Šoštanju. Hvaljen in grajan Glavni trg z imenom "bratov Mravljak", njihov "plac" široke odprtosti Kajuhovega parka in končno: novo šolo, ki ne bo (če bo) siva in dolgočasna hiša odrasle učenosti, ampak prebodena akupunkturna točka mesta – kotišče mladih, zdravih energij, idej in pobud, ki edine lahko oživijo na smrt obsojeno, zdolgočaseno mesto Šoštanj ■

Peter Rezman

Nadaljnji rezultati v zvezi s tresenjem tal v mestu Šoštanj in v okolici

Na temo tresenja tal v Šoštanju je bilo povedanega veliko, še več je ugibanj in prostih razmišljanj posameznikov, vendar so večina ugotovitev in tovrstnih razmišljanj temeljila na preprostih razmišljanjih posameznikov, brez kakršnih koli strokovnih podlag, dokazov ali utemeljenih dejstev. Morda pa je bilo na nepojasnen način z določenim namenom le to tudi zamolčano.

Tako smo v zadnji številki glasila Občine Šoštanj, v glasilu LIST, skušali vse občane seznaniti z potekom aktivnosti v zvezi z tresenjem tal v Šoštanju in v bližnji okolici. Zaradi premajhne količine potrebnih strokovnih podatkov, takrat še nismo mogli podati določenih ugotovitev. Da bi poiskali pravi vzrok pojava tresenja tal je občinska služba na področju za okolje in prostor v zvezi z to problematiko z različnimi metodami in sredstvi pridobiva poročila, mnenja, in ugotovitve strokovnjakov na različnih področjih, povezanih z tematiko tresenja tal v Šoštanju in v okolici.

Tako lahko v tem trenutku poudarimo, da smo pridobili prve konkretne ugotovitve strokovnjakov Urada za seizmologijo iz Ljubljane. Z opravljenimi meritvami na štirih lokacijah so tako podali prvo poročilo, ki ga v nadaljevanju tudi v celoti objavljamo. Iz omenjenega poročila in meritev je razvidno marsikaj, iz katerega si lahko vsak posameznik ustvari ali potrdi svoje trenutno mnenje. Dosedanji rezultati meritev kažejo na določena dejstva, vedno več je dokazov za potrditev in določitev glavnega vzroka nastalih pojavov. Objavljamo še poročilo Premogovnika iz Velenja, kjer so nam njihovi strokovnjaki na skupnem sestanku podali različne odgovore in njihova razmišljanja oz. trenutno mnenje, ki ga zagovarjajo v zvezi z tresenjem tal in določitve glavnega vzroka zanj.

Iz obeh poročil lahko vsak posameznik primerja medsebojne ugotovitve in stvar postaja vedno bolj zanimiva in jasnejša.

Končnega uradnega stališča s strani Občine Šoštanj trenutno še ne bi podajali, saj še čakamo potrditve nekaterih strokovnjakov in nena zadnje tudi poročilo z ugotovitvami Rudarskega inšpektorata, ki je po dolgem času na pisno posredovanje s strani občinske službe le reagiral z napovedjo, da bo posredoval s svojimi pristojnostmi. Njihov obisk z nadaljnjimi aktivnostmi pričakujemo prvi teden v mesecu juliju.

Glede na zbrane podatke in prvih potrditvah vzroka povzročitelja pojava, se nam postavlja vprašanje, ki pa je po našem mnenju najbolj pomembno in ga je potrebno v nadaljevanju razrešiti. In sicer, kaj storiti, da bo v prihodnosti bolje, brez negotovosti, strahu in tresenja oz. kako ukrepati, da bomo v prihodnosti z vsemi udeleženci v tem prostoru v skupni harmoniji lahko nadaljevali naše življenje z neko svetlo in varno prihodnostjo. Nena zadnje kakšna je cena, ki jo pripravljen žrtvovati ali sprejeti posameznik in celotna skupnost.

Iskanje nadaljnjih odgovorov in potrditev se nadaljuje. V naslednjih številkah občinskega glasila bomo Vam občanom to tudi posredovali. Hkrati pa vse obveščamo, da smo vsem na razpolago za kakršna koli mnenja, kritike in ideje v zvezi z to tematiko na tel. št.: 03-89-84-322.

Področje za gospodarstvo, okolje in prostor Občine Šoštanj
Peter VIDMAR

Kratek povzetek Poročila o seizmični aktivnosti v okolici Šoštanja in Velenja od 4. aprila do 13. junija 2002

S posodabljanjem državne mreže potresnih opazovalnic je Urad za seizmologijo Agencije RS za okolje začel beležiti večje število potresnih dogodkov na območju vzhodnih Savinjskih Alp. Število in oddaljenost naprav državne mreže potresnih opazovalnic ne omogoča dovolj natančne opredelitve lokacij teh dogodkov. Najbližja je opazovalnica Bistriški Jarek, ki se nahaja približno 30 km severno. V letih 2000 in 2001 smo s podatki državne mreže potresnih opazovalnic v območju med 46,25°N in 46,55°N ter 14,85°E in 15,30°E locirali 100 dogodkov. Najmočnejši je imel magnitudo 2,2 in so ga zabeležile tudi potresne opazovalnice v Avstriji, na Hrvaškem in v Italiji. Porazdelitev potresov po lokalni magnitudi je prikazana na histogramu:

Natančnost določanja lege epicentra iz zapisov državne mreže potresnih opazovalnic v večjem delu Slovenije ni boljša od deset kilometrov. Določanje žariščne globine sploh ni možno. Z namenom natančnejše opredelitve območja, kjer potresi nastajajo, je Urad za seizmologijo 12. septembra 2001 začasno postavil prenosno opazovalnico v zasebni hiši v vasi Zavodnje severozahodno od Velenja (ta opazovalnica je med 12. 9. 2002 in 31. 5. 2002 zabeležila preko 700 dogodkov iz področja Šoštanj-Velenje). Istočasno smo stopili v stike z odgovornimi osebami v premogovniku Velenje in pridobili podatke o dogodkih, zabeleženih s seizmografom v Šoštanju (last rudnika) v letih 2000 in 2001. V začetku marca 2002 smo prejeli obvestila, da so prebivalci Šoštanja čutili več potresnih sunkov.

14. marca 2002 sta bila na pogovorih v Premogovniku Velenje predstavnika Urada za seizmologijo. Dogovorila sta se za postavitev dodatne opazovalnice, vendar do začetka aprila še ni prišlo do realizacije. Urad za seizmologijo je 3. aprila zaprosil za pomoč Občino Šoštanj, referat za okolje in prostor, in z njihovim sodelovanjem 4. aprila postavil prenosno opazovalnico v kleti zgradbe Občine Šoštanj, ki je bila 16. maja prestavljena v Gaberke. 10. aprila 2002 so strokovnjaki Urada za seizmologijo postavili še eno potresno opazovalnico v kleti stanovanjskega bloka na Cankarjevi 19 v Šoštanju.

18. aprila je Carinska izpostava Velenje dala soglasje za postavitev potresne opazovalnice z dostopom do državnega računalniškega omrežja v njihovih prostorih. Tehnično izvedbo povezav je prevzel Center vlade za informatiko. Opazovalnica je začela delovati 16. maja 2002.

V letu 2002 so do 17. junija v omenjenem področju prebivalci čutili 40 potresov. Iz zapisov državne mreže potresnih opazovalnic smo za 22 lahko določili lokalno magnitudo. Najmočnejši je bil 17.4.2002 ob 2. uri 41. minuti po lokalnem času. Prebivalci so ga čutili z intenziteto IV-V po evropski potresni lestvici. Enake učinke so dosegli še štirje dogodki. Dogodki na območju Šoštanj-Velenje imajo nekaj značilnih skupnih lastnosti:

- Tako zapisi tresenja tal na eni sami opazovalnici, kot tudi zapisi enega dogodka na več opazovalnicah so si med seboj zelo podobni. Izraziti so dalj časa trajajoči nihaji povzročeni s površinskim valovanjem. Taki zapisi

so značilni za žarišča na majhnih globinah.

- Oddaljenosti dogodkov od opazovalnice lahko ocenimo na podlagi razlike v času prihoda transverzalnih in longitudinalnih valov. Tako je, denimo, na opazovalnici na Cankarjevi v Šoštanju časovna razlika med prihodom primarnih (P) in sekundarnih (S) potresnih valov okrog 1,0 s, na opazovalnici v Zavodnjah med 1,4 in 1,8 s, na opazovalnici v Občini med 1,4 in 1,7 s, na opazovalnici v carinarnici Velenje med 1,0 in 1,5 s, in na opazovalnici Gaberke med 0,8 in 1,0 s.
- Analiza močnejših dogodkov je pokazala, da najhitrejši potresni valovi potujejo po matični kamnini (podlagi) bazena, kar onemogoča standardno določanje lokacij potresov in hkrati kaže na majhno hitrost razširjanja potresnih valov po sedimentih (premog, ilovice, prodi, ...) v samem bazenu.
- Dogodki, ki smo jih v času opazovanja zabeležili na tem območju, so dosegli največjo magnitudo 1,5. Za ponazoritev naj omenimo, da energija sproščena pri takem potresu ustreza energiji sproščeni pri razstrelitvi 10 do nekaj deset kg TNT razstreliva.

Pri obdelavi seizmoloških podatkov smo uporabili povprečni enodimenzionalen hitrostni model izdelan na podlagi geološkega in geotehničnega profila skozi opazovano področje, ki nam ga je posredoval Premogovnik Velenje. Tako smo z uporabo standardnih seizmoloških postopkov določili lego žarišč za nekaj najmočnejših dogodkov. Žarišča vseh tako analiziranih dogodkov se nahajajo v področju velikosti približno 2x2 km, omejenem s kraji Šoštanj, Gaberke, Hrastovec in Velenje. Žarišča so na globinah med pol in enim kilometrom. Natančnost, ki smo je na ta način dosegli je približno 3 km in ne upošteva sistematičnih napak zaradi razlik med enodimenzionalnim modelom, uporabljenim pri izračunih, in dejansko strukturo ozemlja. Upoštevanje teh napak natančnost še dodatno zmanjša.

Pri lociranju dogodkov v majhnem geološko heterogenem območju naletimo na naslednje specifične probleme:

- dimenzije problema so majhne in lokalne strukture (npr. prelomi), ki so praktično nevidni (nepomembni) pri regionalnih seizmoloških raziskavah, imajo lahko velik vpliv na razširjanje potresnih valov. Zaradi kratkih poti se lahko sistematična napaka (npr. razlike dejanske strukture od modela) preslika v veliko napako pri določanju lokacije žarišča,
- heterogenost sredstva, skozi katero se razširja potresno valovanje, onemogoča uporabo standardnih metod določanja žarišča (enodimenzionalni hitrostni model), temveč bi morali uporabiti vsaj dvodimenzionalne metode, če ne kar realnih 3D metod, ki po drugi strani zahtevajo tudi podroben geotehnični model in obilo numeričnega truda.

Do sedaj opisana dejstva, meritve in njih interpretacijo lahko povzamemo v nekaj točkah:

1. Dogodki se dogajajo v kompleksnih geoloških mikrostrukturah, ki otežujejo seizmološko analizo.
2. Najmočnejši dogodek v opazovanem obdobju je imel magnitudo 1,5 in je dosegel intenziteto IV-V stopnje po evropski potresni lestvici.
3. Časovna razporeditev dogodkov ni enakomerna, ampak kaže na povezavo z določenimi dnevi v tednu.
4. S standardnimi seizmološkimi metodami ne moremo natančno opredeliti lokacije in globine dogodkov. Z gotovostjo lahko trdimo le, da dogodki nastajajo v območju znotraj potresnih opazovalnic in da žariščne globine ne presegajo 4 kilometrov.
5. Precej verjetno je, da se vsa žarišča dogodkov, ki smo jih podrobneje obdelali, nahajajo v območju velikosti približno 2x2 km, omejenem s kraji Šoštanj, Gaberke, Hrastovec in Velenje. Žarišča so na globinah med pol in enim kilometrom, vendar je nenatančnost pri določanju teh parametrov lahko še vedno tri kilometre ali več.
6. Za točno (z napako, ki ne presega nekaj sto metrov) določanje lokacije in globine dogodkov ne zadoščajo standardne metode seizmološkega opazovanja na regionalni skali - potrebna je gosta lokalna mreža instrumentov in natančen tridimenzionalni hitrostni model.

Renato Vidrih
vodja urada za seizmologijo

Monitoring tresenja tal

Tresenje tal v Šaleški dolini za strokovnjake v Premogovniku Velenje, posebej v hidrogeološki službi, ni nova stvar. Za ta pojav vemo že dlje časa in ga že od leta 1996 merimo s seizmografi, tako da to problematiko dobro poznamo. Pri postavitvi našega sistema seizmičnih postaj so nam z nasveti in opremo pomagali ARSO - Urad za seizmologijo, IRGO Ljubljana in KUTEC Sondershausen. Meritve na površini smo v preteklosti izvajali na treh lokacijah, v Pesju, Šoštanju in ugrezninskem področju, trenutno pa seizmične aktivnosti spremljamo v Pesju in Šoštanju, sistem na pepelu pa je v fazi servisiranja.

S to opremo smo zaznali vse potrese, ki so se zgodili v zadnjem času v Sloveniji – tudi tistega v Posočju. Ta je bil po svoji jakosti, kot se je čutil pri nas, 2-krat močnejši od najmočnejšega seizmičnega dogodka, zaznanega z našimi napravami.

Nova merilna oprema, ki smo jo dobili letos, je kalibrirana in certificirana v skladu z mednarodnimi standardi, tako da meritvam povsem verjamemo in lahko z vso gotovostjo trdimo, da jakost tresenja tal v Šoštanju ne presega jakosti, določenih s standardom DIN 4150.

V Sloveniji tovrstnih standardov za dopustno tresenje tal nimamo, zato pa obstaja cela vrsta drugih – ameriški, francoski, angleški, nemški ... Pri nas za primerjavo jemljemo nemške, ki so najbolj strogi in imajo jasno določene meje. Ti standardi podajajo meje za dopustno tresenje tal (slika 1) za:

- L1 – industrijske objekte,
- L2 – stanovanjske objekte,
- L3 – spomeniško zaščitene objekte.

V vsem obdobju meritev noben dogodek ni presegel meje L3, razen potresa v Posočju, ki je bil med mejama L3 in L2.

Pri tem je treba povedati še tole: če nek dogodek preseže mejo L2 ali L3, to še ne pomeni, da stavba ne bo počila, ali nasprotno, če stavba poča, to še ne pomeni, da je to zaradi preseženega dopustnega tresenja tal. To je lahko posledica cele vrste drugih vzrokov, kot so predvsem temeljenje, način gradnje, vrsta uporabljenih gradbenih materialov, podlage, na kateri je zgradba zgrajena in nenazadnje tudi starosti zgradbe.

Tresenja tal pa ne merimo samo na površini, ampak tudi v jami, kjer imamo postavljen merilni sistem, ki nam je v pomoč pri raziskovanju mehanizma nastanka stebrih udarov. Z njim smo uspešno izvajali meritve na več odkopih v jami in ugotovili, da se tudi najmočnejši stebri udari le šibko čutijo na površini in da so v primerjavi z njimi drugi dogodki, katerih izvora ne poznamo, precej močnejši.

V raziskovanje tovrstnih dogodkov, katerih izvora ne poznamo, se je na željo občine Šoštanj in krajanov v zadnjem času vključil tudi ARSO Urad za seizmologijo. Od njih smo že dobili prve rezultate, ki kažejo na to, da leži velika večina žarišč dogodkov, zabeleženih v aprilu, na prelomih, s katerimi je Šaleška dolina omejena in razkosana – gre za Šoštanski, Velenjski, Dobrniški, Hrastovski in Smrekovski prelom (glej rdeče črte na sliki 2, dogodki so označeni s krogi, kjer majhen krogec predstavlja žarišče dogodka, veliki pa natančnost določitve).

To nameravamo tudi sami preveriti v sodelovanju z Odsekom za geologijo Naravoslovno-tehnične fakultete Univerze v Ljubljani. Zastavili bomo raziskovalno nalogo, od katere pričakujemo določene odgovore v zvezi z omenjenim tresenjem tal.

Janez Mayer, univ.dipl.inž.rud.

Spremljanje premikov in deformacij terena na območju mesta Šoštanj

Odkopavanje premoga na področju Premogovnika Velenje je povezano s splošno okoljevarstveno problematiko, ki se kaže predvsem v preprečevanju vplivov rudarjenja na industrijske, stanovanjske, komunikacijske in druge objekte. Spremljanje horizontalnih in vertikalnih premikov terena je zelo pomembno za proučevanje rušnih procesov in je tudi osnova za projektiranje nadaljnjih rudarskih del v smislu varovanja objektov na površini. To omogoča načrtovano odkopavanje in napovedovanje posledic rudarjenja na površini in optimalno skrb za okolje. Napovedovanje temelji na sintezi opazovalnih podatkov na že obstoječih ugrezninah (območje vpliva odkopavanja), napovedi oziroma prognoze pa so sestavni del vsakega rudarskega projekta, ki je potreben za izdelavo podzemnih objektov.

Spremljanje premikov terena poteka s pomočjo jamomerskih opazovalnih mrež. Mreža Premogovnika Velenje vključuje 17 osnovnih točk (to so trajno stabilizirane betonske točke) in okrog 200 detajlnih opazovalnih točk. Opazovanja so namenjena spremljanju premikov in deformacij terena predvsem v območjih s stanovanjskimi in industrijskimi objekti, kjer je posvečena še posebna pozornost terenskim meritvam oziroma merski natančnosti in analizam podatkov. V ta namen smo leta 1995 šli v nabavo sodobne opreme za satelitska opazovanja, ki nam omogoča najpreciznejše meritve.

Tri izmed osnovnih točk se nahajajo na obronkih Šaleške doline. Njihova izmera in vključitev v koordinatni sistem Premogovnika Velenje je bila izvedena s pomočjo satelitske izmere (GPS) iz šestih točk državnega koordinatnega sistema, katerih koordinate so bile določene v izmeri celotne Slovenije v letu 1995. Izmera treh osnovnih točk in določitev njihovih preciznih koordinat poteka vsaka tri leta z GPS metodo na enak način. Določevanje položaja posameznih merskih točk s pomočjo satelitov je bilo uvedeno zaradi prednosti in doseganja zelo visoke natančnosti meritev, ki nam jih ponuja v primerjavi s klasičnimi merskimi metodami.

Primer stabilizacije opazovalne točke na obronju Šaleške doline. Ostale osnovne točke se nahajajo tako na obronju pridobivalnega območja kakor tudi v pridobivalnem območju samem. Njihova izmera poteka z GPS metodo enkrat letno. Izmera detajlnih opazovalnih točk poteka po posameznih področjih, kot izhodišče pa uporabljamo osnovne točke. Meritve detajlnih točk opravimo s preciznim elektronskim tahimetrom.

Na ožjem področju mesta Šoštanj je postavljena opazovalna mreža, ki vsebuje poleg dveh osnovnih točk še 20 opazovalnih točk. Meritve na vzhodnem delu in srednjem delu mesta Šoštanj se v takšnem obsegu izvajajo od leta 1989, v letu 1993 pa je bila opazovalna mreža razširjena na zahodni del mesta Šoštanj v smeri Raven pri Šoštanju. Kot osnova za izvajanje opazovanj sta osnovni točki locirani na Pustem Gradu in na zapornici Šoštanjskega jezera. Osnovne točke opazovalne mreže Premogovnika Velenje so stabilizirane z betonskimi stebri, ki so ustrezno temeljeni. Ta način stabilizacije omogoča odpravo pogoškov zaradi postavitve merske opreme. Posamezne opazovalne točke pa so stabili-

zirane z jeklenimi klini fiksiranimi v trdno podlago. Meritve premikov terena kažejo, da so na območju Šoštanja zaznane in ugotovljene posledice rudarjenja na vzhodnem predelu Goric, ki so izpostavljene odkopavanju v južnem krilu jame Preloge. Te vplive smo predvideli in jih natančno določili v projektih ter za nas ne predstavljajo nepredvidenega dogajanja. Za ostale predele Šoštanja pa lahko z zagotovostjo trdimo, da vplivi rudarjenja z rednimi meritvami potrjujejo stabilno območje, kjer ni zaslediti vplivov zaradi rudarjenja. V vseh teh letih monitoringa in uvajanja najpreciznejših geodetsko-jamomerskih meritev, ki poteka v okviru Premogovnika Velenje je bilo zagotovljeno tesno sodelovanje s strokovnjaki iz Fakultete za rudarstvo, Fakultete za geodezijo in Geodetsko upravo republike Slovenije.

Meritve nivojev podzemne vode

Voda v vodonosnih plasteh (peščenih plasteh) tik nad premogom predstavlja potencialno nevarnost pri izvajanju podzemnih del, v nekaterih območjih pa pri naravnem stanju (naravnih tlakih vode v vodonosnih plasteh) sploh ne bi bilo možno odkopavati zaradi vdorov vode v izdelane jamske prostore.

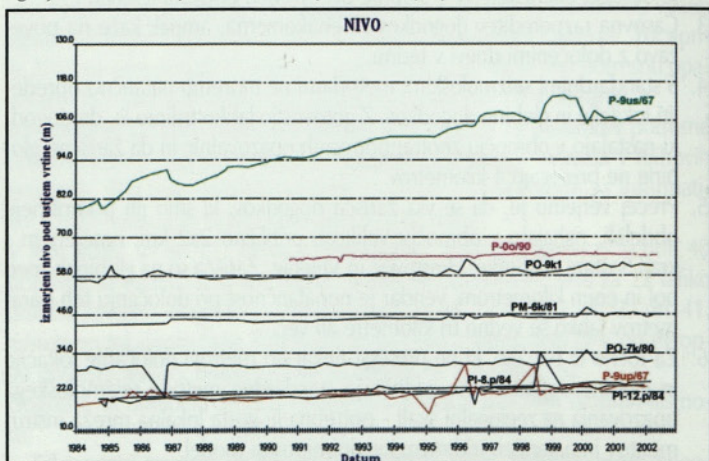
Glede na to, da na določenem območju jam premogovnika predstavljajo plasti nad izolacijsko plastjo vodonosne peščene plasti, se je že pred več desetletji pričelo:

- z intenzivnim načrtovanjem odvodnjevanja in izvajanjem odvodnjevanja vodonosnih plasti in
- s spremljanjem učinkov odvodnjevanja.

V ta namen je bilo izdelano obsežno število raziskovalnih nalog, matematičnih modelov odvodnjevanja, rudarskih projektov, vsehkozi pa se je intenzivno spremljalo učinke odvodnjevanja.

Vodonosne peščene plasti, ki ležijo tik nad izolacijsko plastjo nad premogom odvodnjujemo z visečimi filtri in vtisnimi filtri. Debelina plasti, ki jih odvodnjujemo, predstavlja, v primerjavi z vodonosnimi plastmi, ki so nanizane do površine, zelo majhen delež.

Za spremljanje učinkov odvodnjevanja v kvartarnih plasteh, to je v vodonosnih plasteh, ki ležijo od površine pa do globine cca 200 m, je zgrajena mreža opazovalnih objektov, to je piezometrov. Na teh objek-

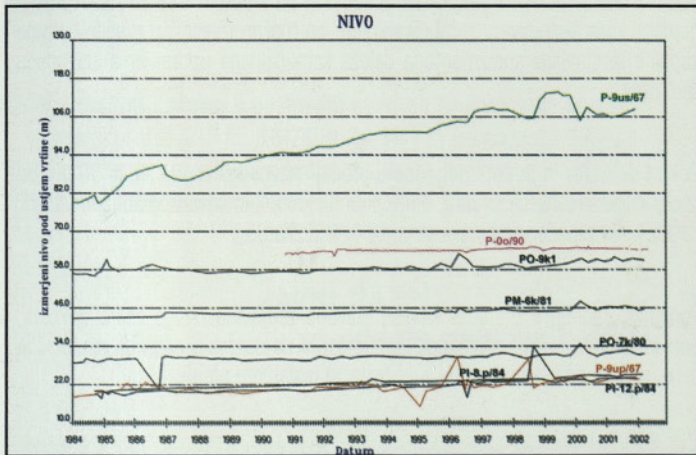
Slika 1: Spremembe nivoja (tlaka) podzemne vode na kvartarnih piezometrih (piezometri segajo do globine cca 200 m)

Naša občina

tih redno spremljamo spremembe tlakov vode v posameznih vodonosnih plasteh.

Meritve in raziskave kažejo, da odvodnjevanje prvih peščenih plasti nad premogom ne vpliva na hidrološka dogajanja v višeležečih vodonosnih plasteh (to je kvartarnih vodonosnikov – od površine do globine cca 200 m pod površino).

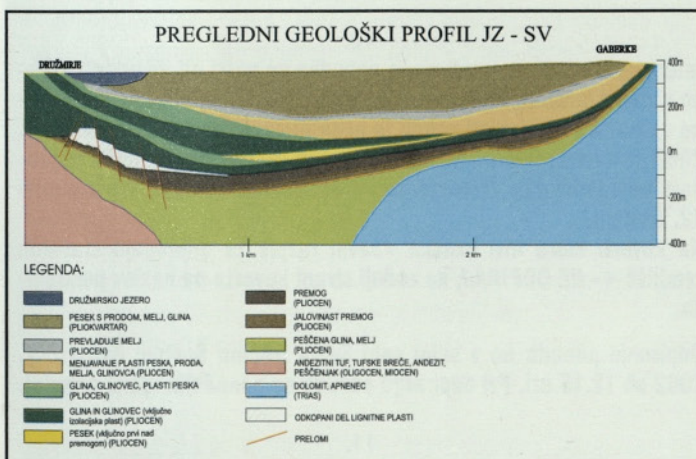

Slika 2: Spremembe nivoja (tlaka) podzemne vode na kvartarnih piezometrih (piezometri segajo do globine nekaj 10 m)

Spremljanje učinkov odvodnjevanja peščenih plasti nad premogom kaže:

- da smo z intenzivnim odvodnjevanjem prvih peščenih vodonosnih plasti nad premogom dosegli znižanje tlakov vode v teh plasteh do stopnje, ki omogoča odkopavanje tudi na območjih, kjer to pred pričetkom odvodnjevanja ni bilo možno,
- da v višje ležečih plasteh (vse do površine) v tem obdobju ni prišlo do hidroloških sprememb, ki bi bile posledica odvodnjevanja.

To pomeni, da vodonosne plasti nimajo vertikalne povezave (to nakazuje že pogled karakterističnega geološkega profila po "velenjski kadunji", slika 3).

Slika 3: Karakteristični geološki profil

Te ugotovitve potrjuje tudi dejstvo, da poteka odkopavanje pod velikimi vodnimi akumulacijami na površini (pod jezeri), oziroma zaradi vseh predhodno navedenih ugotovitev lahko varno odkopavamo pod površinskimi vodnimi akumulacijami ■

Posojila do **6** let!

*Komitentom in
nekomitentom.
Nižje obrestne mere.*

KREKOVA BANKA

Čas je sedaj na Vaši strani.

Oglasite se v naši poslovalnici:

Šoštanj : **03 - 898 68 80**

**mestna občina
VELENJE**

Cenjeni občani in občanke!

Ob 25. juniju

dnevu državnosti

Vam iskreno čestitamo.

Svet, uprava in župan MO Velenje

OBČINA ŠOŠTANJ

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

Občina Šoštanj objavlja na podlagi sklepov Sveta Občine Šoštanj ter 47. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97) naslednji

JAVNI RAZPIS za prodajo stavbnih parcel za gradnjo stanovanjskih hiš na območju naselja POHRASTNIK in naselja GABERKE

1.

1. Za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš na območju naselja Pohrastnik – kare E v katastrski občini Šoštanj se odprodajo naslednja stavbna zemljišča:
- zemlj. parc. št. 9/1, njiva v izmeri 658 m²,
  - zemlj. parc. št. 9/11, njiva v izmeri 506 m²,
  - zemlj. parc. št. 10/7, njiva v izmeri 615 m²,
  - zemlj. parc. št. 10/11, njiva v izmeri 598 m².

Valorizirani stroški priprave in komunalne opreme stavbnega zemljišča za posamezno parcelo znašajo 3.281.214,00 SIT, izhodiščna cena za m² stavbnega zemljišča znaša 2.830,87 SIT.

2. Za gradnjo individualne stanovanjske hiše na območju naselja Gaberke v katastrski občini Gaberke se odproda stavbno zemljišče:
- zemlj. parc. št. 1073/2, travnik v izmeri 1181 m².

Valorizirani stroški priprave in komunalne opreme stavbnega zemljišča znašajo 2.272.698,00 SIT, izhodiščna cena za m² stavbnega zemljišča pa 2.022,00 SIT.

2.

V stroških priprave stavbnega zemljišč so zajeti stroški geoloških in geomehanskih raziskav za obravnavano območje, geodetska odmera in izdelava prostorsko izvedbenih aktov ter ostale dokumentacije.

V stroških komunalne opreme stavbnega zemljišča pod točko 1) so zajeti stroški izgradnje vodovodnega, kanalizacijskega, toplovodnega, telekomunikacijskega in električnega omrežja ter asfaltne ceste z javno razsvetljavo. Niso pa zajeti t.i. investitorski stroški, kot so prispevki za priključke na posamezne komunalne naprave in stroški soglasij, kakor tudi izgradnja hišnih priključkov, ki bremenijo posameznega investitorja.

V stroških komunalne opreme stavbnega zemljišča pod točko 2) so zajeti stroški izgradnje vodovodnega omrežja, meteorne kanalizacije, telekomunikacijskega in električnega omrežja ter asfaltne ceste z javno razsvetljavo. Niso pa zajeti t.i. investitorski stroški, kot so prispevki za priključke na posamezne komunalne naprave in stroški soglasij, kakor tudi izgradnja hišnih priključkov, ki bremenijo posameznega investitorja.

3.

Davek na promet nepremičnine, t.j. od kupnine za stavbno zemljišče, nosijo uspešni ponudniki.

4.

Varščina za udeležbo na javnem razpisu, ki jo morajo interesenti vplačati najkasneje do oddaje ponudbe na transakcijski račun Občine Šoštanj, št. 01000-0100018529, znaša 150.000,00 SIT ter se uspešnim ponudnikom vračuna v ceno zemljišča, neuspešnim pa vrne v roku 8 dni po izteku razpisa brez obresti.

5.

Kupnino za stavbno zemljišče bodo morali uspešni ponudniki poravnati na račun iz 4. točke, v roku 15 dni po podpisu pogodbe, ostalo vrednost, t.j. stroške priprave in komunalne opreme stavbnega zemljišča, ki bodo uspelemu ponudniku odmerjeni z odločbo, pa najkasneje v roku šestih mesecev od sklenitve pogodbe oziroma na pismen predlog ponudnika v roku enega leta od sklenitve pogodbe, vendar ob predhodno opravljeni revalorizaciji stroškov po indeksi GZS za stanovanjsko gradnjo. Vpis lastništva v zemljiško knjigo bo možno izvesti po plačilu celotne kupnine in stroškov sorazmernega deleža komunalnega opremljanja stavbnega zemljišča.

6.

Rok za sklenitev in podpis pogodbe o prodaji stavbnega zemljišča je 30 dni po izteku razpisa, sicer se smatra, da je ponudnik od nameravane gradnje odstopil, zaradi česar zapade varščina v korist Občine Šoštanj.

7.

Ponudniki morajo v ponudbi navesti stavbno zemljišče, ki ga želijo odkupiti, ponujeno ceno za m² stavbnega zemljišča, ki ne sme biti nižja od izhodiščne cene, rojstne podatke ponudnika ter podatke o stalnem prebivališču.

8.

- Ponudniki morajo ponudbi priložiti
- dokazilo o vplačani varščini,
  - potrdilo o državljanstvu ponudnika,
  - pisno izjavo ponudnika, da sprejema pogoje javnega razpisa.

V primeru, da je več ponudnikov zainteresiranih za isto gradbeno parcelo, se smatra, da je ugodnejši tisti ponudnik, ki ponudi višjo ceno za m² stavbnega zemljišča.

9.

Uspešni ponudniki morajo pričeti z gradnjo na kupljenem stavbnem zemljišču najkasneje v roku dveh(2) let ter končati najmanj III. gradbeno fazo v petih letih po podpisu pogodbe, sicer se smatra, da so od nameravane gradnje odstopili. V tem primeru lahko Občina Šoštanj vložiti tožbo za razveljavitev pogodbe, pri čemer vplačana varščina zapade v korist Občine Šoštanj. To velja tudi v primeru, ko uspešni ponudnik ne spoštuje ostalih razpisnih pogojev.

Pri gradnji stanovanjskih objektov bo treba v celoti upoštevati pogoje veljavnega prostorskega dokumenta za posamezno območje.

10.

Interesenti morajo poslati pisne ponudbe po pošti ali jih oddati osebno v zaprti kuverti. Upoštevane bodo vse ponudbe, ki bodo sestavljene v skladu z razpisnimi pogoji in bodo prispele do 12. ure dne 10. 7. 2002 na naslov: Občina Šoštanj, Komisija za izvedbo postopka za prodajo nepremičnega premoženja v lasti Občine Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj.

Na kuverti mora biti oznaka »Javni razpis za odprodajo stavbnih zemljišč « - NE ODPIRAJ, na zadnji strani kuverte pa naslov ponudnika.

Odpiranje ponudb bo v sejni sobi Sveta Občine Šoštanj dne 10. 7. 2002 ob 12.15 uri. Pri odpiranju ponudb so ponudniki lahko prisotni.

11.

O izboru uspešnih ponudb bo komisija obvestila vse ponudnike najkasneje v roku 15 dni po izteku javnega razpisa.

12.

Vse informacije v zvezi z odprodajo stavbnega zemljišča lahko interesenti dobijo pri ga. Sonji NOVAK, Občina Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj, tel. 89 84 300.

OBČINA ŠOŠTANJ

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

Na podlagi Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih (Uradni list SRS št. 18/74 in 34/88) in na podlagi 6.člena Pravilnika o pogojih za oddajo poslovnih prostorov v najem ter o določanju najemnin za poslovne prostore (Uradni list občine Šoštanj št. 4/97) objavljamo

JAVNI RAZPIS za zbiranje ponudb za oddajo poslovnih prostorov v najem

Predmet oddaje je 5 (pet) poslovnih prostorov v 2. nadstropju občinske stavbe na Trgu svobode 12 v Šoštanju, z možnostjo souporabe sanitarij in skupnih prostorov, in sicer:

1. poslovni prostor (dva povezana prostora) skupne površine 38,64m², izklicna najemnina znaša 40.121,65 SIT (brez DDV);
2. poslovni prostor (dva povezana prostora) prav tako skupne površine 38,64m², izklicna najemnina znaša 40.121,65 SIT (brez DDV);
3. poslovni prostor (dva povezana prostora) skupne površine 32,20m², izklicna najemnina znaša 33.434,70 SIT (brez DDV);
4. poslovni prostor skupne površine 13,22m², izklicna najemnina znaša 13.726,91 SIT (brez DDV);
5. poslovni prostor skupne površine 18,42m², izklicna najemnina znaša 19.126,31 SIT (brez DDV).

Interesenti naj dostavijo pisne ponudbe osebno v tajništvo občine ali priporočeno po pošti na naslov Občina Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj s pripisom "Ne odpiraj - ponudba - Javni razpis za oddajo poslovnega prostora najem".

Upoštewane bodo vse ponudbe, ki bodo dostavljene v tajništvo občine Šoštanj najkasneje do srede, 10.07.2002 in sicer do 12.00 ure, kjer lahko interesenti dobijo tudi dodatne informacije.

V ponudbi je treba navesti dejavnost ponudnika ter višino ponujene najemnine, ki ne sme biti nižja od izhodiščne. Ponudbi je treba priložiti:

- dokazilo o resnosti ponudbe - potrdilo o plačani varščini treh mesečnih najemnin na transakcijski račun Občine Šoštanj, št. 01000-0100018529.

Uspelemu ponudniku bo varščina obračunana pri najemnini, neuspelemu pa vrnjena v roku 3 dni od izbire najugodnejšega ponudnika.

Odpiranje ponudb bo opravila komisija, ki bo prepozno prispele in nepopolne ponudbe izločila. O izbiri ponudnika bo na predlog komisije odločil župan najkasneje v roku 8 dni od poteka razpisa. Vsi ponudniki bodo o izbiri pisno obveščeni.

OBČINA ŠOŠTANJ

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

Na podlagi Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih (Uradni list SRS št. 18/74 in 34/88) in na podlagi 6.člena Pravilnika o pogojih za oddajo poslovnih prostorov v najem ter o določanju najemnin za poslovne prostore (Uradni list občine Šoštanj št. 4/97) objavljamo

JAVNI RAZPIS za zbiranje ponudb za oddajo poslovnega prostora v najem

Predmet oddaje v najem je poslovni prostori v lasti občine Šoštanj in sicer:

- poslovni prostor na Koroški cesti 2 v Šoštanju (bivši Foto Emaaco), kvadrature 39,34 m².

Izhodiščna mesečna najemnina za poslovni prostore znaša 26.009,76 SIT (brez DDV).

Interesenti naj dostavijo pisne ponudbe osebno v tajništvo občine ali priporočeno po pošti na naslov Občina Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj s pripisom "Ne odpiraj - ponudba - Javni razpis za oddaja poslovnega prostora najem".

Upoštewane bodo vse ponudbe, ki bodo dostavljene v tajništvo občine Šoštanj najkasneje do srede, 10.07.2002 in sicer do 12.00 ure, kjer lahko interesenti dobijo tudi dodatne informacije.

V ponudbi je treba navesti dejavnost ponudnika ter višino ponujene najemnine, ki ne sme biti nižja od izhodiščne. Ponudbi je treba priložiti:

- dokazilo o resnosti ponudbe - potrdilo o plačani varščini treh mesečnih najemnin (v znesku 78.029,00 SIT na transakcijski račun Občine Šoštanj št. 01000-0100018529,
- dokazilo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti navedene v ponudbi (odločbo pristojne UE oziroma priglasitveni list)

Uspelemu ponudniku bo varščina obračunana pri najemnini, neuspelemu pa vrnjena v roku 3 dni od izbire najugodnejšega ponudnika.

Odpiranje ponudb bo opravila komisija, ki bo prepozno prispele in nepopolne ponudbe izločila. O izbiri ponudnika bo na predlog komisije odločil župan najkasneje v roku 8 dni od poteka razpisa. Vsi ponudniki bodo o izbiri pisno obveščeni.

Zgradil bi hišo, postavil uto, adaptiral podstrešje, zamenjal kritino...

KAJ JE DOBRO VEDETI PRED VLOŽITVIJO ZAHTEVKA ZA GRADBENO DOVOLJENJE ?

V prejšnji številki LIST-a je bilo govora o pomožnih objektih, za katere ni potrebno pridobiti lokacijskega in nato še gradbenega dovoljenja, ampak zadostuje dovolitev priglašanih del. Pa pogledjmo, kaj nas "čaka", če vendarle gre za take vrste poseg v prostor (gradnja nove ali povečava obstoječe hiše, sprememba namembnosti obstoječega objekta ali večja adaptacija le tega, itd...), da je potrebno pridobiti še gradbeno dovoljenje.

Prvo vprašanje pred razmišljanjem o gradnji se seveda nanaša na zemljišče. Kje in kakšno zemljišče kupiti, da bom čim ceneje in hitreje prišel do dovoljenja? Prvi pogoj je, kot to velja tudi za pomožne objekte, da je zemljišče sploh zazidljivo (status zemljišča). Status zemljišča se da ugotoviti iz grafičnih prilog občinskega prostorskega PLANA (uradno ime se glasi drugače, a za ta zapis ni pomembno). Krajevno

Za vse, ki bodo posegali v prostor znotraj meja bivše občine Velenje, zdajšnje UPRAVNE ENOTE VELENJE, morajo vlogo nasloviti na Oddelek za okolje in prostor Upravne enote Velenje, Rudarska 6a, 3320 Velenje, in sicer v vložišču (I. nadstropje stavbe) ali v že večkrat omenjeni KRAJEVNI PISARNI UE VELENJE V ŠOŠTANJU. Vlogo lahko vložite osebno v času uradnih ur (ponedeljek, torek od 7.30 do 14.30 ure, sreda od 7.30 do 16.30 ure, petek od 7.30 do 12.30 ure), lahko pa jo pošljete tudi po elektronski pošti (ue.velenje@gov.si) ali pa kar po faksu (številka 03 8995842).

pristojne občine bi morale o pozidanih in nepozidanih stavbnih zemljiščih voditi posebno evidenco, a žal to vedo le redke občine.

Kljub pomanjkanju evidence o statusu zemljišč, boste (bi morali) brez posebnih težav na vaši občini dobili tudi potrdilo o statusu vašega zemljišča. **ZAZIDLJIVOST ZEMLJIŠČA** pa še ne pomeni avtomatsko, da je gradnja na takem zemljišču dejansko možna. Konkretno rabo prostora si občine (oz.

njeni svetniki in župan) določijo šele skozi PROSTORSKO IZVEDBENE AKTE (v nadaljevanju PIA). To velja poudariti zato, ker veliko ljudi, lastnikov zemljišč in nepremičnin, dejansko ne pozna status svoje lastnine v smislu prostorskega urejanja. Za vsako zemljišče so torej določeni pogoji rabe tega zemljišča, ki so določeni v občinskem odlo-

ku. Na občini torej lahko zahtevate uradno potrdilo o statusu vašega zemljišča ter informacijo, kateri občinski odlok določa pogoje za poseganje v prostor vaše parcele in kakšni so sploh ti pogoji. Sprememba statusa zemljišča je seveda tudi možna, a postopek je dolgotrajen in nepredvidljiv, saj gre za neke vrste politično odločitev. V takih primerih se je o možnostih najbolje pozanimati pri pristojni občinski službi, kjer lahko podate pobudo za spremembo statusa vašega zemljišča.

Poleg omenjenega je dobro preveriti, kakšna je komunalna opremljenost samega zemljišča (se je možno priključiti na vodovod, kanalizacijo, elektriko, cesto...?), in koliko vas bo taka priključitev stala. Preveriti velja tudi, če je katastrsko stanje, ki ga vodi pristojna geodetska uprava, usklajeno z dejanskim stanjem v naravi in če lastniška evidenca na zemljiški knjigi ustreza resničnemu lastništvu. Pri zemljiški knjigi je potrebno biti še posebej pozoren na morebitna bremena nepremičnine (hipoteke, služnosti, plombe, ipd...). Vsi omenjeni podatki se bodo potrebovali tudi v samem postopku izdaje dovoljenja.

V skladu z Zakonom o stavbnih zemljiščih bo za priključitev bodočega objekta potrebno poravnati sorazmerni del stroškov komunalnega urejanja zemljišča (komunalni prispevek), seveda le, če je vaša občina tako komunalno opremo tudi dejansko zgradila. Znesek, ki ga morate poravnati, vam z odločbo določi občina v kateri je obravnavano zemljišče, določi pa se spet po kriterijih, ki so navedeni v občinskem odloku (Uradni list Občine Šoštanj, št. 3/2000), samo potrdilo o plačilu določenega zneska pa je potrebno kasneje predložiti upravnemu organu, saj le ta ne sme vročiti dovoljenja brez poravnane prispevka.

Če boste želeli graditi na zemljišču, ki je v geodetskem katastru evidentirano kot kmetijsko, bo treba računati tudi na Zakon o kmetijskih zemljiščih, ki zahteva plačilo odškodnine za spremembo namembnosti tistega dela kmetijskega zemljišča, ki ga nameravati pozidati. Odškodnina se določi s posebno odločbo, pri izračunu pa se upošteva površina bodočega stavbišča in njemu pripadajočega funkcionalnega stavbišča. Znesek je odvisen tudi od kvalitete zemljišča (katastrski razred), zato pravočasno poskrbite, da bo uradna evidenca zemljiškega katastra usklajena z dejanskim stanjem.

V postopku lokacijskega in nato še gradbenega dovoljenja ali na mestu njiju, enotnega dovoljenja za gradnjo, pa bo potrebno pridobiti še številna soglasja pristojnih organov, organizacij in skupnosti, predpisana z zakonom, ki jih ureja komaj obvladljiva količina različnih predpisov. Na tem mestu nima smisla opisovati vseh možnih soglasij, ki so odvisna predvsem od željenega posega in njegove lege v prostoru. Nekaj tipičnih soglasij, ki jih običajno potrebujejo graditelji novih objektov na našem območju, pa velja omeniti, saj je včasih uspeh v samem postopku odvisen prav od njih.

Soglasje, ki največkrat buri duhove, je SOGLASJE LASTNIKA SOSEDNJEGA ZEMLJIŠČA oz. soseda. Večkrat se zmotno misli, da

omenjeno soglasje predpisuje zakon, vendar ni tako. Izrecno soglasje zahtevajo (vprašanje, če zakonito?) nekateri občinski odloki o prostorsko ureditvenih pogojih, ki so določili štiri-meterski pas ob meji, za katerega velja, da so posegi vanj možni le z soglasjem sosed (lastnika oz. vseh solastnikov zemljišča). Seveda se ne sme omenjeni pogoj občinskih odlokov zamenjevati z pravico, ki jo ima vsak lastnik nepremičnine in sicer, da varuje svojo lastnino pred morebitnim poslabšanjem pogojev za rabo njegove nepremičnine, ki bi se poslabšali z predvidenim posegom v prostor. To pomeni, da v takem primeru sosed sodeluje v postopku, ima pravico dati pripombe in se na koncu tudi pritožiti na odločitev upravnega organa, če meni, da so bile kršene njegove pravice. Pritožbo nato organ, ki je odločbo izdal, še enkrat prouči ter pritožbi ugotovi ali pa jo pošlje na Ministrstvo za okolje in prostor, ki jo kot drugostopenjski organ še enkrat preveri. V primeru slabih sosedskih odnosov je torej potrebno računati na možnost pritožbe, to pa lahko pomeni bistveno daljši upravni postopek. Še nasvet, ne računajte pretirano na pomoč države, ki mora biti v sporu nevtralna in raje predhodno poskrbite za dobre sosedske odnose.

Poleg soglasij za priključitev na komunalne vode (vodovod, kanalizacijo, elektriko, ...) se na koncu postopka predviden poseg prouči še z vidika varstva zdravja (Ministrstvo za zdravstvo, Zdravstveni inšpektorat RS, Enota Dravograd, Izpostava Velenje), včasih pa je k posegu potrebno tudi soglasje v skladu z Zakonom o varstvu pred požarom, ki ga izda požarni inšpektor (Ministrstvo za obrambo RS, inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, enota Celje). Oba inšpektorja imata za odločitev 30 dni časa, vlogo za izdajo soglasij pa bo vložila kar referentka, ki vodi vaš postopek na UE.

Vsaka vloga za poseg v prostor ima najprej splošni del, ki je namenjen ugotavljanju lastništva zemljišča ali objekta na katerem se bo izvajal poseg, zato je treba v vlogo (lahko je izpolnjen obrazec, ki ga dobite v sprejemni pisarni Upravne enote Velenje, navesti vaše ime in naslov ter objekt, kjer se bodo izvajala dela, z navedbo številke parcele iz zemljiškega katastra. Pomembno je, da v vlogi razumljivo navedete vse potrebne podatke in opišete vsa nameravana dela. Za dokazilo o razpolaganju z zemljiščem (oz. stavbiščem, če gre za poseg na obstoječi objekt), pa se zahteva lastninska pravica ali kakšna druga stvarna pravica, med drugim tudi pravica uporabe na zemljišču v družbeni lastnini (kjer obstaja še takšna pravica), ki se izkazuje z zemljiškoknjižnim izpiskom ali pa z listino (na primer notarski zapis), ki je sposobna za vpis v zemljiško knjigo in izkazuje isto pravico.

Če je iz dokazila o razpolaganju z zemljiščem oziroma objektom na katerega se nanaša vloga razvidno, da je v solastnini dveh ali več solastnikov, morajo le-ti biti sopodpisniki vloge. V kolikor niso vsi solastniki podpisniki vloge, morajo le-ti s pisnim pooblastilom pooblastiti vložnika, da jih lahko zastopa v upravnem postopku in v njihovem imenu vloži vlogo.

Pri splošnih prilogah k vlogi, ki so potrebne, da se vaša vloga sploh obravnava, pa ne pozabite tudi na dokazilo o plačilu upravne takse v predpisanem znesku, ki ga določa Zakona o upravnih taksah. Če k vlogi ne boste priložili naštetih splošnih prilog, vas bodo najprej pozvali, da vlogo dopolnite, nato pa po določenem roku vlogo preprosto zavrgli, kot to veleva Zakon o splošnem upravnem postopku.

Seveda pa je potrebno k vsakemu zahtevku za lokacijsko oz. gradbeno dovoljenje priložiti tudi ostale priloge, ki so odvisne predvsem od vrste zahtevka. V eni izmed naslednjih številčk pa si bomo podrobneje pogledali nekaj tipičnih prilog, ki si jih boste morali predhodno priskrbeti, kot je lokacijska dokumentacija in projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja ■

Edi VUČINA, vodja oddelka za okolje in prostor

Počitnice izberete vi, za denarne zadeve poskrbimo mi

Največja izbira plačilnih in posojilnih kartic v Sloveniji:

- kartici Eurocard in Visa, s katerima lahko plačujete blago in storitve ter dvigate gotovino tudi v tujini
- zlata kartica Eurocard, ki vam poleg ugodnosti klasične kartice Eurocard zagotavlja zavarovanje za čas potovanja, dodatno zavarovanje ob zlorabi kartice in nadomestno kartico v primeru izgube ali kraje v 48 urah, kjerkoli po svetu
- plačilna kartica Karanta, za plačevanje doma
- posojilni kartici Karanta in Eurocard, ki vam omogočata, da vsak mesec odplačate le del porabljenega zneska
- kartica BA/Maestro, ki vam omogoča uporabo bančnih avtomatov in plačevanje na prodajnih mestih z nalepko Maestro, tudi v tujini.

Kot nadomestilo za gotovino so vam na voljo:

- potovalni čeki American Express in Thomas Cook.

Western Union

Če pa se vam vseeno zgodi, da v tujini ostanete brez denarja, vam ga v nekaj minutah posredujemo prek sistema Western Union, tel. +386-1-477-20-01.

Posojila

V primeru, da se vam račun ne izide, lahko najamete osebo posojilo, za katero ne potrebujete dodatnih papirjev, s katerimi bi dokazovali, kako ga nameravate porabiti.

Če prejimate plačo ali pokojnino na tekoči račun pri Novi Ljubljanski banki, poslužete z vsaj eno plačilno kartico NLB in boste posojilo odplačevali preko trajnika, vam bomo triletno posojilo v vrednosti do 1.000.000 tolarjev odobrili brez zavarovanja.

Vabimo vas, da se oglasite v kateri od naših poslovalnic, kjer vam bomo z veseljem svetovali.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Divizija Velenje

BLUES®

Podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d.o.o.

NASMEH

Že po naravi sem zaskrbljen človek. Ste presenečeni? Seveda, saj me ne poznate – vsaj večina. Vendar pomislite! Mar niste tudi vi zaskrbljeni – nad zdravjem, otroki, šolanjem, finančnim stanjem, delovnim mestom, višino pokojnine?

Ali veste, kaj pomeni strah? To so le napačna pričakovanja, ki se nam zdijo resnična.

Zaskrbljenost in strah sta v naravi človeka, odkar ta ve zase. Sta pa to predvsem negativni čustvi, občutka, ki nam branita, da bi dosegli več kot smo sposobni.

In veste kaj pomaga? Smeh! Nekaj torej, kar vsi poznamo, kar vsi imamo, pa ne vemo, kako zelo pomaga.

Naredite preprost poizkus. Pomislite na nekaj negativnega, kar koli slabega bo v redu. Bodite pesimistični, jezni, prestrašeni in cinični. Dvignite roke in še vedno mislite pesimistično. Spustite roke, še vedno bodite pesimistični, potem pa se zasmejte. Na glas se zasmejte!

Kaj se je zgodilo? Ali še lahko mislite negativno? Ne morete. Preprosto se ne morete hkrati smejati in misliti negativno. Ne morete biti jezni ali zaskrbljeni, če se smejete. Pravzaprav sploh nismo sposobni misliti optimistično in pesimistično hkrati.

Ob smehu se v možganih sproščajo endorfini, ki skupaj s signali, podobnimi električnim, preprečujejo, da bi tedaj mislili negativno. Zanimivo, kajne!

Zato seveda resnično veljajo vse stokrat obrabljene misli o smehu kot bogastvu in največjem darilu, ki nič ne stane a je veliko vredno. Samo uporabljati ga ne znamo!

Zdaj veste in uporabite ga. Smeh! Mnoge stvari v življenju vam bodo stekle lažje, pri ljudeh na drugi strani boste doživeli lepši sprejem. Predvsem pa bo pozitivno mišljenje olajšalo vaše ravnanje, stvari, ki jih niste mogli premakniti, bodo stekle. Majhen trik, preizkušen na lastni koži.

Premalo se zavedamo, da so ključne stvari v našem življenju odvisne od nas samih. Čas, ki ga živimo, to vsak dan potrjuje. Seveda je lažje biti zaziban v miselnost, da sami ne moremo nič, da so vsega krivi drugi in da je vse od drugih tudi odvisno. Če mislimo tako, potem seveda ne smemo biti razočarani, če je res tako.

Zatorej – smejte se, bodite optimistični in preskakujte ovire, ki vam pridejo na pot ali pa jih obidite – ovire se namreč ne bodo premaknile same od sebe. To je žal v njihovi naravi. V naši naravi pa je, da smo sposobni ovire premagovati. In smeh pomaga!

Po nasvetih Johna Milтона Fogga napisal

Janez Pušnik

Promet

Prometni kotiček št. 16

Matjaž Cesar

Najlepši del leta je pred nami. To so lepe in dolge počitnice za otroke, ter dopusti za starše. Vreme je takšno, da se ti solza utrne. Pa kaj bi na dolgo govoril. Vsi si želimo, da bi pred dopustniški čas in dopust trajala večno.

Še nekaj je zelo pomembno. Čas prostosti in vihravosti naj mine brez nezgod, predvsem na cesti.

V prejšnji številki Lista sem omenil, da želim pisati o drugi trasi državne ceste, ki poteka skozi Občino Šoštanj. Le-ta se prične na križišču, ki sem ga podrobno opisal v tretjem prometnem kotičku že v daljnem letu 2001. To je najbolj prometno križišče daleč naokoli in je blizu Esotecha. Skozenj teče promet v smereh Šoštanj – Velenje, Velenje – Mozirje / Šmartno ob Paki. Po mojih sicer neuradnih podatkih se dnevno v njem zvrsti okoli 30.000 vozil.

Iz tega križišča se potem naša cesta prične vzpenjati v klanec proti naselju Lokovica. Skozi to izredno dolgo naselje teče skoraj po vsej svoji trasi. Občino Šoštanj pa zapusti za dolgim viaduktom in križiščem, kjer se nanjo priključi stranska, stara in nekoč glavna cesta iz Penka. Takoj za križiščem preide v Občino Šmartno ob Paki.

Vrnimo se na klanec proti Lokovici. Še pred naseljem pripeljemo najprej v enostransko križišče, kjer se z leve strani na glavno cesto priključi stranska iz Podkrajja. Hitrost je omejena na 60 km/uro. Križišče je kljub temu, da je v dolgem nepreglednem ovinku, dokaj nenevarno, če se le držimo omejitve hitrosti. Na žalost manjka na njem dodatni pas za zavijanje v levo. Takoj za križiščem nas ob cesti čaka obvestilna tabla, da se peljemo skozi naseljen kraj Lokovica.

Tu je na tej cesti storjen največji greh. Projektant in upravljalec vozišča nimata dovolj znanja, da bi, kljub mnogim katastrofalnim nesrečam, skozi ves kraj omejila hitrost vožnje na 50 km/uro. Za to bi bilo potrebno le zamenjati obvestilno tablo Lokovica, ki je sedaj brez črne obrobe in bi avtomatsko omejevala hitrost. Zaradi morda preveč drastične omejitve hitrosti na 50 km/uro, bi bilo mogoče le-to omejiti tudi na 70 km/uro. Na vrhu hriba pred glavnim križiščem v Lokovici je druga hitrostna omejitev na 60 km/uro.

O tem izredno problematičnem križišču pa v 17. prometnem kotičku ■

Lepe počitnice želim vsem bralcem!

Šoštanj je objezersko mesto

Pred stoletjem je bilo v Šoštanju ustanovljeno Turistično olepševalno društvo, ki se po dolžini delovanja ponaša kot drugo najstarejše društvo v naši občini. Ob tem jubileju so organizirali niz uspešnih prireditev, ki so nedvomno pokazale, da v Šoštanju znamo in zmoremo organizirati marsikaj zanimivega. Rdeča nit prireditev ob 100. obletnici je bila organizacija osmega srečanja objezerskih krajev Slovenije, ki je bilo zaupano prav našemu jubilaru.

Obilica dela in organizacije je bila velik zalogaj, ki so se ga odgovorno lotili in uspešno izvedli v splošno zadovoljstvo občanov in ostalih gostov. V jesenskem času pa predvidevajo še organizacijo svečane akademije, na kateri bodo pregledali prehojeno pot dosedanjih generacij in se zahvalili tudi najzaslužnejšim članov za njihov prispevek v društvu.

Srečanje, organizirano ob mednarodnem letu ekoturizma, se je pričelo z okroglo mizo, ki je bila organizirana v prostorih kulturnega doma v Šoštanju, v soboto 8. junija.

Poleg predsednika Turistične zveze Slovenije dr. Marjana Rožiča, so se je udeležili tudi predsednik združenja objezerskih krajev Marjan Kardinar, predstavnik ministrstva za okolje in prostor Andrej Pichler ter predstavniki podjetij Šaleške doline, ki so s svojo dejavnostjo vpeti v ekološke trende vplivov na okolje in njihovih sanacij. Moderiranje je pripadlo domačinki Vilmi Fece, ki je kot izredna poznavalka ekoloških trendov suvereno vodila 8. srečanje. V odsotnosti župana, je prisotne pozdravila predsednica KS Šoštanj mag. Cvetka Tinauer, ki je zaželela vsem udeležencem prijetno počutje v našem mestu ter jih seznanila z aktivnostmi ki vztrajno izboljšujejo stanje v mestu, ki je še do nedavne bilo zaznamovano s težavami, kot posledicami intenzivnega industrijskega razvoja. Ob zaključku okrogle mize je še predstavila razvojno strategijo občine Šoštanj, ki temelji na oceni trenutnega stanja, nudi predloge za rešitev in razvojne možnosti občine kot celote v prihodnosti.

Da je na področju sanacije okolja že veliko narejenega, je bilo razvidno tudi iz razprave predstavnika TE Šoštanj g. Jurača in predstavnika ERICo mag. Štrbenka, ki sta podala

oceno dosedanjega programa ekološke sanacije in seznanila prisotne o prihodnjih trendih, ki bodo nedvomno vplivali na varnejše in bolj zdravo življenje v tem prostoru.

Čast pozdrava je pripadla tudi neumornemu predsedniku Turističnega društva Petru Radoja, ki je prisotne nagovoril kar z legendo o knezu Tresimirju, ki je v davnini poselil kasneje imenovano področje Družmirje. Danes vasi ni več, ponovno je nastalo jezero, ki nam daje nove možnosti za razvoj. Šoštanj je postal objezersko mesto, ki se vse bolj zaveda svoje priložnosti, ki s sprejetjem ureditvenega načrta Jezero postaja vse bolj dosegljiva. Saša Piano je projekt podrobno predstavila, saj bo v prihodnosti postal sestavni del ponudbe povezanih šaleških jezer.

Na zaključku je bila beseda ponujena udeležencem okrogle mize, ki so dodobra izkoristili prisotnost predstavnika pravne službe na ministrstvu za okolje in prostor g. Pichlerja.

Dejstvo, da področje voda urejamo kar z nekaj zakoni, ki povzročajo dolgoročno in mukotrpno reševanje problemov, je vodilo udeležence k sprejetju sklepa, s katerim bodo pri pravnih vprašanjih nastopali skupno. Prva zahteva se nanaša na ureditev pravnega statusa objezerja, to je zemljišča v neposredni bližini voda.

Uspešno organizirana okrogla miza bi si zaslužila tudi večjo prisotnost predvsem tistih, ki bodo kaj kmalu aktivno vključeni v izvajanje predstavljenega projekta, saj bi jim v marsičem lahko olajšala delo in odgovorila na morebitne nejasnosti.

Za preostale udeležence srečanj je bilo poleg zabave poskrbljeno za ogled našega kraja in njegovih turističnih znamenitosti, ki so popestrile del dopoldneva. Prav tako so se udeleženci predstavili z lastno turistično ponudbo, s krajevnimi značilnostmi, ki so na področju kulinarčnih dobrot imele razumljivo največ obiskovalcev.

Da je združevanje objezerskih krajev dobro zastavljen projekt, je pokazal tudi interes po vključevanju v zvezo, kjer so jo s sprejetjem Braslovč in Negove razširili na 17 članov.

Svojevrstno priznanje prireditvi je bila tudi velika udeležba krajanov, ki so se pod zvoki ansambla Ptujskih pet, v varnem zavetju šotora veselili do jutranjih ur.

Sto let delovanja društva je velik uspeh, hkrati pa tudi velika obveza za uspešno izvedbo zastavljenih nalog, ki jim bo društvo z dosedanjim vnelo nedvomno kos ■

Danilo Čebul ml.

PRIREDITVE V MESECU

JULIJU

21. julij ob 15.00 uri Praznik žetve in kruha

Z veselico in ansamblom Ptujskih pet
Gaberke pri gasilnem domu
GD Gaberke in KS Gaberke

27. julij Odbojka na mivki

Igrišče Pohrastnik - Florjan
ŠD Pohrastnik
Info 041 432 348 Zajc

28. julij ob 14.00 uri Veseli ob Toplici

s povorko in prikazom starih običajev ter veselico
Topolišica - park
TD Topolišica

Sobote ob lepem vremenu Odbojka na mivki

Bazen Šoštanj
Info 031 469 608

Vesele urice v Lokovici

Dom krajanov Lokovica in igrišče pred domom
DPM Lokovica
info 041 791 174 ga. Sevcnikar

med tednom Rekreacija

v treh skupinah za otroke do 12 let, do 15 let in nad 15 let
Telovadnica Topolišica
DPM Topolišica
Info 041 409 239g. Bahor

25. julij

vpis od 7,00 do 15,00 ure
in 26. julij od 07.-15.00
vpis od 7,00 do 14,00 ur
Krvodajalska akcija
Dom učencev Velenje
RK Velenje

Dolg

Lani smo junija za 90. letnico mesta Šoštanj in ob prazniku KS Šoštanj povabili krog meščanov, ki so stari toliko ali pa celo več, kot je star Šoštanj kot mesto.

Takrat se srečanja ni mogla udeležiti Marija Pirtovšek, ki bo letos v novembru dopolnila že 92 let. Zdravje ji sicer ne služi najbolje, pa se kljub temu ne da. Slika je nastala na srečanju borcev, kjer je prejela priznanje, zdaj ob prazniku krajevne skupnosti pa je priložnost, da jo objavimo in dopolnimo lanskoletno poročilo ■

Marija Pirtovšek

Foto: M. K.

M.K.

Izlet v Ribnico

Ne vem, kako so bili zadovoljni v Ribnici na Dolenjskem z nami, mi, šoštanjski upokojenci, smo bili z njimi zelo zadovoljni.

Naš izlet v Ribnico, na katerem smo si ogledali muzej suhe robe in glinenih izdelkov, je bil prijeten in lep. V živo smo si lahko ogledali, kako se ročno izdeluje glinena posoda, in tudi kaj kupili za spomin. Da ne bi bili lačni in žejni, so poskrbeli v domači gostilni, kjer smo se dobro najedli kruha posebne vrste, seveda pa tudi vsega ostalega ni manjkalo. Dobro voljo smo peljali kar s seboj. Nekaj vsak pri sebi, za večji del pa so poskrbeli godci iz Raven, ki so igrali na preproste instrumente, pa ni glasba nič slabše zvenela. Lepo je bilo in upokojenci si takšnih izletov še želimo ■

Vika Komprej

Petdeset zlatih let

Tisto soboto v maju, ko sta v belovojski cerkvi po petdesetih letih skupnega življenja ponovno rekla DA Antonija in Jože Urbanc, po domače Kelnerjeva iz Belih Vod, ni bilo časa za kaj drugega, kot za par posnetkov v cerkvi. Obkrožena s svojim štirimi otroki in ostalimi svati sta slovesno zaprisegla še enkrat in si obljubila ljubezen in spoštovanje do konca svojih dni. Oba čila in pokončna sta v cerkvi delovala skoraj, kot da je to njun prvi DA in kot da za njima ni že celih petdeset let, kar sta to storila pred župnikom Francem Križanom.

Nič drugače mi nista delovala, ko sem ju obiskala na njenem domu, lepo urejeni domačiji na Visočkem vrhu. H kosilu sta se spravljalina in

Jožetu ni bilo nič nerodno, ko sem ga zalotila pri lupljenju česna. "Bo prej južna, če bova kuhala oba," se je zasmel, meni pa ni ušlo tisto, kar se je pražilo na štedilniku. Bile so gobe in Jože je zadovoljno ugovarjal, da so po nedeljskem dežju začele lepo rasti.

Sama sta na Kelnerjevi domačiji, ki sta jo kupila šestdesetega leta, po tem, ko sta prej osem let prebivala pri Vajdlu na Antonijinem domu ali pri Žganku po domače. Iz podrtije, ki sta jo Jože in Antonija kupila, sta uspela ustvariti lepo domačijo, kateri se pozna pridna roka in nenehna skrb. Pravi dom. In pravi dom je tukaj še vedno za vse štiri otroke: Jožeta, ki se je rodil leta 52, Evo, ki je prišla na svet leta 54, Marjano tri leta kasneje in Anico, rojeno leta 61, čeprav so se vsi štirje odselili. "Vsi imajo svoje hiše in svoj dom, čeprav pa vidim, da se le radi vračajo in tudi pomagajo, kadar je treba," razumeta svoje otroke Jože in Antonija in dodata, da jima tako ni nikoli dolg čas, ker imata preveč dela. Živina: krava in telička ter dva prašička pa še kokoši in velik vrt in še večja njiva pa sadovnjak pa hiša in vse ostalo, kar je na njihovih ramenih, res ne dopušča, da bi se človek preveč ukvarjal sam s sabo. "Tako je minilo vseh petdeset let," pravi Jože. "Ko sem se vrnil iz ujetništva, sem se zaposlil pri gozdni, nato pa v tovarni usnja. Poročila sva se in nato so prišli otroci ter gradnja hiše, pa spet šolanje otrok in prenova hiše in nato moja upokojitev in stalno delo doma, tako da res ne vem, kdaj je čas minil." Tudi Antonija je v vseh skupnih letih držala "vago" možu, skrbela za otroke in dom in kuhala za poroke in sedmine in druge domače prireditve, po čemer je bila znana daleč naokoli. "O, kuhat pa zna," se na ženin račun pohvali Jože in ne moreš si kaj, da bi ti ne bilo toplo pri srcu ob pogledu na dva, ki sta kljub težavam ali pa prav zaradi njih ohranila spoštovanje in občutek drug za drugega. Zato je verjetno tudi Antoniji žal, da se je Jože odrekel svoji lovski družini, ker pač ni šlo s štirimi otroki in eno plačo. "Ampak v srcu še zmeraj zaigra, ko vidim lovca," se vidi Jožetu, da je bila njegova odločitev kljub pravilnosti najbrž težka.

Ko sem se poslavljala, mi je Antonija stisnila v roke darilo in da naj še kaj pridem, me je povabila. Težko, ko pa čas tako hitro teče, da se redko odločiš za obiske, pa naj bodo še tako prijetni. Tudi napisati nisem uspela kaj veliko. Saj se niti trudila nisem, da bi povezala trenutke njunega skupnega življenja v celoto, ker je nemogoče ujeti petdeset let življenja v par stavkov. Pravijo, da je življenje sestavljeno iz dni, ki si jih je vredno zapomniti. Jože in Antonija imata take dneve in želim jima jih še veliko. Iskreno ■

Milojka Komprej

Foto: Milojka Komprej

Prave gospodinje imajo jajca

V Šaleški dolini se je ohranil običaj, da fantje na predvečer Sv. Florjana prepevajo od hiše, do hiše, gospodinje pa jim skrijejo jajčka, ki jih fantje iščejo in zbirajo vso noč...

Gaberke

**"Prav lep zares je samski stan,
od fantov najbolj spoštovan ..."**

Po stari šegi gredo "ledik" fantje na prvomajski večer po vasi od hiše do hiše pobirat kokošja jajca, ki jih dekleta skrijejo v okolici svojih hiš. Vaščane seznanimo z našim nočnim obiskom že večer prej s pisnimi obvestili, ki jih raznosimo do vsake hiše. Ob devetih zvečer smo se zbrali na gaberškem mostu, kjer smo najprej s pomočjo kitarista uglašili naše glasilke. Nato je sledilo preštevanje "prekaljenih mačkov" in novincev; bilo nas je 31. Vsako leto se nam lahko namreč pridružijo novinci, ki ne smejo biti mlajši od 16 let. Letos je bilo takih novincev pet in ti so morali prestati zahteven krst, nosili pa so tudi koše, kamor smo zlagali pobrana jajca. Zanimivo je to, da se število pobiralcev jajc vsako leto povečuje, saj se od starejših fantov nihče noče ločiti od samskega stanu. Posledica tega je, da smo zadnja leta "šrangali" nekaj deklet, fantovščine pa že dolgo dolgo ni bilo nobene. Po krstu smo začeli s pobiranjem jajc. Pri vsaki hiši smo poiskali skrita jajca, pobrali pa smo lahko samo neparno število jajc. Za darovana jajca in morebitno postrežbo smo se zahvalili s petjem, ki ga je spremljala harmonika. Odhod od vsake hiše sta spremljala želja, da bi kokoške še dolgo pridno nesle jajca, in pozdrav "ko ko ko ko". Pri cerkvi sv. Urha smo zapeli pesem "Lepa si roža Marija" z željo, da bi nas Marija varovala. Po napornem nočnem pohodu se nam je zjutraj prilegel krepčilen zajtrk, ki so ga v gasilskem domu pripravili naši kuharski mojstri.

Aleksander Grudnik, Zdenka Mazej

Zavodnje

V Zavodnjah se posebni spomladanski običaj že tradicionalno veže na svetnika Florjana, ki goduje 4. maja. Sveti Florjan je stanovski zavetnik gasilcev in zavetnik pred ognjem.

Priprave na ta stari ljudski običaj stečejo že kak teden prej. Fantje namreč po hišah raznosijo obvestila, s katerim nas obveščajo, kdaj bodo "POBIRALI JAJCA". Na obvestilu je bila tudi tokrat lepa pesmica, ki ponazarja ta običaj:

Foto: Tončka Topolšek

Že novi bliža maj se spet, ko vsa dežela bo sam cvet, bliža se Florjanov čas, ki pred ognjem čuva nas.

Letos bomo spet prišli fantje in prepevali in vsak od nas dobil bo cvet od vedno lepših vseh deklet.

Naj omenimo še to, da jih poleg hrane in pijače na mizah čaka les iz velikonočnih snopov. Iz tega naredijo križe, ki se lahko pribijejo na vrata ali zakurijo v domačem ognjišču. Nekateri jih poneso tudi na njive, da nas obvarujejo vsega hudega.

Na koncu je tudi že povabilo na "Jajčerijo". To je zaključna zabava, na kateri pripravljajo jajca na različne načine in se seveda vsi skupaj poveselijo ■

Tončka Topolšek

Za zgodovino

Univerza za tretje življenjsko obdobje iz Šaleške doline je nedvomno eno izmed aktivnejših andragoških društev v Sloveniji nasploh. Iz meseca v mesec preseneča s številnimi in raznolikimi dejavnostmi, krožki, akcijami in razstavami ter izobraževalnimi delavnicami. Za svojih več kot petsto članov skrbi več deset mentorjev, ki so usposobljeni za različna specialistična in ljubiteljska dela.

V maju so pripravili obsežno razstavo na velenjskem gradu ob zaključku študijskega leta 2001/2002. Izdelki, ki so nastali v različnih krožkih, so likovni in izdelki ročnih del, aranžirano cvetje, cekarji in klekljani prtički ter drugo. Več sto razstavljenih izdelkov je prava paša za oči, razstava pa bo odprta še ves mesec maj. Razstavo sta pripravili Anica Satler in Jožica Grobelnik pod vodstvom strokovnih mentorjev Damijana Kljajiča, Nataše Dolejši ter Toneta Skoka.

Ob tej priložnosti so v sredo popoldne priredili še otvoritev razstave z Jajčerijo, ki jo je vodila Anica Podlesnik.

Udeležke in udeleženci so pripravili za obiskovalce med 35 in 40 vrst jedi iz jajc, ob pokušanju pa so izvajali kulturni program v sodelovanju s svojimi kulturnimi krožki in malimi pevci vrtca Ciciban z Gorice ter upokojenskega pevskega zbora "Paške deklice" iz Pake pri Velenju ■

Jože Miklavc

Foto: Marija Miklavc

Ribiško tekmovanje

RD PAKA že od leta 1994 organizira tradicionalno tekmovanje lov rib s plovcem za prehodni pokal Občine Šoštanj.

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 26 tekmovalcev iz Ljubnega, Šempetra, Podčetrтка in Šoštanja.

Foto: Milojka Komprej

Tekmovalce je pozdravil predsednik RD PAKA g. Peter Kodre in jim zaželel "dober prijem".

Najboljše ekipe in posamezniki so prejeli pokale in medalje.

EKIPNO:

1. mesto: RD Šempeter	11,5 točk,
2. mesto: RD Paka	12,5 točk,
3. mesto: Tajniki	13,5 točk.

POSAMEZNO:

1. mesto: Roman Ramšak	2640 točk,
2. mesto: Franc Turnšek	2500 točk,
3. mesto: Silvo Koželjnik	590 točk.

Na tekmi so prevladovali ploščiči, ki so jih po končani tekmi vrnili v vodo. Zahvalil bi se Občini Šoštanj, ki je prispevala pokale za najboljše ekipe in posameznike ■

*Predsednik tekmovalne komisije
RD PAKA Šoštanj
Kemperle Alojz*

Teden gozdov je za nami

Zadnji teden v maju postaja že tradicionalni slovenski teden gozdov, ko gozdarji pripravimo različne dejavnosti poučnega in rekreativnega značaja za širšo javnost. Letošnjo osrednjo temo Gozdarstvo skozi čas smo gozdarji Savinjske in Šaleške doline pričeli v torek, 28. maja, z razstavo Drevesa si zapomnijo, v Muzeju gozdarstva in lesarstva v Nazarjah. Na občnem zboru Savinjsko gozdarskega društva Nazarje smo za novega predsednika društva izvolili Damjana Jevšnika.

V petek, 31. maja, smo pripravili srečanje upokojenih gozdarjev z našega območja, ki so del svojega življenja in ljubezni posvetili gozdu. Zbralo se je 35 upokojencev, najstarejši med njimi gospod Bogomir Supin iz Luč je še zmeraj prava korenina. V Nazarjah smo si ogledali muzej, nato smo se podali v Logarsko dolino, kjer je bilo prijetno srečanje pri olcarski bajti. Prijetno je bilo opazovati prisrčna srečanja nekdanjih sodelavcev in prisluhniti njihovim pogovorom in anekdotam.

Na to srečanje smo povabili tudi izbrane najboljše gospodarje z gozdovi, ki so prejeli priznanja in praktične nagrade; v Lučah so izbrali Jožeta Moličnika - Moličnika po domače, na Ljubnem Jožeta Rakuna - Šeteja, v Gornjem Gradu Ivana Krivca - Brčuna, v Nazarjah Marka Petrina - Mržiča in v Šoštanju Silva Avberška - Kolaja po domače.

V soboto smo šoštanjski gozdarji vodili kolesarski izlet po gozdnih cestah Lokovice in Velikega Vrha; ustavljali smo se na zanimivih točkah (razgled

Foto: Marija Miklavc

dišča, zanimiva drevesa, kašte ...) 22 udeležencev je bilo zadovoljnih, veseli smo bili zlasti mladih kolesarjev in seveda kolesark. Razšli smo se s pozdravom na svidenje drugo leto ■

*Vodja Krajevne enote Šoštanj
Milan Pogorelčnik*

Podelitev priznanj in otvoritev pisarne SDS

Dne 18. 5. 2002 je občinski odbor Socialdemokratske stranke Šoštanj ob slavnostni priložnosti podelil priznanja zaslužnim članom OO SDS Šoštanj. Prijetno dolžnost je opravil predsednik OO SDS Šoštanj Peter Radoja.

Socialdemokratska stranka Slovenije podeljuje priznanja svojim zaslužnim članom v obliki zlate, srebrne oz. bronaste vrtnice enkrat letno in se nanaša na delo in dosežke članov v preteklem letu.

Bronasto vrtnico je prejelo sedem članov, srebrno vrtnico pa en član OO SDS Šoštanj. Za člane, ki so dobili priznanja, velja, da so s svojim delom vedno in povsod uspešno predstavljali program in usmeritve

Foto: Milojka Komprej

stranke SDS, da so zvesti svojim načelom in poštenju, da so ugledni, včasih preskromni, delavni, predvsem pa ljudje, ki so vedno pripravljeni priskočiti na pomoč in se lahko zaneseš nanje. Vsem dobitnikom priznanj v imenu OO SDS Šoštanj še enkrat iskreno čestitamo.

Ob slavnostni priložnosti sta prisotne nagovorila g. Franc Sever, član Izvršilnega odbora stranke SDS Slovenija in g. Kramer, župan Občine Mozirje, tudi socialdemokrat. Oba sta čestitala nagrajencem in pohvalila njihovo delo, obenem pa tudi delo OO SDS Šoštanj ter zaželela še veliko uspehov v prihodnje.

Po končani slovesnosti je sledila še otvoritev pisarne OO SDS Šoštanj, ki je v zgradbi Občine Šoštanj, na naslovu Trg svobode 12. Novi prostori so za stranko SDS velika pridobitev, saj se bodo lahko pisarne posluževali vsi odbori OO SDS Šoštanj, v kasnejši fazi pa bo pisarna odprta za vse občane, člane oz. simpatizerje SDS, kjer jim bodo člani SDS nudili razne informacije in pomoč. V tej pisarni se je kasneje nadaljevalo druženje, kjer se je razvila konstruktivna in zanimiva debata ■

Judita Čas Krneža

Pred kratkim se je na povabilo župana in poslanca Milana Kopusarja v Šoštanju mudil Minister za okolje in prostor Janez Kopač. Teme pogovora ni bilo reško najti, energetika, kostna moka, rušenje tovarne usnja, prostorski plani in podobno. Župan je ministra seznanil s problemi naše občine, ki se tičejo okolja in prostora, beseda pa je v ožjem prijateljskem vzdušju tekla tudi na splošno. Foto: Z. Kočevar

JAVNI RAZPISI ZA SOFINANCIRANJE RAZVOJA PODEŽELJA IN KMETIJSTVA

V začetku junija sta Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja objavila več javnih razpisov, na katerih lahko kandidirajo občine in kmetijska gospodarstva, ki investirajo v razvoj kmetijske panoge. Ker se pri večini javnih razpisov rok zbiranja prijav zaključuje čez en mesec (7. ali 8. julij), bo na nekaterih javnih razpisih težko kandidirati in v tem času zbrati potrebno dokumentacijo. Ker pa je Uredba o programih kmetijske strukturne politike in kmetijske politike razvoja podeželja sprejeta za leti 2002 in 2003, predvidevamo, da bodo tudi prihodnje leto državna sredstva namenjena za enake namene, zato si jih je dobro zapomniti in se pripraviti na morebitno prijavo na javni razpis v prihodnjem letu.

Občine imajo možnost kandidirati na javnem razpisu za sofinanciranje uvajanja razvojnih programov Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi, ki postajajo podlaga za pridobivanje sredstev za razvoj podeželja oziroma izboljšanje pogojev bivanja na podeželju. Javni razpis za sofinanciranje ukrepov prostorskega urejanja – obnova vasi daje občinam, ki imajo izdelan program CRPOV, možnost sofinanciranja urejanja vaških središč, prostorske preureditve vasi, urejanja zgradb in površin skupnega pomena ter obnove stanovanjskih hiš in gospodarskih objektov v smislu obnove stavbne dediščine. Na območjih CRPOV lahko občine s pomočjo dodeljenih sredstev investirajo v cestno infrastrukturo, tematske poti ter vodovodno infrastrukturo. Država namenja tudi sredstva za izvedbo komasacij na območjih, kjer je izrazita neugodna posestna struktura. Tudi na ta javni razpis se lahko prijavijo občine.

Z javnim razpisom za sofinanciranje podpor ekonomski diverzifikaciji podeželja – alternativnim dohodkovnim virom, so dobili priložnost za

pridobitev manjkajočih sredstev v višini 50 % od vrednosti investicije tisti, ki želijo na kmetiji razvijati kot dopolnilno dejavnost turizem na kmetiji, izboljšati ponudbo gostom z izgradnjo spremljajočih objektov ali se ukvarjati z domačo obrtjo na kmetiji.

Nepovratna sredstva lahko pridobijo pod določenimi pogoji kmetijska gospodarstva, ki so v letu 2002 uredila pašnike. Delež dodeljenih sredstev znaša do 30 % priznane vrednosti investicije. Vloge bodo izbrane na osnovi točkovanja in višine doseženih točk.

Pri investicijah na kmetijah je pomemben javni razpis za prestrukturiranje in prenovo kmetijske proizvodnje, ki daje možnost pridobitve sredstev v višini 50 % od priznane vrednosti investicije v obliki ugodnega posojila in nepovratnih sredstev. Na ta javni razpis se lahko prijavijo kmetije, ki izpolnjujejo pogoje razpisa, želijo investirati ali že investirajo v novo gradnjo ali adaptacijo hlevov in drugih objektov s pripadajočimi napravami ter opremo, v postavitve zavarovanih prostorov s pripadajočo opremo, v nakup kmetijskih zemljišč, kmetijske mehanizacije, dokup osnovne plemenske črede za povečano število stojišč. Povečana podpora je namenjena mladim kmetom.

Večina zgoraj naštetih investicij mora biti povezana z naložbo v povečanje proizvodnje, saj lahko npr. nakup kmetijske mehanizacije predstavlja le 35 % vrednosti celotne investicije. Podobno je tudi z nakupom kmetijskih zemljišč in osnovne plemenske črede.

Kandidirati je možno tudi za financiranje projektov dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, in sicer za ureditev prostorov in nakup potrebne opreme za predelavo vseh vrst kmetijskih proizvodov za javno potrošnjo, gozdnih sortimentov, zelišč in gozdnih sadežev, vključno z njihovim skladiščenjem, dodelavo in prodajo.

Ker je težko v kratkem zapisu predstaviti vse pogoje, ki jih mora kandidat izpolnjevati, se za natančnejšo obrazložitev javnih razpisov obrnite na kmetijsko svetovalno službo ■

Pripravila: Lidija Diklič, kmet. inž.

Znanje in svoboda sta vrednoti, ki mi na osebni ravni največ pomenita, brez ene ali druge ne morem dihati.

Perspektiva Šoštanja

Cvetka Tinauer

magistra in direktorica, predsednica KS Šoštanj

Šoštanj me je precej zaznamoval. Ko sem jaz tukaj odraščala, smo bili prepuščeni temu, da živimo drug z drugim. Obe šoli sta bili drugače naravnani in sta imeli zelo velik pomen v mestu. Še vedno se štejemo za "bibarekovec" in "kajuhovce". Name je mesto naredilo takšen vtis predvsem zaradi tega, ker sem že kot otrok živela zelo, zelo aktivno. Vključena sem bila v vse dogodke, kjer sem lahko kot otrok "prišla zraven". V športu sem bila v rokometni in košarkarski skupini, ki je bila praktično špica v Sloveniji, hodili smo na medrepubliške tekme. "Naši" dečki so bili celo prvi v Jugoslaviji. Takšni uspehi mladega človeka zelo pozitivno zaznamujejo. Poleg tega me je privlačil recital, ki je bil v tistem obdobju zelo zaželen. Ne vem, če je v Šoštanju še kakšen spomenik, pred katerim nisem recitala sama ali v skupini ali celo s kakšnim učiteljem. Rada se spominjam skupnih nastopov z učiteljem Kolškom, ki je bil moj razrednik v 5. razredu. Vse te kvalitete so me spremljale tudi v srednji šoli v Rušah.

Vi ste ena od redkih, ki iz tega mesta ni "ušla" zaradi boljnih možnosti drugje. Mi, ki smo tukaj ostajali, smo drugače dojemali stagnacijo mesta. Zanima me, kako ste vi doživljali ta prehod iz tistega lepega mesta, polnega življenja, skratka, kraja naše mladosti, do sivega brezperspektivnega kraja, ki je bil obsojen nenazadnje na dokončni potop. Zanima me, kako danes gledate na bodočnost tega mesta. Kakšna je po vaše šoštanjska perspektiva? Smo na dnu, se dvigujemo, ali lahko potonemo še nižje?

Res sem ostala v Šoštanju. Ne zato, ker ne bi mogla iti drugam, saj sem bila med tem zaposlena tudi v Ljubljani na takšnem mestu, ki je terjalo celega človeka ves delovni dan. A sem se vseeno odločila, da sem tudi za ceno ogrožanja zdravja prihajala domov v Šoštanj. Šlo je za zavestno odločitev, da ostane družina tukaj, saj mi tradicionalne vrednote zelo veliko pomenijo. Te pa se ohranjajo s težavo, še posebej v večjih urbanih sredinah. Nikoli si nisem želela, da bi moji otroci živeli v velikem mestu, saj je tam borba za preživet-

je veliko bolj brutalna. Po svoje je v manjših sredinah težje ohranjati neopazno identiteto, saj vsakršno izstopanje iz povprečja ljudje zaznavajo prej in bolj kritično. Vendar pa vpliv drugih, bolj pristnih medčloveških odnosov, ki veliko prispevajo k duhovni rasti posameznika, odtehta nevšečnosti, ki jih manjši kraji povzročajo posameznikom.

Vi ste v svojem okolju vedno vzbujali neka-kšno ekstravaganco, nenazadnje tudi s svojo pojavnostjo, oblačanjem ... Kako ste uspeli v tako konzervativni sredini, ob zavestni odločitvi, da boste živeli tukaj, "navaditi" sokrajane na svoj stil in način življenja?

Precej težko. Veliko stvari je bilo treba razčistiti, saj človek na ta način prihaja tudi v konflikte sam s sabo na točkah, ko se je treba podrežati večini ali pa iti svojo pot. Zelo sem zadovoljna, da sem se odločila za svojo pot, saj sem kljub težavam tako izbrala pot premagovanja težav, problemov, ovir in s tem pot duhovne rasti. Ljudje se med seboj razlikujemo prav po tem, kako uspešni smo pri premagovanju težav in problemov na svoji življenjski poti. Težave in probleme imamo vsi, le da jih uspešni premagajo, neuspešni pa za svoj položaj krivijo druge.

Zakaj se ljudje prilagajamo večini? Ker nas je strah, da bi ostali sami in osamljeni. V skrajni obliki pa nas je strah sramu, da bi bili drugačni.

Tudi meni je bilo težko, saj se je mnogo ljudi obregnilo ob mene češ, pa kaj si ta Tinauerca misli, da je... Nekaterim sem delovala domišljavo. Vendar sem vztrajala, ljudje so se tega navadili in kar naenkrat to ni več nobena posebnost in ne vzbujam več pozornosti, ki je v večjem mestu ne bi nikoli.

Ampak vi ste na ta način v tem okolju le razširili ta "standard zunanje podobe". Vsaki drugi osebi s podobnimi aspiracijami, kot ste jih imeli in jih imate vi, bo lažje, saj ji tudi vaša izkušnja ponuja boljše startno izhodišče, kot ste ga imeli vi ...

Najbrž ni niti enega Šoštanjčana, ki ne bi vedel za Cvetko Tinauer. Verjetno zaradi tega, ker ste predsednica krajevne skupnosti ... Ker ste članica Sveta Občine Šoštanj ... Ker ste lastnica in direktorica podjetja Perspektiva d.o.o. ... Ker ste dvakrat precej uspešno kandidirali za županjo občine in mesta Šoštanj ... Ker ste diplomirana pravnica in magistra managementa ... Najbrž zato, ker ste od šolskih let pa vse do danes Cvetka Tinauer iz Šoštanja.

Lahko rečem, da sem si izborila svoj prostor pod soncem ... Živim v tradicionalnem okolju, otroci so se šolali tukaj, kar že v primerjavi z Velenjem pušča bolj prijetne mladostne vtise, ki vplivajo na celo življenje.

Otroci in družina vam veliko pomenijo. Če bi se odločili, ali bi hoteli, da bi otroci ostali tukaj, ali da bi si ustvarili življenje zunaj Šaleške doline?

Nikoli nisem pričakovala od svojih dveh otrok, da bi mi morala biti podobna in navezana na Šoštanj. Sin si je svojo pot že izoblikoval, študiral je in dela v Ljubljani, ukvarja se z informacijskimi tehnologijami in kariero, ki si jo utira v Ljubljani, bi tukaj zelo težko ustvaril. Hčerka zaključuje osnovno šolo v Šoštanju.

Sin me je kar precej prepričeval, da bi se odselili. Pa smo vseeno ostali tukaj. Jaz sem to zase razčistila, otroci bodo šli svojo pot.

Ja, ampak vendar ste tukaj ustvarili družinsko življenje, ki je nenazadnje vezano tudi na čisto praktične stvari, kot je stanovanje in podobno.

V naši družini otroka nismo vzgajali na način, da bi videla edini smisel življenja v tem, kaj bosta podedovala. Stanovanje sva z možem kupila zase, za svoje življenje in če bo treba, ga bova brez čustvenih težav v tretjem življenjskem obdobju prodala zato, da mi ne bo treba na starost živeti v kakšnem zanemarnem upokojskem domu.

Kariera

Končali ste srednjo kemijsko šolo, potem pa ste se lotili študija prava.

Takoj po osnovni šoli se kljub odličnemu uspehu nisem videla kot gimnazijka, zato sem se takrat odločila za odhod v Ruše. To je bila zame kar stresna izkušnja, saj sem prvič šla za tako dolgo in za tisti čas daleč od doma. Za kemijo sem se odločila tako, da sem izločevala, kaj ne bi rada bila oziroma v kakšno šolo ne bi šla.

V Rušah sem spoznala moža, se takoj po srednji šoli poročila in dobila sina. Takrat sem najprej mislila, da se s tem končuje tudi moja študijska pot, vendar so mi vsi domači priskočili na pomoč. Na pravo sem prišla tako, da me je tja vpisal mož, saj je bil zaradi poteka roka vpis na fakultete povsod zaključen. Prepričal je dekana in glede na moj odličen srednješolski uspeh so me z veseljem vpisali. V tem pogledu je moja življenjska pot res zelo čudna.

Vaša kariera kaže, kot da bi bilo pravo ovinek na uspešni poti, ki se danes manifestira v magisteriju s področja managementa. Izkristalizirale so se poteze, ki vas označuje kot dobro in vztrajno voditeljico.

Tega ne morem zanikati, nenazadnje malo verjamem tudi horoskopu, kjer "ovnom" tudi pripisujejo takšne lastnosti.

Na pravo sem res priletela zgolj slučajno in dokler nisem dojela, da pravo ni "piflarija", ampak stanje duha, s študijem nisem bila zadovoljna. Vendar se je moj odnos postopno spremenil. Dojela sem bistvo prava in če me danes vprašate, kako razmišljam, moram reči, da vsekakor kot pravnik. To pa zato, ker je to tesno povezano s pravičnostjo. Skozi študij in opravljene izpite sem ugotovila, da imam dober občutek, kaj je prav in kaj ne. V pravu je pač potrebno dojemati posledice nekega ravnanja, dogodka, odločitve ...

Ko sem delala magisterij iz managementa, je bil osrednji del naloge še vedno povezan s pravom in tudi sedaj, ko delam doktorat, sem si izbrala mentorja, ki je doktor prava. Tudi osrednji del doktorske disertacije temelji na pravu, tako da ga ne morem kar obesiti na klin.

Danes sem zelo hvaležna, da sem po dokaj nenavadnem spletu okoliščin, kot bi mi bilo usojeno, takrat pristala na pravni fakulteti. Morda sem ravno zaradi tega pričela nekoliko verjeti v usodo.

Poklicno pot ste začeli v Gorenju in kasneje Farminu, vendar ste kmalu šli na svoje.

Takoj, ko je bilo mogoče, sem po "Markovičevem" zakonu sprejela izziv, ustanovila svoje podjetje in magisterij sem že delala preko svoje firme.

Začela sem z gospodarskim pravom in to znanje mi še vedno pride prav!

A najbrž ste ves čas šilili tudi proti politiki. Čeprav ne od vsega začetka samostojne Slovenije, ste se kmalu vključili v takrat razgibano strankarsko življenje.

Tudi moja politična pot je zelo zanimiva. V politiko me je potegnilo zaradi občutka, kaj je prav in kaj je narobe. Mene so že v prejšnji državi in prejšnjem sistemu vabili v članstvo zveze komunistov, vendar sem to vabilo zaradi krivic, ki sem jih doživljala pri pridobivanju štipendije, pri poskusih zaposlitve in še kje, odklonila. Poleg tega imam preveč rada svobodo mišljenja in ni ga boga, ki bi mene v tem ukrotil. Ni ... Znanje in svoboda sta vred-

noti, ki mi na osebni ravni največ pomenita, brez ene ali druge ne morem dihati.

V prvih letih slovenske demokracije sem opazovala, kako se ideološko različni ljudje vključujejo v iste stranke in že takrat sem napovedala, da bodo vse takšne stranke razpadle. Zato se na samem začetku nisem mogla odločiti, da bi se kje resno angažirala. Oseba, ki je zelo močno vplivala na mojo kariero, je dr. Rado Bohinc. Ko je ustanovil Slovenski inštitut za management, sem takoj pristopila kot delničar, postala sem tesna sodelavka inštituta. Dr. Bohinc pa je po duši politik in kmalu je zbral ljudi, s katerimi je ustanovil Socialdemokratsko unijo (SDU). Med vabljenimi sem se znašla tudi jaz in kmalu smo imeli v Vili Široko ustanovni sestanek podružnice te stranke, za področje Šaleške in Savinjske doline, ki sem jo kasneje vodila.

Posebnost te stranke je bila, da smo se veliko družili v strokovnem in gospodarskem smislu. Politična komponenta ni bila dominantna. Tako dobre klime, kot smo jo imeli tam, danes ni več v nobeni stranki.

Zdi se, da je bila takratna SDU ena prvih strank, kjer ste dojeli, da je politika v demokraciji samo "orodje" za uresničevanje interesov v gospodarstvu. V kapitalizmu pač "orodje" v rokah "kapitala" in "profita". Veliko strank, ki tega ni razumelo, je že razpadlo.

Ravno zaradi takšnih trendov in dejstva, da so razpadale tudi stranke, ki niso bile dovolj razvejane po "terenu", je SDU pričela iskati stranke, s katerimi bi lahko tesneje sodelovali. Mi smo takrat iskali stranko z dobro teritorialno organiziranostjo. Znano je, da sta bili v tem pogledu najbolje organizirani krščanska demokracija in SDP, mi smo se takrat odločili za tesnejše sodelovanje s SDP. Tako smo se leta 1992, predvsem zaradi volitev, povezali v zvezo strank in kasneje v stranko ZLSD. Moram reči, da ta pogajanja o povezavi niso bila lahka. Tudi znotraj SDU ni šlo gladko.

Tu se je moj položaj močno spremenil. Zaradi "trgovine" pri povezovanju strank sem postala podpredsednica Združene liste. Znotraj SDU sem štela to kot čast, saj me je predlagala SDU, v ZL pa nikoli nisem imela občutka, da zasedam visok strankarski položaj. Zelo težko sem se znašla. Kultura, duša teh združenih strank, se je med sabo tako močno razlikovala, da je dejansko nastajala neka povsem nova tvorba. Vsi smo hoteli biti dominantni, tako da so kmalu nastala trenja. Moj največji problem dojemanja politike pa je bil, da v

stranki nismo zaradi tovarištva in prijateljstva, ampak zaradi uresničevanja osebnih interesov, ki se skrivajo za kolektivnimi interesi strank. Predvsem bi se morala naučiti, kako zmagati med svojimi, tudi z grdimi sredstvi. To je bil problem, ki mu dolgo nisem bila kos, in mislim, da se te lekcije nisem nikoli naučila. To je bil eden od razlogov, da sem izstopila iz stranke, drugi pa je bil povezan z iskreno željo, da sprostim klimo med tistimi, ki so v stranki ostali in tudi razumejo njeno filozofijo.

Takrat ste svoj politični vrh dosegli s kandidaturom na parlamentarnih volitvah za DZ RS. "Karierno" pa ste ta politični vrh najbrž dosegli z vodenjem Sklada za malo gospodarstvo RS.

V vaši kandidaturi za poslanko se je še enkrat malo pokazalo rivalstvo med Velenjem in Šoštanjem, saj vi niste bili s "prave" strani Šaleške doline in niste bili deležni takšne podpore stranke kot vaš kolega, ki ga je ta kandidatura lansirala na ministrski položaj.

Tudi moja prva kandidatura za poslanko v DZ predstavlja eno bogatih izkušenj, ki jih pridno pridobivam že celo življenje. Izpostaviti se ljudem ni lahko, veliko lažje je gledati in kritizirati. Moj problem v ZLSD je bil v moji percepciji dojemanja politike in ne v nekem konkretnem sporu. Nikoli ni bilo dogodka, da bi lahko "ena ali druga stran" rekla, tukaj in zato smo prišli do konflikta. Znašla pa sem se v precej nenavadni situaciji, ko sem bila podpredsednica ZLSD na državni ravni, hkrati pa sem izstopila kot članica iz predsedstva ZL Velenje, ki je bila moja matična organizacija. Najbrž so se te stvari dogajale zaradi mojega načina razmišljanja, življenja, prepričanja, zlasti pa zaradi mojega suverenega načina sprejemanja odločitev. Podrejenost mojega razmišljanja in odločitev kar tako ni možna. Pri tem potrebujem svojo svobodo. Zato so se naše poti pač razšle.

Zakaj ste zapustili tudi mesto direktorice Sklada za razvoj malega gospodarstva? Ali je šlo za to, da je bil vaš profesionalni način dela soočen z željami po privilegijih, ki bi jih lahko bili deležni simpatizerji in člani politične opcije, ki vas je predlagala na to mesto?

Moram reči, da name niso bili izvajani nika-kršni politični pritiski v smislu razporejanja sredstev, ki jih je sklad plasiral. Moja drža je preveč profesionalna. V delo sklada sem

vedla popolnoma nove principe dela, zato sem nekaterim zaposlenim povzročila prave strese, saj hitrega tempa dela niso bili vajeni. Vlada RS šele sedaj uvaja metode z novim zakonom o javni upravi, ki sem jih jaz uvajala že leta 1994.

Problem pri delovanju sklada je bil upravni odbor, ki je bil izključno politično telo. Do konflikta je prišlo med profesionalnim in političnim pogledom na poslanstvo sklada. Upravni odbor je zagovarjal politiko razdeljevanja nepovratnih sredstev, jaz pa sem hotela voditi politiko kreditiranja. Tudi na tem segmentu sem bila takrat očitno prezgodnja, saj to danes ni več noben problem. Postal je celo samoumevno kot pogoj za vstop v Evropo. Nepovratna sredstva so namreč dejavnik, ki povzroča neloyalno konkurenco.

Iz republike v občino

Ste uspeli vzpostaviti distanco do tistih časov in dogodkov v smislu, da jih lahko analizirate in iz njih črpate izkušnje za sedanje angažiranje v politiki, čeprav niste več strankarsko vezani?

Poudariti je potrebno, da meni niso "dali" sklada zato, ker bi me imeli tako radi, ampak zato, ker so bili tam veliki problemi. Moj takratni resorni minister Maks Tajnikar mi je dal besedo, ki je tudi ni prelomil, da na moje odločitve ne bo vplival politično. Dobro pa se spominjam besed političnega kolega, ki me je opozoril češ: sedaj so ti dali ta sklad, ki je v razsulu, in nihče ti ne bo pomagal pri njegovem reševanju. Sama boš morala storiti vse. Če pa ti bo uspelo, ti ga bodo pa vsi poskušali vzeti. To pa je bilo moje naslednje prese- nečenje. Dejansko so mi ga hoteli vzeti moji najbližji politični kolegi. Pritiski so bili veliki, zato bi bilo potrebno veliko energije in konfliktov, da bi ostalo po moje. Ocenila sem, da nimam možnosti za zmago in da ne bi odšla v konfliktih, sem ga prepustila tistim, ki so ga hoteli. Ti ga niso znali obdržati, prav tako tudi ne nadgraditi.

V politiko ste se vrnili kot nestransko kandidata s svojo listo, na lokalnih volitvah kot kandidata za županjo občine.

Ja. Vrnila sem se iz Ljubljane spet v Šoštanj. In kar naenkrat s svojim položajem tukaj nisem bila več zadovoljna, saj sem pridobila ogromno izkušenj, poznanstev, zvez, politične moči

... in zato enostavno nisem več mogla početi istih stvari, kot sem jih, preden sem šla v Ljubljano – svetovanje za peščico "privatnikov" ...

Ta "come back" mi je začel odpirati oči, kje pravzaprav sem. Šoštanj ... Vse sivo, žalostno, mesto z dvema izločbama ... to so bili šoki! Preden sem šla na sklad, sem bila na lokalni sceni nazadnje glasna, ko sem razpravljala na zboru krajanov o ustanovitvi nove občine. Potem sem šla na sklad in nekaj politikov je takrat menilo, da so me zato "potegnili" v Ljubljano, da me ne bi bilo tukaj in da ne bi kandidirala za županjo že leta 1994. Ne vem, a je to res, ali ne ...

Vi ste bili takrat zelo aktivni v ZL ...

Ko sem bila na skladu, sem si dejala, hvala bogu, da politik lahko izrazi pripadnost svojemu kraju. Zato sem že takrat z ravni sklada nekako bolj pogledala na tukajšnje institucije, banke, ki so sodelovale s skladom, in od njih zahtevala, da dajo prednost možnosti plasiranja sredstev v okolju, iz katerega izhajam. Hotela sem narediti nekakšen vele-razpis, v katerem bi sodelovala banke, Občina Šoštanj in sklad, a žal se je zataknilo pri takratnem županu, ki sploh ni odreagiralo na mojo ponudbo. Spominjam se, kako so se župani iz drugih okolij borili za denar sklada, tukaj pa niti na mojo ponudbo ni bilo odziva. Tako se je v meni okreplil občutek, da občino vodijo ljudje, ki Šoštanju ne želijo nič dobrega. Tako sem se prvič pojavila kot kandidatka za županjo izključno zato, ker sem vedela, da bi lahko za kraj naredila zelo veliko, čeprav se danes sliši to domišljavo. In če bi mi takrat uspelo, sem prepričana, da bi imel Šoštanj danes povsem drugačno podobo! Mogoče s tem prizadenem ljudi, ki so imeli takrat oblast, ampak žal jaz njihovega dela za Šoštanj pred in po letu 1994 ne morem oceniti drugače kot škodljivo.

Na županskih volitvah ste "pogoreli" tudi zaradi volilnega sistema, ki v naši občini narekuje izvolitev župana, ki ni iz mesta.

Po drugi strani pa ste vendarle na volitvah v svet KS dobili daleč največ glasov, a navzven zgleda tako, da ste prišli iz Ljubljane, izgubili županske volitve in ujeli "zadnji vlak" – predsedstvo krajevne skupnosti ...

Če povem po pravici, moram reči, da so se kandidature za župana, občinski svet in svet KS oddajale hkrati in da sem kandidirala na vseh treh listah zaradi promocije liste, ne zato, da bi ujela zadnji vlak. Zgodilo se je, da

sem od približno petdesetih kandidatov za sedemčlanski svet KS dobila daleč največ glasov. Bila pa sem izvoljena tudi v svet občine. Po volitvah sem razmišljala, kaj naj naredim. Zelo sem si želela biti županja, ker sem vedela, da bi delo opravila uspešno. Kaj bi lahko naredila v KS? Na koncu ugotavljam, da me je delo v KS bolj zadovoljevalo kot delo v občinskem svetu. V KS smo ustvarili tim, kjer je bilo zelo malo politike, zadeve pa smo reševali projektno in mislim, da so na tej funkciji ponovno prišle do izraza moje menedžerske sposobnosti.

Danes lahko rečem, da je iz mojega volilnega minimuma izšel za mesto maksimum. Vprašajmo se, ne, katera garnitura KS, ampak kateri župan je do sedaj vložil v mesto krepko preko 100 milijonov SIT, kot je to storil naš svet KS.

Očitno je, da se je v KS Šoštanj v tem mandatu dajalo veliko poudarka tudi drugim, recimo bolj kulturnim in športnim projektom, ne samo asfaltiranju ulic. Pa se je kljub temu uredil Trg bratov Marvljakov, Kajuhov park, da ne govorimo o projektu Šoštanj - mesto svetlobe. A po vseh teh uspehih vas nekateri kritizirajo, da ste po tistem, ko so šle mimo druge županske volitve, znižali stopnjo angažiranosti v delu KS.

Ko sem "izgubila" druge županske volitve, sem bila res zelo razočarana. Ni mi pa mogoče očitati, da zaradi tega delam manj, kot bi lahko, saj se ne sme pozabiti, da so moje pristojnosti predsednice KS bistveno manjše, celo zanemarljive v primerjavi s pristojnostmi župana. Kot predsednica KS ne morem izvajati programa, ki sem ga volivcem ponujala v volilni tekmi za župana. Le kot članica občinskega sveta lahko podam kakšno pobudo, to je pa tudi vse! Mesto, kjer res lahko odločam in nekaj naredim, je v KS Šoštanj. In tukaj smo naredili veliko dobrega!

Zveni, kot da ste malo jezni na volivce, ki bi lahko vplivali na volitvah, pa vam niso dali glasov, sedaj pa od vas pričakujejo urešničevanje obljub županske kandidatke ... Vas bomo še lahko volili kot župansko kandidatko?

Ne, ne ... Res, da v politiki velja maksima "nikoli ne reci nikoli", toda jaz sem si po "porazu" obljubila dve stvari.

Prva stvar, brez zamere, vsak ima pravico ..., absolutno se strinjam, da ima vsak pravico ..., vendar je kandidirati za župana po 60. letu starosti podcenjevalno do mladih ljudi. Zato

sem si napisala pismo za 60. rojstni dan in v njem piše: "Cvetka, daj mir!" V tujini takšnim ljudem rečejo seniorji, ki pomagajo, svetujejo, lobirajo, ne pa vodijo!

Kratkoročna zaobljuba pa je sledeča: letos zagotovo ne bom kandidirala več za županja. Bodimo poštene in pogledajmo, kje sem izgubila volitve. V mestu! Projekt, kako Cvetko Tinauer onemogočiti, je bil voden zunaj naše občine. Zato ne zamerim volivcem iz okolice, ki me niso podprli, absolutno ne. Da pa v mestu niso zmogli toliko presoje, kaj je dobro za mesto ... na to pa jaz nimam besed. To je zame uganke in neznanka, s katero se ne ukvarjam več.

Toda takoj po volitvah se je v mestu pojavilo razočaranje, takšna bolečina, kot da je pol mesta umrlo. No, sem si rekla, ste dobili lekcijo?! Toda jaz pri vašem učenju ne bom več sodelovala. Zaenkrat ne. Resnica je, da sem bila zelo razočarana. Pač nisem takšna, da bi rekla, eh, jaz sem kandidirala kar tako, za hec ... res ne! Imela sem dober načrt ...

Kljub temu se trudim, da bi naše mesto bilo za nas bolj prijazno. Projekt Šoštanj - mesto svetlobe me je na volitvah med drugim pokopal. Nekateri ljudi smo osebno prosili, naj vložijo vlogo za barvanje fasade, pa tega niso storili, nasprotno, še druge so z lažnimi informacijami strašili. Prav ti ljudje danes brez sramu prinašajo vloge za barvanje njihovih objektov. Čeprav si ne zaslužijo brezplačnega barvanja fasade, bom osebno sicer novoizvoljenemu svetu KS predlagala, naj akcijo barvanja fasad ponovi in prebarva vse objekte, tudi tistim, ki so se iz hudobije in prestrašenosti pred svojimi političnimi šefi spoštovanja vredni potezi našega sveta raje odrekli. To bom predlagala zaradi drugih iskrenih ljudi in zaradi mesta, ki si zasluži lepo podobo.

Kaj pa krajevna skupnost? Boste "potegnili" še en madat?

Na to vprašanje še ne znam odgovoriti. Nimam še odgovorov na vsa vprašanja ... Je pa še vedno močan občutek izdajstva tujih volivcev, zato sem se takoj po volitvah angažirala drugje. Med drugim sem zaposlena kot profesorica na Visoki šoli za upravljanje in poslovanje v Novem mestu, za katero ravno v tem času zaključujem izdelavo učbenika, po katerem bo študiralo kar nekaj sto ali celo tisoč slovenskih študentov. Veste, jaz nisem potrebovala službe na občini, jaz sem potrebovala politično moč, da bi uredila svoj, naš skupni program.

Dosedanje izkušnje z županskimi volitvami so bile zame dovolj. Za svet KS se dokončno še

nisem odločila, je pa to odvisno tudi od drugih članov, saj če bi lahko mandat ponovili kot ekipa, bi veliko lažje sprejela izziv in ne bi niti sekunde pomišljala in bi delala še štiri leta.

Moram pa izraziti, da je uspeh tega sveta KS povezan tudi s kooperativnostjo sedanjega župana, kar za prejšnjega žal ne morem reči. Če se bova s sedanjim županom uspešno dogovorila, bom svoje županske ambicije poskušala doseči kar s svojo podporo njemu in sodelovanjem z njim.

Vi ste v času po volitvah očitno vložili kar nekaj dela tudi v svoje podjetje Perspektiva, ki se ukvarja sedaj z drugačnimi stvarmi kot v začetku. Ena bolj zanimivih nalog, ki ste jo v tem okviru opravili, pa je izdelava dolgoročne strategije Občine Šoštanj. V njej najdemo čudovito analizo obstoječega stanja, se pa mnogi bralci nagibajo h kritiki te naloge, da na koncu niste ponudili čarobne formule, kako čim hitreje spraviti Občino Šoštanj na zeleno vejo.

To ni čisto res. Strategija temelji na strokovni SWOT analizi, kar pomeni, da najprej analiziramo naše lastne pomanjkljivosti in moramo biti pri tem zelo samokritični, potem naše prednosti primerjamo z okoljem, sosedi itd., na koncu pa predvidimo priložnosti v prihodnosti, ki jih lahko na takšni podlagi razkrijemo, ter nevarnosti, ki na nas prežijo. Zdaj gre za sledeče: ali bomo znali te priložnosti izkoristiti. Ravno te priložnosti, zapisane v "strategiji", so čarobna formula! To so priložnosti naše občine. In če smo mi rekli, da to "strategijo" sprejemamo, imamo program. To pa je potrdil Svet Občine Šoštanj.

Zato je treba čim prej odpraviti razkrite pomanjkljivosti. Te pa so v mnogih primerih tako usodnega pomena, da jih ni mogoče odstraniti čez noč. Govorim na primer o zelo nizki izobrazbeni strukturi prebivalstva.

Če bi podatek o izobrazbeni strukturi prebivalstva naše občine poznala, preden sem kandidirala za županja, bi lahko že vnaprej vedela, da na volitvah nimam nobenih možnosti.

Šoštanj je dolgo tonil, prepričana pa sem, da ne bo več. Najbrž navzgor ne bo šlo tako hitro, kot bi nekateri hoteli in zmogli! A vseeno mislim, da Šoštanj ima perspektivo! ■

Zahvalno romanje v Zagreb

V sredo, 5. junija 2002, smo duhovniki mariborske škofije pod vodstvom vseh treh naših škofov poromali v Zagreb in k Mariji Bistrici. Namen romanja je bil v znamenju zahvale zagrebški škofiji, ki je med 2. svetovno vojno pod vodstvom svetniškega škofa Alojzija Stepinca sprejela 354 naših duhovnikov, ki jih je gestapo izselil takoj po zasedbi Spodnje Štajerske. Prvi pregnani duhovniki so prišli v Zagreb 1. maja 1941 in zadnji 5. julija istega leta. Bogve, kje bi izseljeni duhovniki končali, če jih ne bi škof Alojzij Stepinac sprejel in jih poslal na župnije svoje škofije, za nekatere pa posređoval pri sosednjih škofih.

Kardinal Alojzije Stepinac
hrvaški blaženik

Naše junijsko romanje na grob blaženega Alojzija Stepinca je bilo srečanje dveh škofij, dveh sosednjih cerkva, ki ju veže zgodovina. V zagrebški stolnici nas je sprejel sedanji naslednik blaženega Alojzija Stepinca nadškof Josip Bozanić s svojima pomožnima škofoma in je tudi vodil slovesno mašo z 272 somašniki. V pozdravnem govoru je mariborski škof Franc Kramberger poudaril, da Bog pošilja svetnike, ki razsvetljujejo temo, ki zagrinja ljudstva. Primerjal je blaženega Antona Martina Slomška in blaženega Alojzija Stepinca. Oba sta bila velika pastirja, veliki luči, veliki Kristusovi prič v svojem času. Zato sta dosegla čast oltarja. Nadškof Bozanić je Stepinčevo dejanje do naših duhovnikov videl kot izpolnitev Kristusovih besed: »Kar ste storili kateremu koli človeku, ste meni storili.« Povedal je, da je bilo vse Stepinčevo delo, tudi zapor po 2. svetovni vojni, v znamenju zveste hoje za Kristusom. Poudaril

pa je tudi, da tisti, ki napada ljudstvo, udari najprej po tistih, ki so na strani ljudstva. In ob tem se je zahvalil za vse, kar so naši duhovniki dobrega storili na njihovih župnijah. V zagrebški stolnici je ob tem bratskem srečanju odmevala slovenska pesem in oznanjala, da nas dejanja svetniških ljudi med seboj povezujejo. Naprej nas je pot vodila v veliko romarsko svetišče Marija Bistrica, kjer je papež Janez Pavel II. pred 4 leti Alojzija Stepinca razglasil za blaženega. Po petih litanijah in blagoslovu smo pot nadaljevali proti domu. V naših srcih pa je bila oživiljena zavest, da je poznavanje naše preteklosti pot v lepšo prihodnost ■

Jože Pribožič

Utrinek iz dekanijskega srečanja otroških cerkvenih pevskih zborov

V nedeljo, 9. junija, so župnijsko cerkev Svetega Mihaela v Šoštanju napolnili veseli otroški glasovi. Razlog za to veselje je bilo dekanijsko srečanje otroških cerkvenih pevskih zborov, ki jih je bilo letos osem.

Srečanje smo začeli z bogoslužjem, ki ga je vodil gospod prodekan Anton Krašovec. Pri bogoslužju sta sodelovala tudi bogoslovca Andrej in Robert iz mariborskega bogoslovja, ki

sta nam na zanimiv način povedala, kako sta zaslišala in se odzvala božjemu klicu. Med bogoslužjem so skupaj peli vsi zbori, z bobni in kitarami pa jih je spremljala skupina NARF.

Po končanem bogoslužju so se nam predstavili zbori. Nastopili so otroški zbori župnije Sv. Martina iz Velenja, župnije Blaženega Antona Martina Slomška, župnije Sv. Pankracija iz Ponikve, župnije Sv. Janeza Krstnika iz Šentjanža na Vinski Gori in zbor »Sonček« iz Šentilja pri Velenju. Nadalje je nastopil domači otroško-mladinski zbor Sv. Mihaela, ki nas je še posebej razveselil s svojo številčnostjo. Nastopila sta še dva mladinska zbora iz Velenja, in sicer iz župnije Sv. Marije in Blaženega Antona Martina Slomška. Starosti otrok so bile vse od 4. do 16. leta.

Srečanje smo končali s skupnim druženjem in pogostitvijo. Pesem, ki je privrela iz teh čistih otroških src, je našla mesto tudi v naših srcih. Že sedaj se veselimo naslednjega leta, ko se bomo spet združili pri slavljenju Boga s petjem. Pravijo, da kdor poje, dvakrat moli. Hvala ti, dobri Bog, za dar petja, ki ga z veseljem uporabljamo v Tvojo slavo ■

Suzana Ramšak

ŽUPNIJSKA OBVESTILA ZA MESEC JULIJ

- Od 1. do 6. julija 2002 bo v naši župniji oratorij. Njegov namen je otrokom pokazati, kako lepo je, če znamo živeti skupaj.
- 7. julija bomo obhajali lepo nedeljo pri Svetemu Antonu v Skornem z mašo in telovsko procesijo ob 11. uri.
- Od 7. do 9. julija bodo pri Svetem Križu duhovne vaje za birmance iz Belih Vod.
- Od 9. do 11. julija pa bodo pri Svetem Križu duhovne vaje za birmance iz Zavodnj.
- 14. julija bo lepa nedelja v šoštanjski mestni cerkvi z mašo in telovsko procesijo ob 11. uri.
- 21. julija bo lepa nedelja pri Svetem Jakobu v Topolšici z mašo in telovsko procesijo ob 10. uri.
- Pri Svetem Križu nad Belimi Vodami pa bomo 28. julija obhajali Anino nedeljo z mašo ob 9. in 10.30 uri.

Naj bo počitniški in dopustniški julij mesec radosti in sreče!

107 MHz FM

moj
radio

Vsem
občanom
čestitamo
ob prazniku
dneva
državnosti!
in se pripo-
ročamo
za obisk.

Cvetličarna
Nahtigal

Prostorske informacije

Piše: Edi VUČINA

Pa so prišle, počitnice namreč. Tudi težko pričakovani dopusti so že pred vrati. Resne teme se v teh pasjih dneh umikajo manj zahtevnim. Nogometu na primer, ki je zasedel vso aktualno politiko. Nekdo napove predsedniško kandidaturu, na bližnjem vzhodu se spet razstrelili samomorilec, stopnja onesnaženosti zraka v našem mestu preseže dovoljeno mejo, a prave novice, tiste ki resnično pritegnejo našo pozornost, so tiste iz daljnega vzhoda, kjer se novodobni gladiatorji podijo za "fevernovo", kot se menda imenuje nova nogometna žoga. Priznam, tudi mene je spektakel, s katerim diha večina našega planeta, potegnil, bolje rečeno priklenil pred mali zaslon. Tako sem zamudil tudi SREČANJE OBJEZERSKIH KRAJEV SLOVENIJE oziroma okroglo mizo z zanimivo temo o EKO turizmu. V opravičilo mi je lahko le odsotnost župana, ki je prav tako dal prednost boju naših "žogobrcarjev", z razliko, da si jih je, kot se za župana spodobi, ogledal v živo.

Kaj pa vi, ste si ogledali javno razgrnitev URBANISTIČNIH ZASNOV MESTA ter kar treh prostorskih aktov, ki prav tako urejajo pomemben del našega mesta. Pri slednjih gre seveda za zemljišče, ki nastaja na mestu porušenih objektov bivše tovarne usnja. Ste opazili, da ni več starega "fabriškega" dimnika, ki nas je, niti ne tako dolgo nazaj, zasipaval s črnimi sajami. Sam se še dobro spominjam obupa, v katerega me je spravljal črn dim, ki se je valil po starem delu že tako od TEŠ-a prizadetega mesta. V mislih sem večkrat z bombo v roki (obupanci pač uporabljajo razstrelivo) storil to, kar se je 20. junija 2002 tudi zgodilo. Šoštanj se je spet stresel od eksplozije, a tokrat se vsaj ve kaj je vzrok. Kdo ve, koliko Pake bo moralo preteči, da bo Šoštanj priča padcu novega, recimo največjega dimnika. Utopija boste rekli? Ne

vem...a nekoč se bo tudi to moralo zgoditi, pa še spektakularno bo (dobra ideja za EKO turizem, kajne ?).

Sicer pa, utopija traja le tako dolgo, dokler je ne uresničimo. Arhitekti se s svojimi projekti vedno gibljejo po robu utopije, ki pa je v smislu vizije prihodnosti in mobilizacije volje za doseg cilja, lahko zelo koristna. Če bi mi približno pred desetletjem, ko se je rodila naša država, pokazali slike današnje podobe Šoštanja, bi rekel, da so čista utopija. A z "vero" v to utopijo smo zagnali kolo razvoja, ki se ne bo več zlahka ustavilo. Končno je tudi v Šoštanju kaj videti (prenovljeni Trg bratov Mravljakov in Kajuhov Park). Javne površine so namreč obraz vsakega mesta. Državni praznik, ki skoraj sovпада z praznikom našega mesta (25. in 28. junij), smo letos proslavili z otvoritvijo uspešno prenovljenega KAJUHOVEGA PARKA. Uspešnega zato, ker je dosegel prav to, kar je bilo kot želja prisotno že pri sestavi projektne naloge: odpreti park kot prostor združevanja vseh generacij, zlasti pa mladih. Projekt prenove parka je uspešen tudi zato, ker je bila to ena redkih javnih investicij (vodil jo je svet KS), ki smo jo skupaj s projektantom javno predstavili točno na sami lokaciji in se nato tudi ravnali po predstavljenem načrtu (glej priloženo fotografijo). Menim, da je z novim parkom dosežen tudi tisti neprecenljiv estetski presežek, ki ga ni možno predvideti in se pač zgodi nekje v odnosu med projektantom in naročnikom.

Upam da bo uspeh projektanta pri parku vлил nekaj poguma tudi občinski upravi, ki še vedno "cina" z odločitvijo o novi osnovni šoli. Lahko bi že končno zaupala projektantu, ki je na natečaju zmagal (nedavno se je izkazal tudi pri ureditvi Knežjega trga v Celju). Čeprav sem v prejšnji številki, kot član gradbenega odbora za izgradnjo šole zadovoljno poročal, da je odločitev končno padla, se iz meni neznanih razlogov izgradnja šole od takrat še nismo nič bolj približali. Ne vem, kaj bo na jesenskih volitvah obljubil župan, a če ne bo sposoben speljati izgradnje nove devetletke, mojega glasu gotovo ne bo dobil ■

Spoštovano uredništvo, Peter!

V zadnji številki sem z nostalgijo prebirala tekst g. Makska Lomška o otožni usodi moje vasice. Moj pokojni stric Ludvik Skaza iz Gaberk je veliko pesnil, in ena od pesmi je podobna razmišljanju g. Lomška, njen naslov je namreč:

Nekoč je bilo jezero (in zopet bo)

Kjer zdaj je zelena Šaleška dolina,
bila vse nekoč je jezerska gladina.
Zdaj jezero tod se ponovno odpira
in zemljo dolinsko v globine požira.
Globoko pod njo pa je rudniško dno,
rudarji v njem kopljejo črno zlato.
Rudnin je v globinah ogromna zaloga,
ki za elektrarno dajo obilo premoga.
Kjer so za odkopi nastale praznine,
pogreza se zemlja zelene doline.
Jezero postaja iz dneva v dan širje,
izginjajo Preloge, Pesje, Družmirje.
Še malo in rovi dosežejo nas
in šla bo v globino še gaberška vas.
Idila nekdanja zavedno bo proč,
spet tam bo jezero, kjer b'lo je nekoč.
No, Zavodnje radi jezera so varne,
jih pa uničije ves plin elektrarne.
Iz dimnikov saje prot njim se valijo
in lepe gozdove jim s plini dušijo.
Narava, zelenje in lepa idila
vse to je Šaleška dolina zgubila.
Napredek prinesla nam je industrija,
za njim vse uničila nam bo stihija.

*Naj še enkrat na začetku pohvalim List, zares je pester, prijeten, moj!
Obljubila sem, da se bom javila iz Splita.*

V mesecu maju smo Slovenci - Sloveško društvo "TRIGLAV" v Splitu, praznovali 10. obletnico obstoja. Obeležili smo jo z zelo bogatim kulturnim programom, razstavo likovne skupine in idrijskih čipk ter odpiranjem novih društvenih prostorov.

Bila je to priložnost, da se ozremo na prehojeno pot - deset let aktivnega delovanja na tem področju, čas, v katerem je splitski "Triglav" uspešno povezoval Slovence v tem delu Dalmacije in bil pobudnik in organizator številnih aktivnosti, ki so krepile samozavest Slovencev v prelomnih časih, ko so se republike nekdanje skupne države osamosvajale. Vsak od nas Slovencev je v tem času opravil svoj delček v prepoznavanju slovenstva, njegovem potrjevanju, nacionalnem odraščanju. Društvo je v teh letih postalo naše пристanišče, miren kotiček, kjer smo s ponosom izražali svojo narodnostno opredeljenost, željo po ohranitvi slovenskega jezika, kulture in identitete. V razmeroma kratkem času smo razvili in uresničili številne zamisli na kulturnem in družbenem področju. Potrdili smo, da tukaj ne le živimo, temveč aktivno sodelujemo in soustvarjamo, povezujemo obe domovini. V okolju, kjer živimo, in med tistimi, s katerimi sobivamo, smo zasidrali prepričanje, da pripadamo obema domovinama in da je prav naša različnost spona, ki nas povezuje.

S ponosom lahko trdim, da smo bili v svojem poslanstvu zelo uspešni.

Kaj več o dejavnostih v našem društvu, o mojem delu in poučevanju slovenskega jezika, pridnih slovenskih Dalmatincih, ki se ga uče, pa drugič ■

POVABLJEN NA KAVO

Bojan Juras Ravnatelj OŠ bratov Letonja v Šmartnem ob Paki.

Nastopilo je poletje. Tisto pravo. Ko je žareča krogla na obzorju neskončna in so neskončni vsi dnevi pred počitnicami. Tako zelenimi. Tako neskončno pričakovanimi. In počitnic se veselijo tudi ravnatelji, mi zatrjuje eden izmed njih. In to ravno tisti ravnatelj, ki mu je lani s svojo avtoritativno pojavo med vrati zbornice uspešno priklicati moje pradavne občutke popolne odrevenelosti od strahu in ki mu jih je kasneje uspelo tudi povsem razbliniti. Če ne prej, pa takrat, nekaj deset metrov nad tlemi Dunaja, visoko v zraku, z glavo navzdol... In čeprav ni več moj šef, ga je bilo nadvse prijetno zmotiti sredi šolskega utripa, ki se v iztekajočih trenutkih še enega leta poveča do takšne silovitosti, da pravzaprav nihče ne opazi, če se pusti ravnatelj za kakšno minutko ugrabiti za povabilo na kavo.

Bojan Juras je že poldrugo leto ravnatelj na OŠ bratov Letonja v Šmartnem ob Paki. Februarja letos so mu po očitno več kot uspešnem poskusnem letu ravnateljstva zaupali (prvi) petletni mandat. V prijetni opoldanski senci mi tistega petka, ko se poslavlja še ena izmed mnogih generacij šmarških osnovnošolcev (od nostalgичnih zbadljajev me vesekozi spreletavajo mravljinici), dopoveduje, da se učiš biti ravnatelj z vsakim dnem znova, postaneš pa lahko v trenutku. Celo po naključju. Ko se v zadnjem hipu odločiš. Zaradi spleta okoliščin. In ker ravnatelj pač še nisi bil. In moj sogovornik je in je bil že marsikaj. Od nadobudnega športnika vseh dimenzij v osnovnošolskih časih, do zagretega udeleženca mladinskih brigad in nadvse priljubljenega profesorja matematike (ti navadno niso med priljubljenimi), ki v prostem

času polaga ploščice in še raje mizari. Tako iz veselja in za sprostitev. In v duhu vseameriške miselnosti, da je potrebno vsakih sedem let zamenjati službo, je Bojan Juras sedaj pač ravnatelj. Ki s svojo hladno možko racionalnostjo uspešno krmari na tanki črti med vzpostavljeno avtoriteto in kolegialnim sodelovanjem. In tako kot že vse življenje – od razreda na bežigrski gimnaziji do zbornice na različnih srednjih šolah – je tudi v sedanji vlogi v večinoma ženski sredini. Ki pa jo obvlada povsem intuitivno. Z občutkom. In mi zatrjuje, da o tem niti ne razmišlja. Ko potem sama razmišljam o tem, ugotavljam, da ima pač prirojen čut za vodenje. Ki je funkcioniral od prvega vtisa naprej. Se ga prav dobro spomnim. In čeprav je tudi sam začel novo pot, ni nikoli pokazal, če se je

telovadbi ni niti v osnovni šoli niti na gimnaziji trpel kot prvi v vrsti. Ravnatelji rastejo očitno počasi. A vztrajno in v dolgine. V takšnih mislih naju zalotijo osmošolci, ki se sklenjenih rok sprehodijo mimo in se tako simbolično s slovesom od šole in kraja poslavljajo od otroštva. Tako se tudi Bojan v mislih preseli v svoje otroštvo. Ko je bil prepričan, da bo nekoč, ko zraste, športnik. In je zato vztrajno tekel. Na šolskih krosih. In za žogo. In se poigral z mislijo, da bi bil nogometaš. A so ga potem na bežigrski gimnaziji prepričali, da je košarkar. A ker je moral vedno igrati na položaju centra (le kakaj?!), jim ni preveč verjel in se je na fakulteti odločil, da poizkusi še z roketom. In če bi pričakovali, da je sedaj, ko je ravnatelj, opustil mladostne ambicije v vrhunskem športu, bi močno brcnili v temo. Naposled je na vrsti še odbojka. In ker je Bojan Juras človek akcije, na sredi mize v zbornici že stoji velik prehodni odbojarski pokal. Zgodba se namreč prične pri štirih ravnateljih osnovnih šol v sosesčini, ki so se (enkrat ob pivu menda) odločili organizirati sindikalno odbojarsko ligo. Povsem zares. V pravem športnem duhu. Ki pa mojega sogovornika ves čas po malem preveva. Kar je pozitivno. Saj mora imeti veliko energije in potrpljenja tudi ob sodelovanju s šmarškim nogometnim prvotigašem, ki gostuje v šolskih prostorih. A potem se nogometni klub oddolži z izkazano priložnostjo, da lahko ravnatelj odigra tudi kakšno ekshibicijsko nogometno tekmo in svojimi dolgimi nogami prisluži

Bojan Juras.

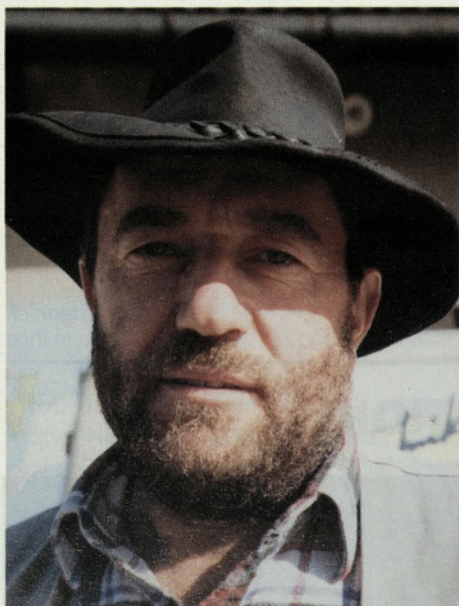
Foto: Arhiv

spotaknil ali za trenutek izgubil smer. S spontano neposrednostjo je povezal vse dimenzije, ki jih je moč združiti za zbornično mizo. In začetno strahospoštovanje je napredovalo v spoštovanje v prijateljskem odnosu, kjer kljub temu ali pa ravno zaradi tega ostanejo meje odgovornosti povsem jasne. »In potem lahko ravnatelja brez problema povabiš na kavo,« se smeje moj sogovornik, medtem ko se poskuša čim udobneje namestiti na pletenem stolu. Kar je lahko celo problem, predvsem za nekoga, ki mu do dveh metrov višine manjka slabih pet centimetrov. Predstavljajte si male prvošolske črvice, kako prestrašeno iz razredov opazujejo, ko se takšen velikan kot novi ravnatelj sprehodi po šolskem hodniku. Vendar pa Bojan kot otrok ni nikoli usodno izstopal zaradi višine. Pri

kakšno točko za umetniški vtis. In o umetniškem vtisu bi se dalo govoriti tudi ob kriljenju z rokami in nogami nekje visoko v zraku. Tu nastopi namreč Prater na Dunaju. In neka zgodba, ko se, takole nekaj metrov nad trdnimi tlemi postavi svet na glavo in si kakšen ravnatelj tega sveta z zmerno nagajivostjo privoščiči kakšni na smrt prestrašeni učiteljci nazorno interpretacijo situacije, ko bi popustili varnostni mehanizmi v osnovi sicer igralne naprave, ki pa v tako specifičnem trenutku pridobi za vse življenje bistveno drugačno konotacijo. No, vsem udeležencem te zgodbe je seveda uspelo preživeti. In to s spomini, kakršnim se je moč ob kakšni kavi prav prijetno nasmejati. Predvsem, ker se ob tem z nogami varno dotikam tal ■ ■ ■

IZPOD KLOBUKA

GREH IN KAZEN

Nepremično, kot lipov bogec, sem tam nekje 5. januarja zjutraj, ves zgrožen gledal kazalec na tehtnici, ki je neusmiljeno stražil na številki tik pod stotico. In kosi garderobe so mi po neki čudni lastnosti postajali vse tesnejši, pri obujanju in zavezovanju čevljev pa sem pihal skozi nosnice kot splašen konj. Očitno se je tekom raznih trgateg, prašičjih pogrebov, Martinovih praznovanj, poslavljanj od starega leta, (ta so seveda nujna, čeprav je to včasih težko dopovedati) in sploh tistih zadev, na katerih se izdatno gosti naše drobovje, moja glavna zabuhlina ekstremno povečala. Kakor koli že, moral sem se odločiti, ali sebe spraviti na uzde in v normalne fizične okvire ali pa si še naprej s čeljusti kopati grob.

Pogled v ogledalu mi je svetoval prvo in tako sem pričel. Seveda sem verjel, da bom že po prvem tednu poskakoval kot mlado jagnje, ampak realnost je bila bolj kruta. Najprej sem segel po nekakšni hrani za manjšanje prekomerne teže, toda s to vrsto prehranjevanja sem končal že po dveh dneh. Zdelo se mi je namreč, da žvečim stare krpe, oplemenitene z nekakšnim kitom. Stvar ni in ni hotela po grlu, zato sem se lotil kar tistih jedi, ki jih poznam. Pri vsej stvari mi je bilo seveda kristalno jasno, da je za normalizacijo stanja potreben večji izhod kot vhod. In to je vsa resnica, na katero pri-segam. Izhod pomeni mazohistično mučenje sebe, vhod pa manj basanja. Tako se zvečer športno oblečem in začnem. Ves prežet z optimizmom se zaženem po poti, ampak po par sto metrih se mi v trdi temi pričnejo pred očmi kresati iskre, po sklepih mi razsaja ščipanje in na sence buta kri. Z vso resnostjo sem se pritožil bogu, zakaj me toliko kaznuje za tiste plošče in pladnje, pa žrebičkove salame in meso iz tunke in svinjske ribice ter klobase raznih vrst, prelestne omake in telečje medaljone in vse steklenice mladega vina, ki se jim zavil vrat. Ampak bog na to ni odgovarjal, očitno je imel druge opravke.

Torej po prvih tednih tekov, rekreacij, strečing vaj (?), pohodov na Goro Oljko sem le dobil prvo naplačilo; tisti zopni pokazatelj na tehtnici je počasi zlezal dol. Toda veselje je kratko trajalo, saj še pomisliti nisem smel, da bi stvar s primerno hrano in pijačo dostojno proslavil. Še več, od odrekanja slastnih zalogajev so se mi dogajale čudne stvari. Včasih sem otožen kot golobica, ki so ji iz gnezda popadala jajca, čemel pred hladilnikom in se naslajal nad vsebino, spet drugič namesto jabolk, solate in riža izpraznil celo skrinjo in po vrhu požrl še obod za posladek tudi vtičnico. K sreči pa so ti popadki imeli bolj kratko sapo in čez kakšen mesec je zadeva že pričela kazati bolj prijazno plat. Obleka, ki je prej nisem mogel na noben način spraviti na sebe, se mi je prilegla kot zamašek na steklenici, pri rekreaciji sem se namesto po petih minutah menjal po petnajstih. Tudi pot na Goro Oljko je sčasoma postajala krajša in bolj zložna in od začetnih petsto metrov teka sem sedaj 4 – 5 km opral za malo malico. Zadevo sem nekako zaključil, ko tehtnica ni več ječala pod stotom, ampak zadovoljno brundala pri osemdesetih.

Nekaj me pa skrbi. Leto hitro kopni in spet bo prišel čas trgatve in zgodb iz začetka tega pisanja. Kako bo moj karakter prestal to preizkušnjo, pa bomo itak videli ■

Katanec - Zahovič

Slovensko športno in tudi siceršnja javnost v zadnjem času precej zaposluje primer oziroma spor med selektorjem slovenske nogometne reprezentance Srečkom Katancem ter Zlatkom Zahovičem, nesporno najboljšim nogometašem zadnjih let. Spor je v svoji silovitosti, ki je osupnila in hkrati presenetila javnost, izbruhnil ob najbolj nepravem trenutku – na svetovnem prvenstvu. Tej generaciji je manjkala le še pika, žal pa se je stvar končala z velikim vprašanjem.

V debatah med športnimi in še posebno nogometnimi prijatelji, katerih se občasno udeležujem, sem čestokrat deležen očitkov, da sem se postavil na Zlatkovo stran. No, čisto tako res ni, imam pa na primer seveda svoj pogled. Stvar gotovo ni tako enostavna, da bi se ji konec lahko napravil zgolj z obsodbo enega akterja – Zlatka Zahoviča.

Splošno je znano, da sta za prepir vedno potrebna vsaj dva, v našem primeru se je s svojim piskrčkom ali kahlo pojavil še tretji, NZS. Funkcionarji krovne nogometne zveze so se zadnja leta lepo sončili in senčili v nenadejanih uspehih naših reprezentantov, pri tem pa tlečega problema med Srečkom in Zlatkom sploh niso poizkusili korektno rešiti ali ga vsaj v času SP držati v nekih znanskih okvirih. Mogoče so živeli v iluzijah, da se bo stvar uredila sama po sebi.

Sicer sem kar nekaj kritik na račun NZS (vidim, da upravičenih) izrekel že takrat, ko sem vodil NK Šmartno pri vstopu v I. SNL in kratek čas tudi v samem tekmovanju. Iz tega obdobja je znan tudi moj suspenz in umik iz nogometa, ampak to je že druga zgodba. No, in zakaj sem se pravzaprav malo nagnil na Zlatkovo stran? Iz lastnih, brez samohvale, bogatih igralskih in športnih izkušenj lahko rečem, da dokaj dobro poznam dušo nogometaša. Nekaj je namreč treba vedeti. Nogometaš ima ob sebi ali proti sebi žogo, 10 soigralcev, 11 nasprotnikov, sodnike, trenerja, letno ogromno težkih treningov, priprav, srečanj, poškodb, stresnih situacij, takšnih in drugačnih fizičnih kontaktov ter v našem primeru še pritisk in pričakovanja javnosti.

In ker smo vsi krvavi pod kožo, seveda prihaja tudi do raznih konfliktnih ali neprijetnih situacij. Še posebno, če imaš občutek, da si žrtev nekakšnih čudnih igrice in krivičnih odnosov. Takšni občutki so gotovo bili prisotni pri Zlatku in lahko rečem, da kar upravičeni. Saj če pogledamo primer prijateljskega srečanja z reprezentanco Gane, je po abstinenca kapetana A. Čeha Zlatko upravičeno pričakoval nošnje častnega traku in potem še nerazumljiva menjava, ki ji je sledila. Tako je bilo samo še vprašanje časa, kdaj bo Zlatku počil film. In takšnih ter podobnih drobnih škripanj je bilo še precej več.

Res se ne strinjam z vsemi verbalizmi, ki jih je izrekel Zahovič, ampak, kot že rečeno, na stvar gledam s svojega zornega kota. In pri tem seveda vzamem v obzir ogromen Zlatkov napor, da je slovenski nogometni voz sploh spravil v gibanje. Še več mi pomeni dejstvo, da je nogomet v Sloveniji po rangi slejkoprej na prvem mestu.

Še nekaj: Zlatko je v igri vedno vzpodbujal soigralce, se maksimalno angažiral in bil res Sneguljčica v slovenski nogometni pravli-

jici. Seveda gre pri vsej tej zgodbi tudi Katancu kapa dol (kot Srečko rad sam reče).

Pri vsej stvari pa me je nekaj presenetilo in mi je nekako nerazumljivo. Namreč slačilnica oz. garderoba je bila vsaj v mojih nogometnih časih nekakšen svet kotiček, kjer se je marsikaj dogajalo. Najlepše je bilo, kadar se je tam slavilo, nemalokrat pa so padale tudi težke besede in včasih še kaj drugega. Ampak po nekem lepem, nepisanem pravilu, je to trajalo le kakšnih petnajst minut po zaključku, potem pa skupno pivo ali pa kaj drugega. Vendar tisto, kar je bilo izgovorjeno že prej na igrišču v okviru tekme ali kasneje v garderobi, ni nikoli prišlo v javnost, bilo je pozabljeno, kot da nikoli nič ni bilo.

Nekaj podobnega tistemu, kar se dogaja bodisi na barki, v spalnici ali nad 1000 metri v planinah.

Ne glede na vse pa je moje mnenje, da slovenski nogomet še vedno rabi Srečka Katanca in Zlatka Zahoviča ■

Lojz Podgoršek

Z ROKO V ROKI

Otroci so peli za Afriko.

Foto: Arhiv

Hoditi z roko v roki. Ponuditi roko v pomoč. In v znamenje prijateljstva. Človeški stik je najbolj pristno izražen ravno s stiskom rok, s toplo sklenitvijo dlani. Vse to so bržkone imeli v mislih ustanovitelji sklada Z roko v roki na osnovni šoli bratov Letonja, ko so se pred dvema letoma, obogateni z izkušnjami pri delu v vsešolskem projektu Upanje za Afriko, odločili ponuditi pomoč v obliki dela sklada tudi svojim otrokom, učenkam in učencem šmarške osnovne šole. Na prireditvi, ki so jo oblikovali mladi gledališčniki in lutkarji ter otroški in mladinski pevski šolski zbor, so osnovnošolci nazorno sporočili, da je upanje kot neskončno zvezdno nebo. Šmarčani pa so s tem, ko so do zadnjega kotička napolnili kulturni dom, pokazali svoje veliko srce. Z denarjem od vstopnine in donatorstva bodo na šoli socialno ogroženim učencem pomagali pri plačilu šole v naravi in nakupu novih učbenikov. Z dejavnostmi, ki jih na šmarški šoli tako življenjsko vključujejo v svetove šolarjev, pa vzgajajo odraščajoče posameznike, ki bodo znali prisluhnuti svojemu srcu in drugim, ko bodo potrebovali pomoč. Pa čeprav le stisk roke ■

Mojca Ažman

Otroško razstavišče

»Likovni svet otrok«

Predsednik letošnje komisije prof. Ivo Mršnik je zapisal v katalog: "Jaz ne iščem, jaz najdem," je izjavil veliki mag moderne likovne umetnosti Pablo Picasso in na ta način razodel naravo svoje ustvarjalnosti. Na ta ali podoben način pa so izrazili svoje videnje, čutenje in ustvarjalnost "mladi umetniki" iz vse Slovenije, ki razstavljajo svoja likovna dela na letošnji razstavi.

V šolskem letu 2001/02 je bila na OŠ Karla Destovnika Kajuha odprta že 34. razstava "Likovni svet otrok". Otvoritvena slovesnost je bila 20. aprila v kulturnem domu v Šoštanj. Nosilka vsakoletne razstave s spremljajočimi prireditvami je šola KDK. V pomoč pa so ji številni sponzorji in drugi posamezniki, ki prireditev finančno ali strokovno podpirajo.

ČRTA, PLOSKEV, TELO in PROSTOR je bila naslovna tema letošnje prireditve. Na razpis se je odzvalo 105 šol in vrtcev s približno 3200 likovnimi deli. Ker so bili letos likovni izdelki izjemno dobri, je imela komi-

Mentorji nagrajencev...

Foto: Zdravko Kočever

sija težko delo pri izboru za razstavo, posebno še pri izboru za najboljši.

Za razstavo je komisija, ki so jo sestavljali:

- prof. Ivo Mršnik,
  - prof. Dragica Čadež,
  - mag. Tonka Tacol,
  - likovna pedagoginja ga. Silva Copič iz OŠ Otlica,
  - likovni pedagog g. Tone Skok, prof. iz OŠ MPT Velenje,
- izbrala naslednje nagrajene šole in vrtce:

VZ Frana Milčinskega Smednik, lik. pedagog Slavko Zupan,
II. OŠ CELJE, likovni pedagog Marija Cenc,
OŠ MPT Velenje, likovni pedagog Robert Klančnik,
OŠ HRVATINI, likovni pedagog Vasja Nanut,
Vrtec Šoštanj, vzgojiteljice Darinka Fras, Darja Jelenko, Saša Kokol,
Jožica Malus, Zorana Globačnik, Tina Lončarič.

Pohvaljene šole pa so:

OŠ ŠALEK Velenje, likovni pedagog Boris Oblišar,
OŠ DUTOVLJE, likovni pedagog Vlasta Markočič,
OŠ IVANA CANKARJA Ljutomer, likovni pedagog Vladimir Potočnik,

OŠ DANILA LOKARJA Ajdovščina, likovni pedagog Vladimir Bačič,
OŠ 16. DECEMBRA Mojstrana, likovni pedagog Marta Mertelj.

Razstava je za razvoj slovenske likovno pedagoške stroke izjemnega pomena in je prikaz vsega najboljšega, kar se na področju likovne vzgoje dogaja na slovenskih osnovnih šolah, je prikaz številnih možnosti in idej, s pomočjo katerih posamezni učitelji dosegajo cilje iz učnega načrta za likovno vzgojo. Najpomembnejša vloga razstave je prikaz tako klasičnih kot alternativnih pristopov v izvajanju določenih likovnih nalog.

Kakovost strokovnega dela na področju likovne pedagogike tako iz leta v leto raste.

Uvrstitev na razstavo je posebno doživetje za otroke; prejmejo priznanje in katalog, kar pa je dragocen prispevek za razvoj pozitivne samopodobe.

Posebnost te razstave je tudi v tem, da likovni pedagog vsako leto predstavi svoje pedagoško delo z učenci v obliki likovnih del, saj vemo, da

... in navdušeni obiskovalci.

Foto: Zdravko Kočever

za vsakim dobrim otroškim likovnim izdelkom stoji likovni pedagog, ki učenca motivira, vodi, strokovno spodbuja in uči. Zato vsako leto podelimo petim pedagogom državno nagrado in pet priznanj.

Vsako sodelovanje na tej razstavi je tako za učence kot likovne pedagoge motivacija za delo v bodoče in potrditev za delo, ki so ga opravili.

Zato vabljeni vsi, razstavo si lahko ogledate na naših hodnikih do meseca marca 2003.

Kot vsako leto smo tudi letos sodelovali z likovnimi deli s področja risanja, slikanja, grafičnega in prostorskega oblikovanja. Nagrade nismo prejeli, smo pa številčno udeleženi na sami razstavi (18 likovnih del je bilo izbranih s predmetne stopnje, 7 z razredne stopnje in 2 izdelka s podružnice Topolšica). Ob tej prožnosti čestitam vsem učencem, katerih dela krasijo hodnike naše šole, čestitke tudi mentoricom z razredne stopnje Slavici Burkelc, Alenki Plaznik in Jani Kovič.

Zahvala pa vsem, ki ste kakor koli pomagali pri realizaciji otvoritvene prireditve in pri razstavi ■

Likovna pedagoginja na OŠ KDK
 Alenka Venišnik

Feri Lainšček

Bila so usta,
kakor ptičja,
taka njena usta.
Tih si, ko te taka ptica gleda,
in je ona čudno tiha.

(*Hiša svetega Nikolaja, 1999*)

Milan Dekleva**Polovično vračanje istega**

Ponvaljaš:
naj bo, naj bo. Nate pade
Camusova senca.
Zamenjaš besedo,
izbereš lažjo:
orhideja, orhideja.
A ljubezen te ne usliši in ne pripusti
med svoje dišeče ustnice.

Poskušaš z odrekanjem:
visoko je nebo, visoko, visoko.
A nisi nič srečnejši, tvoj pas je ozek
in v ušesih ti gnezdijo potni skobci.
Vzameš žensko in ji božaš vrat,
dolgo jo gneteš, dokler se ne spremeni
v kitajsko vazo.
Odnehaš,
nasloniš se na kožo njenega trebuha
in poslušáš šumenje neznanega
oceana.

(*Glej medenico cvetne čaše,
kako se razpira, 2001*)

Aleš Šteger**Spiš**

Med gorečim kolenom in plutovino
V ustih spiš. Iz prostora rastejo
Vate papirnate vrtnice in ti se
Naskrivaj boriš z njimi. Reka ti pelje

Iglo skozi oko. Trepečeš, kot bi se
Bala ponovno vdihniti, ko neko
Telo v tebi išče ravnotežje.
Ob oknu zidajo urini palci belo

Stolpnico časa. Prihajam na tvoje veke
Kot konj pit tvojo obrv. Vratna žila
Ti trzne, a še ne veš, katerega izmed
Svojih obrazov boš čez hip prebudila.

(*Šahovnice ur, 1995*)

Aleš Debeljak

vselej si. kot akustika natančnosti v sredici
vseh stvari. migetajoče bel. odsoten v pogledu,
a potopljen v slepo pego premišljanja. vosek
drobne slutnje, ki je brez razločnega pečata!

nemir. in mak. razpoka v magnetnem risu tegale sveta.
podoba skoraj bežne sence jutra si, ki ne spregovori.
raztopljev kot ptičje cvrkutanje. a tudi prostornina
smrtne rane, iz katere ime in kri odteka. neznan in

nem za vsak dotik bedenja. si le beseda, ki te nikdar
ni. nikjer. večer: in sledi vročice, blodnih blebetanj.
cvet meglice, ki drhti. popolni srh: prebivanje, ki

vedno traja. oh. ki se nikoli ne začne, če ni uglaseno
v jeziku zamolčane zgodovine. nemara tudi prihodnjih
skrbi. da tenko zavveniš in v istem hipu že razpadeš.
(*Imena smrti, 1985*)

Goran Gluvič

Neke noči je Aleš Debeljak sanjal, da je napisal
humoristični roman. Ves poten se je zbudil in zagledal
Jureta Potokarja, ki je spal na sosednji postelji
in se smejal na glas.

Aleš ga je zbudil. Jure pa ga je jezno pogledal in
rekel: »Sanjal sem, da berem tvoj humoristični
roman in ti si me zbudil, ko je bilo najbolj smešno.«
Od takrat Jure nikoli več ni v sanjah bral Aleševih
humorističnih romanov.

(*Harms danes, 1993*)

Brina Štampe Žmavc**Krila**

Priznam svoj greh, če je zločin pisanje,
povesme pesmi da sadiš med boke,
placenta za besede, ne otroke,
tišini, ko polagaš seme v špranje.

To pesnenje, zastihano pehanje,
spreminja me v bitje na obroke
brez upa, da obvladam bistvo stroke,
ki molk medi v krilate zvočne panje.

(Ko tu in tam blagoslovljeno stanje
za slavje kril, lahkotni vzgon metuljev,
gospodom le medeno boža sanje!)

Za dame – prašnatih stopinj čakanje,
mehurjast molk iz nepredrtih žuljev
besed, ki grobajo podrast lobanje ...

(*Poševno sonce, 2001*)

Marko Kravos**UROK**

da postaneš odrasel

Kri – kra
Sredi sveta
Trikrat tri
Sedem dni
Seženj pod zemljo
Bele kosti

(*Pesem, 1969*)

Ivo Svetina

V tvojem objemu sem vino,
nočno žito, srebrna moka,
v moji temi si bela ljubezen,
visoki toni nebesne glasbe,
granatno jabolko se zasveti
med najinimi rjuhama,
izcediš šampanjec, tanko blago,
ovijajoče slečeno srce,
zgubljeno v omarah oceana.
Ne zapusti me, vroča,
ostani pri meni, sladka,
preveč sem pijan,
da bi zmoget to noč, dinja.

(*Joni, 1976*)

**Maja Vidmar
Niti minute**

V tej gluhi
kladi
niti minute ne bom
potrnela;
naj mi izruje
drobovje,
bom mrtva
čebela.

(*Način vezave, 1988*)

**Dane Zajc
Kamen**

V sanjah mi je pripovedoval kamen,
kaj misli kamen.
V enem samem dolgem stavku mi je pripovedoval
v sanjah kamen.

Če bi se spomnil, kaj mi je povedal,
če bi se spomnil besed, ki jih je govoril
v mojih sanjah,
ko se mi je sanjal kamen.

(*Dol dol, 1998*)

Ivo Stropnik

DIHANJE zaslišiva pred vrati
in ko jih odpreva,
je veliko uho že zbežalo
po stopnišču.

Vrata zapreva tako,
da za vse molčijo
in se na hodniku skrijeva
za fikus.

Zdaj ni nikogar,
nobenega lektorja molka.

(*Podtalnica, 1991*)

Milan Vincetič**Zemljevid**

koliko časa
lahko zapraviva
koliko zvezd
ki sva jih pripela
na previse
sulaka in tatarja
koliko kamnov
lahko vrževa
v kretniško lopo
ki sva jo davi
mačehovsko zastavila
za žensko sedlo
da bi ti lahko
gledal v hrbet

do krajev
ki si jih lasti
kačji pastir

(*Balta, 2001*)

Veno Taufer

kdo ve
kako
ta rog

iz daljav
igra bog iz daljav
na tlesk prstov

božje lepoticje in ljudje
nad potoki po bregih
v vsaki hudi luknji

plava sladki duh
mlečkov za zmeraj rojen
smrten, obstanem

ko pod koraki pokljajo pelodi in žužki
da ni mir tu ne prepaden ne z višav

(*Še ode, 1996*)

Vlado Žabot**Pastorala**

Tudi Monike se je bala. Gnusila se ji je ta mehka, pritajena sprijenost v glasu ... in premikajočem se životu tako tesno ob vratih. Vmes si je najbrž popravljala kiklo, morda nekaj pod njo, vsaj slišati je bilo, kot bi jo dvignila in zopet spustila – ali pa je nemara čepela ob reži pod kljuko in je vstala potem, ko je dojela, da tam skoz pač ne more videti dovolj.

Ko pa je končno tudi Monika nehala sitnariti ter vzdihovati in se pačiti v vrata, ko je počasi, kakor potra oddrsala do stopnic in navzdol, se je Nina odločila – ni ji bilo namreč do tega, da bi jo danes še kdo nadlegoval – prišla bi lahko še Barbara ali Vida, pa Marta ali Magdalena, vsak čas bi se utegnila vrniti Bernarda, morda celo s hlapci, ki bi, če jim pač ne bi odprla, zagotovo zlomili vrata.

Tiho se je splazila na hodnik...

(*odlomek iz romana*)

Nina Kokelj**Milovanje**

Zjutraj se mu je smehljala z roba pomola. Tam je sedela, zvonila z nogami in se ni več trudila; podlegla je, skoraj scela, že dolgo javljajoči se želji, da bi ji ne bilo treba čakati naslednjega dne, in nanjo je svetilo sonce, ko je sedela na pomolu, z bosimi nogami, in se smehljala očetu; utrujenemu, z rdečkastim obrazom in bebastim smehljajem, s katerim je kasneje taval po malih mestih ob obali in Riva z njim, ko sta oba vedela in sta se oba pretvarjala, da ne vesta, tako sta hodila, jedla sladoled in metala kratke fraze drug v drugega, razumela sta se, ne da bi se razumela, in Riva je strmela v obraze knjig v knjigarnah, iz čiste ljubezni do njihove oblike in tihega snovanja niti, ki tečejo skoznje, tako se je dokončno splazilo vanjo kiselkasto stanje in na trgu gugajoča se pisana krila, kruh in sadje.

(*odlomek iz romana*)

Dušan Merc
Potažba

Bila je postavna, vitka, čedna, z mnogo pšeničnih las in navzven plahega vedenja. Imela je slok stas in nekoliko velike prsi, ki so nakazovale, da se bodo z leti še povečale, ker se bo odebelilo celo telo. Tako nekako, ne bi nadaljeval. Takrat je bila lepa, v beli bluzi, ko je slekla žaket, ko si je zavezala ovratno ruto, ko si je ponovno zavezala visoke črne

zloščene čevlje in ko si je kito lepo zvila v klobčič in si spretno z lasnicami naredila čudovito pričesko.

Pozneje sta se sošolca Amalija Repič in Jožef Smole poročila. Prav res. In on je postal umetnik, besedni, pisatelj slovečega imena, kot sem menda že omenil, imel je kaj povedati, šel se je tudi vojaka na pravi strani in potem so po vojni nagrade in časti in privilegiji kar deževali in prav do konca svojih dni je bil priznan, cenjen, prav do konca se je od njega pričakovalo še večje delo, kot jih je že bil ustvaril.

(*odlomek iz romana*)

Andrej Brvar

grem ven, nabirat haiku: ko se dvignem s trave,
mi kobilica skoči za škorenj, ko izprožim nogo,
se pomaknejo mišice pod kožo, ko pogledam desno,
vidim skoz odprta vrata krave stati v hlevu.

že precej na knap s časom se malo čez osmo
vrnem domov, vključim tv, obstanem: veter in leta
1946 še zmeraj privzdiguje spodnji desni vogal
plakata v dokumentarcu vzpon in padec fašizma.

drugi dan so frizerjeve roke, ki ponoči počivajo,
kar naprej zaposlene z glavnikom in škarjami.
nazadnje mi podržijo ogledalo, da se vidim tudi
odzadaj, se pravi tako, kot me vidijo drugi.

(*Popoldan, 1996*)

Besedica urednice literarnih strani

Tu so besedila in stih skovani pesnikov ter pisateljev, ki so gostovali in brali in pirovali na prvem Herbersteinskem srečanju slovenskih književnikov. srečanje je potekalo od 13. – 16. junija. Upamo, da bo drugo leto tudi in da bomo slišali in občudovali še druge umetnike ... v užitek.

Maja Rezman

Mladi raziskovalci so čedalje bolj prodorni

Gibanje Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline je letos že 19. zapored uspešno zaključilo projekt, v katerem se dokazujejo tisti, ki s samostojnim raziskovalnim delom želijo pridobiti nova znanja in izkušnje. Vanj se vključujejo osnovnošolci in srednješolci ter študentje, ki raziskujejo področja družboslovnih in humanističnih ved, naravoslovnih in biotehniških ved, tehniških ved iz občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki. Po besedah Franca Avberška, predsednika programskega sveta gibanja, so vsi, ki so v raziskovalnih nalogah sodelovali, **ZMAGOVALCI**.

Izdelane naloge so s področja družboslovnih in humanističnih ved letos ocenjevali mag. Emil Šterbenk in prof. Tone Ravnikar, s področja naravoslovnih in biotehniških ved univ. dipl. ing. Vilma Fece in s področja tehniških ved mag. Konrad Steblovnik. Povzetke nalog je v Zbornik letos uredila Irena Pilih s sodelavci. Zbornik mladih raziskovalcev Šaleške doline je brošurica, ki je več kot to. Iz njega vejejo ideje in rešitve ter pogledi mladih, ki se soočajo s problemi tega sveta.

Zaključna prireditev in razglasitev najboljših je bila letos v hotelu Paka 14. maja. Med 66 nalogami je bilo nagrajenih 13 nalog osnovnošolcev in 12 nalog srednješolcev ter študentov. Med osnovnošolci sta bili iz Občine Šoštanj z drugim mestom nagrajeni dve nalogi, iz vrst srednješolcev je bilo eno tretje osvojeno mesto ter eno prvo, pa tudi iz naslova študentskih nalog se je na drugo mesto povzpela študentka Filozofske fakultete, oddelka za geografijo Andreja Konovšek.

Mladi raziskovalci so se posebej predstavili tudi v domačih občinah. V Šoštanju je bila predstavitev nalog v kulturnem domu 28. maja in na njej je župan Občine Šoštanj in poslanec Milan Kopusar čestital mladim in se jim zahvalil za njihovo voljo in posredovana nova znanja. Tudi v bodoče je ponudil vso podporo mladim pri tej vrsti dejavnosti ter jih za vzpodbudo tudi malo nagradil.

In katere naloge so bile predstavljene v Šoštanju?

Matjaž Verbič s Splošne in strokovne gimnazije Velenje je pod mentorstvom Jožice Razbornik Kukovič raziskoval Življenje šoštanskih usnarjev med I. in II. svetovno vojno in se je s svojo nalogo uvrstil med prvo uvrščene med srednješolskimi nalogami.

Ana Preglav, Nejc Pudgar, Tjaša Kolenc (OŠ KDK Šoštanj).

Foto: Arhiv

S tretjim mestom na srednješolski stopnji se s svojo raziskovalno nalogo lahko pohvalita Marjeta Krajcer in Martina Čujež iz Poklicne in tehniške šole za storitvene dejavnosti pod mentorstvom Marjane Rogel Peršič, ki sta obdelovali zanimivo temo Sociološki vpliv sežiganja kostne moke na prebivalce Šaleške doline.

V prosti čas in preživljanje le-tega se je poglobljala Anita Kotnik z OŠ Bibe Roecka z mentorjem Borisom Plambergerjem in s svojimi raziskavami osvojila drugo mesto na osnovnošolski stopnji.

Ravno tako je drugo mesto med osnovnošolskimi nalogami osvojila Prehrana šolarjev šoštanske občine oziroma raziskave na to temo, ki so jih naredili Nejc Pudgar, Ana Preglav in Tjaša Kolenc z OŠ KDK pod mentorstvom Anice Pudgar.

Ostale predstavljene naloge so bile še:

Gibanje potencialov v Občini Šoštanj Sabine Skornšek z OŠ Bibe Roecka pod mentorstvom Borisa Plambergerja; Ali je res tako, kot izgleda Nike Mardjetko pod mentorstvom Mije Žagar ravno tako s šole Bibe Roecka; Ko bom velika, bom ... Tanje Bačovnik in Mateje Trap z mentorico Jelko Peterlin z OŠ Bibe Roecka.

Milojka Komprij

Tanja Bačovnik, Mateja Trap (OŠ Bibe Röcka Šoštanj).

Foto: Arhiv

Nika Mardetko (OŠ Bibe Röcka Šoštanj).

Foto: Arhiv

Anita Kotnik (OŠ Bibe Röcka Šoštanj).

Foto: Arhiv

Sabina Skornšek (OŠ Bibe Röcka Šoštanj).

Foto: Arhiv

Mladi raziskovalci

Tina Primožič in Maruša Tamše sta učenki sedmega razreda OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki. V letošnjem šolskem letu sta se lotili raziskovalne dejavnosti in izdelali raziskovalno nalogo z naslovom Različnost-pot k drugemu.

Pri delu sta jima pomagali, jih vzpodbujali in usmerjali njihovi mentorici Irena Sobočan in Damjana Modrijan.

Nalogo sta predstavili v okviru gibanja Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline in prejeli prvo nagrado. Tako jima je bila odprta pot za predstavitev naloge na II. srečanju mladih raziskovalcev Slovenije v Murski Soboti, kjer sta za nalogo prejeli zlato priznanje.

Mladi raziskovalki sta vstopili v svet ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Odkrivali sta njihov notranji svet in želeli preveriti hipotezo, da se z drugačnimi ne moreš resnično srečati, če ne gledaš s srcem. Želeli sta izvedeti, kaj ljudje razumejo pod pojmom drugačnost. Med učenci sta hoteli preveriti, kakšen odnos imajo do teh oseb in kdaj se sami počutijo drugačne.

Obiskali sta Varstveno delovni center Ježek, Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje v Velenju, udeležili pa sta se tudi srečanja gibanja Vera in luč, ki je zelo aktivno v Šoštanj.

Na šoli sta vzpodbudili učence tretjega razreda, da so se vključili v projekt Korak k sončku in organizirali srečanje tretješolcev z varovanci oddelka vzgoje in izobraževanja. (CVIU)

S svojim raziskovalnim delom sta želeli prispevati k pozitivnemu odnosu do ljudi s posebnimi potrebami.

Zavedata se, sta vstopili na področje, ki ne daje velikih in na daleč vidnih dosežkov, vendar pa je zelo pomembno, in to je področje medsebojnih odnosov.

"Vsak človek je zase svet, čuden, svetel in lep, kot zvezda na nebu..."

Ta misel Toneta Pavčka je bila vodilo skozi celotno nalogo in prepričani sta, da jima je uspelo zgraditi vsaj majhen most z drugačnimi, se naučiti sprejemati vsakega posameznika takšnega, kakršen je danes, zate, zame in za druge.

Mladi raziskovalci iz Šmartnega ob Paki.

Foto: Arhiv

Karitas #

Kristanova ul. 1
1000 Ljubljana

Ko bom velik

Pomagajmo otrokom pri nakupu šolskih potrebščin.

Najdete nas na vseh večjih poštah. TRR: 24200-9003852948, sklic: 00 250602, namen: Ko bom velik

**TRANSPORTNO, TRGOVSKO
IN STORITVENO PODJETJE d.o.o.**

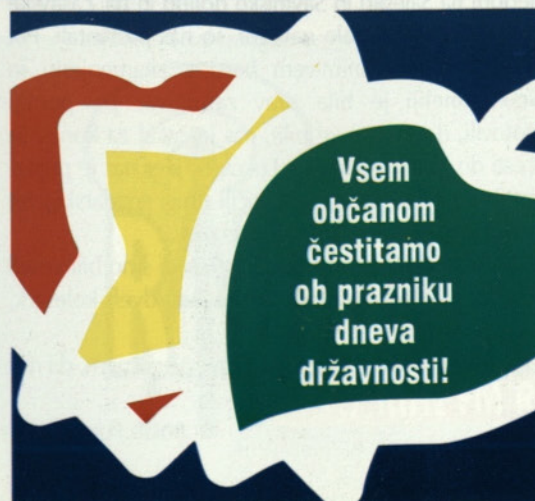
direktor Vojko KRNEŽA
Šoštanj, Levstikova 21

*Vsem
občanom
čestitamo
ob
prazniku
dneva
državnosti!*

SLS.

Slovenska ljudska stranka
občinski odbor Šoštanj

Vsem občanom čestitamo ob prazniku dneva državnosti!

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov
Šoštanj

Kolesarski izlet ob tednu gozdov

Šoštanjski gozdarji smo 1. junija povabili kolesarje, ljubitelje gozdov in naravnih zanimivosti, na drugi kolesarski izlet ob Tednu gozdov, ki bo, upam, postal tradicionalen.

Zbrali smo se pred upravo oz. občino in z veseljem ugotovili, da nas je precej več kot lani.

Po skupinskem fotografiranju na startu smo se dogovorili za nekaj organizacijskih zadev in že se je kolona 22 kolesarjev in kolesark podala na pot proti Penku. Pred Savinekovo žago smo že zavili na gozdno cesto in se zagrizli v breg ... po želji lahko tudi ob kolesu. ("Ne bomo okoli govorili," so nas spodbujali organizatorji.) Ni bilo tako hudo; malo pod Pušnekom smo si ogledali mogočen hrast in spustili sapo; do prve kontrolne točke je preostalo le še malo ... Prijazni Pušnekovi so nas že pričakovali; en šnopček za odrasle in seveda "tolkec", za otroke sok pa še ogled Pušnekove bukve in zanimive zbirke izdelkov in slik Pušnekove mame ... Treba bo naprej.

Skupinska slika pod Pozničevo lipo (pri Roglu) na Velikem Vrhu. Foto: Arhiv

Po gozdni cesti mimo Brdnikovih in že smo na asfaltu ... "Previdno na spustu!" smo morali poslušati organizatorje. Gozdarji so nam pokazali nasad smreke in spust se je nadaljeval do Kompreja v Lokovici, kjer je že prišlo prav spremljevalno vozilo Zavoda za gozdove (eno kolo in kolesarja je bilo potrebno zaradi okvare prepeljati na start). Krajši počitek je dobro del, saj nas je pot vodila ponovno v breg. Pri Krajniku v Lokovici smo se razveselili spremljevalnega vozila s pijačo in sladkarijami ... pa ne za dolgo; mimo nasada lešnikov smo po kolovozu pripeljali na cesto proti Velikemu Vrhu. Naslednji postanek pri Pozničevi lipi, z lepim razgledom na Šaleško in Savinjsko dolino in na Zasavske hribe. Treba je naprej. Samo še malo navzgor, so nas pretentali. Pot proti Bezgovci (postanek pri zanimivem boru z znamenjem) in opuščeni Malovrški kmetiji je bila prav zanimiva; po pentlji (udeleženci so ugotovili, da smo tu že bili), nas je čakal za konec še spust po asfaltni cesti do gostišča Slivnik v Lokovici, kjer nas je prijazna Damjana pogostila s pijačo. Tu smo zaključili drugi gozdarski izlet ob Tednu gozdov, nekateri malo prej, drugi pozneje ...

Organizatorji - gozdarji iz Šoštanja in izkušeni kolesarji smo bili veseli zlasti mladih kolesarjev (8 osnovnošolcev) in seveda dveh kolesark, Joce in Suzane.

Drugo leto, na tretjem kolesarskem izletu gozdarjev, verjamem, da nas bo še več! ■

Milan Pogorelčnik

Konec prve sezone v prvi ligi v Šmartnem

Pa smo dočakali. Konec mislim. Si ne bi nihče predstavljal, da si ga bomo tako želeli. Predvsem, če pomislimo, kako smo komaj čakali to prvo ligo in kako dolg je bil letos v Šmartnem premor. Dolg zaradi neučakanosti in nestrpnega pričakovanja novih (senzacionalnih) uspehov ERE.

Šmarške vijolice so se v zadnjih dneh aprila še zadnjič v prvoligaški nogometni sezoni 2001/2002 predstavile doma, tudi tokrat ne tako, kot bi si želeli, in se poslovile od prve sezone v ligi Si.mobil na Koroškem, kjer so po zadnjem, 33. krogu, slavili zmago in svoj obstanek med prvoligaško družino gostitelji. Šmarčani pa so, še enkrat več, sklonjenih glav in z grenkim priokusom 11. poraza zaključili to, nedvomno zgodovinsko sezono. V 33 srečanjih so nogometaši ERE, letošnji prvoligaški novinci, zbrali 40 točk in čisto ob koncu zdrsnili še za eno, na končno

Ramiz Smajlović - na koncu najboljši strellec ERE.

Foto: Arhiv

9. mesto na lestvici. Prehiteli so jih namreč sosedski rivali iz Velenja, ki so v zadnjem krogu gostili Domžalčane, že nekaj časa znane nove drugoligaše. To pa je bila le še ena izmed bolj grenkih kapelj v morju zadnjih desetih krogov lige Si.mobil v Šmartnem ob Paki. Šmarčani namreč niso zmagali vseh zadnjih deset tekem in so tako (povsem po nepotrebnem) zameglili spomin na svoje velike zmage. Bilo jih je devet in vsaka ima svojo zgodbo. Le tri takšne zgodbe so se zapisale doma v Šmartnem; v 5. krogu so nogometaši ERE slavili proti Murašem, v 19. krogu so Šmarčani dosegli svojo najvišjo zmago in mrežo varovancev svojega prvega trenerja zatresli kar 6x, zadnjič pa so Šmarčani zmagali v 23. krogu proti Kranjčanom, ki takrat še niso računali s slovesom od prve lige. So pa Šmarčani na gostovanjih slavili kar 6x in veljali dolgo časa za najboljše gostujoče moštvo; tako je takoj na začetku senzacionalno padel Ljudski vrt pa Domžale, Prevalje, Kranj, Murska Sobota in nazadnje, tistega nepozabnega 3. marca, Skalna klet v Celju. Je pa Era nedvomno rekordna po remijih. Kar 13x so šmarške vijolice delile točke; 4x na gostovanjih in kar 9x na domačem igrišču. Junake je mogoče najti tudi med strelci v šmarških vrstah. Ramiz Smajlović je z 11 zadetki končal v imenitni družini najboljših na lestvici letošnjih najuspešnejših strelcev. Ne gre pa pozabiti na Jovico Vica, kralja slovenske nogometne jeseni, ki je samo v prvem delu dosegel neverjetnih 12 golov in bi bil prav gotovo strah in trepet za Romana Obilinovića, Hrvata v vrstah ajdovskega Primorja, ki je (le) s 16 goli letos osvojil

krono najboljšega strelca v prvi slovenski nogometni ligi. A je že tako, da ima vsaka zgodba svoje junake. In tako tudi končana nogometna sezona 2001/2002, ki je v Šmartno prinesla toliko veselja in navdušenja, a je bila hkrati tudi polna razočaranj in okušanj trdote realnih tal. Glavna ocena je nedvomno in nesporno pozitivna. Dosežen je bil glavni cilj – obstanek v elitni družini. To je velik uspeh in gre čestitati seveda vsem v NK ERA Šmartno. Nekoliko grenak priokus dajejo temu uspehu zadnji slabi rezultati; predvsem seveda, ker je kazalo mnogo bolje in ker so šmarški nogometaši že tako suvereno dokazovali, da znajo in zmorejo bolje. Nenazadnje so nogometaši ERE prezimili na fantastičnem 5. mestu, to mesto je ERA držala še po 22. krogu, po tisti senzacionalni zmagi 3. marca v Celju, ki je odpihnila še tretjega šmarškega trenerja. To je seveda zgodba zase. A če malo podrobneje pogledamo, bi se dalo reči, da so fantastični uspehi ERE v jesenskem delu prav gotovo plod izjemnega teamskega duha in izjemnosti posameznika – Jovice Vica. No, ERA je Vica že po pol sezone izstrelila na evropsko nogometno nebo – če prekmalu, o tem ima (lahko) vsak svoje mnenje. In če so Šmarčani v 1. delu igrali tudi na moment presenečenja

Marin Bloudek ostaja na klopi Šmarčanov.

Foto: Arhiv

in izrabljali morebitno podcenjevanje s strani nasprotnikov, so v drugem delu plačali davek, ker s strani tekmecev ni bilo seveda ne duha ne sluha o podcenjevanju najboljše gostujoče ekipe, kar je ERA v 1. delu tudi bila. Je pa v nadaljevanju prišla do izraza šmarška neizkušenost in pa seveda (pre)kratka klop. In če je ubijalski ritem tekem (nedelja, sredo, nedelja) zdeloval velike in izkušenejše ekipe, je ta naporen razpored Šmarčane popolnoma dotolkel. A ne toliko, da ne bi, če so zares hoteli, zbrali zadnjih atomov moči in proti velikim pokazali moč svojega moštvenega duha. Nazadnje ravno proti velikemu Mariboru, ki je na čelu s Šmarčanom Bojanom Prašnikarjem kljub temu (nazadnje vendarle očitno zaslužen) osvojil naslov državnih prvakov. In ravno to je, vsaj v to sem popolnoma prepričana, bistvena karakteristika moštva letošnje ERE – igrati na vse proti velikim in uspeti, a igrati v vlogi favoritov, tega se bodo morali Šmarčani še naučiti. In to je največji kapital letošnje prve lige v Šmartnem ob Paki. Polna malha dragocenih izkušenj, ki bodo neprecenljiv vir moči in znanja v novi, a le eni izmed mnogih prvoligaških sezon ERE Šmartno, kot je dejal direktor kluba na zaključni prireditvi, ko je uprava tudi javno potrdila, da je sestavo in pripravo moštva za novo prvoligaško sezono ERE zaupala Marini Bloudku. Trenerju, ki je izmed vseh štirih trenerjev na očitno vročem šmarškem stolčku zdržal najdlje. In ki bo, tako upajo navijači in ljubitelji šmarškega nogometa, uspešno nadaljeval novo ero ERE Šmartno ■

Mojca Ažman

Mali nogomet Majski turnir za Pokal mesta Šoštanj

Zagrizeni boji, zmaga pa v Celje

Malonogometna ekipa Veplas - Ledinek je na igrišču Partizana organizirala turnir v malem nogometu za pokal mesta Šoštanj. Kar nekaj časa se na tem igrišču praktično ni dogajalo nič, zato je bila to prijetna popestritev športnega dogajanja v Šoštanju. Turnirja se je udeležilo 17 ekip iz vse Slovenije. Turnir je trajal 2 igralna dneva. Že v soboto smo bili nad kakovostjo malega nogometa navdušeni pa tudi vreme je bilo za igro idealno. V nedeljo je prireditev nekoliko pokvaril dež, turnir pa je bil kljub temu izpeljan do konca. Tudi sorazmerno visok denarni sklad je igralce vzpodbudil k zavzeti in atraktivni igri.

Foto: Marjan Ledinek

Zmagovalci sobotnih kvalifikacij v skupinah so se uvrstili v nedeljska srečanja za najvišja mesta. V srečanju za 3. mesto je bila ekipa NK Usnjar Šoštanj uspešnejša od ekipe Provar iz Velenja. Finalna tekma je bila pravi vrhunec tega turnirja. Povsem zaslužen je zmagala ekipa Avtohiše Mlakar iz Celja, drugouvrščena je bila ekipa Makotar d.o.o. iz Gornje Radgone.

Veliko število gledalcev je oba dneva imelo kaj videti. Zavzeti posamezniki so odlično organizirali ta turnir, veliko število gledalcev in pohvale igralcev vseh ekip pa so bili njihova nagrada. Prav v povezavi z Občino Šoštanj, ki je pomagala po svojih močeh, bi to naj ne bil zadnji takšen turnir. Samo upamo lahko, da do naslednjega turnirja ne bodo minila leta ■

Ljubo Globačnik

Med državnimi prvaki vesele šole ponovno Jana Obšteter

Jana Obšteter, učenki 4. razreda podružnične šole Ravne je s 100% izkupičkom 40 točk uspelo osvojiti naslov državne prvakinja iz Vesele šole za leto 2002.

Špela Obšteter.

Foto: R.O.

S tem uspehom je ponovila lanskega. Tekmovanje že 34 let organizira PIL PLUS. Podelitev diplom bo v Cankarjevem domu v Ljubljani. Jana je uspešna tudi v glasbeni šoli, odličnjakinja v šoli, skupaj s sošolkami je na ekipnem državnem šahovskem tekmovanju do 12 let osvojila 4. mesto v Sloveniji. Mami Smiljana Poštrak in ati Janko Obšteter sta zelo ponosna na uspehe svoje hčerke, ki bo v jeseni začela obiskovati 5. razred osnovne šole Bibe Roecka v Šoštanju. Učitelja Daniela Olup in Rudi Olup ter sošolci ji želimo, da bi bila uspešna tudi v centralni šoli ■

Rudi Olup

Športno društvo Šoštanj

V juniju 2002 je Športno društvo Šoštanj izvedlo kar nekaj aktivnosti, tako na splošno-športnem področju kot tudi na notranje-organizacijskem področju.

V soboto, 1. junija, je v domu TVD Partizan Šoštanj potekal 1. odprti rekreacijski turnir v košarki trojk. Udeležile so se ga štiri ekipe, ki so dosegle naslednje rezultate:

1. DAM (Pokleka, Konovšek in Suljhanovič) – 63:41;
2. ŠD ŠOŠTANJ (Mlakar, Pirečnik in Rotovnik) – 60:46;
3. BAD BLUE BOYS (Ciglar, Kumer in Jašarevič) – 42:59;
4. BEACH HOOT (Vogrinc, Hriberšek in Garič) – 34:63.

Športno društvo Šoštanj je že naslednjo soboto, to je 8. junija 2002, organiziralo 1. odprti rekreacijski turnir v kegljanju, ki je potekal na kegljišču TEŠ. Tega turnirja so se prav tako udeležile štiri ekipe, ki so dosegle naslednje rezultate:

1. ŠPORTNO DRUŠTVO ŠOŠTANJ (Kugonič, Koren, Vavpolič in Tonkli) – 1562;
2. ČEBELICE (Pokleka, Verbič, Ložič in Cverlin) – 1498;
3. DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠMARTNO OB PAKI (Brešar st., Brešar ml., Bedenicki in Esih) – 1444;
4. ŠPORTNO DRUŠTVO GABERKE (Kaš, Podjaveršek, Napotnik in Zajc) – 1277.

Na eni izmed sej novega upravnega odbora društva je bilo sklenjeno,

da bo društvo za vse svoje člane pripravilo obvestila v obliki zloženke. Zato so v začetku junija nastala "Obvestila in novice za člane" št. 1. Večji del obvestil je bil namenjen sklicu skupščine društva. Poleg tega pa so obvestila vsebovala še nekaj zanimivosti ter seznam ugodnosti za člane društva. Skupaj z obvestili so vsi člani društva prejeli tudi društveno izkaznico, veljavno v letu 2002.

V obvestilih napovedana in 11. junija 2002 izvedena 2. skupščina ŠD Šoštanj je prinesla kar nekaj zanimivosti in novosti. Sprejeta sta bila poslovnik skupščine in dopolnila k statutu ŠD Šoštanj. Živahna razprava je bila predvsem po poročilih, saj društvo nima veliko finančnih sredstev, želja pa je veliko. Razprava je potekala tudi o domu TVD Partizan, rokometnem igrišču Šoštanj, bazenu Šoštanj ter še o drugih aktualnih zadevah. Pred zaključkom skupščine so bili izvoljeni še dodatni člani upravnega in nadzornega odbora, imenovana je bila tudi disciplinska komisija.

V poletnih in jesenskih mesecih bo Športno društvo Šoštanj organiziralo še nekatere rekreativne turnirje, predvsem pa se bo aktivno vključilo v Dneve rekreacije 2002, ki jih v septembru organizira Športna zveza Šoštanj ■

Bojan Rotovnik

Trenerski seminar v Šoštanju

V soboto, 11. 5. 2002, je potekal v Šoštanju trenerski seminar za pridobitev "B" licence.

Foto: Ljubo Globačnik

Seminarja se je udeležilo 32 trenerjev iz vse Slovenije. V dopoldanskem času so si udeleženci v športni dvorani ogledali demonstracijski prikaz treninga posameznih elementov odbojarske igre. Popoldne pa je sledil še teoretični del, poudarek je bil na statistični obdelavi podatkov. Na obeh delih seminarja je bil predavatelj dr. Nikolai Pozdniak, trener OK Šoštanj – Topolšica, nad njegovim znanjem pa so bili trenerji navdušeni.

To je bil še eden od kamnov v mozaiku, da bi si Šoštanj pridobil vidno mesto na odbojarskem zemljevidu ■

Ljubo Globačnik ►

Uspehi Šoštanjskih rokometnih veteranov v Izoli

V Izoli je od 26. do 29. 4. 02 potekal 10. jubilejni mednarodni turnir veteranov v rokometu. Sport Maestral klub ga organizira v spomin na pedagoga, rokometnega igralca in trenerja RODINA. Sodelovalo je 20 moških in 9 ženskih ekip v treh starostnih skupinah. Šoštanjčani smo imeli predstavnike v skupini nad 30 let in nad 45 let.

Mlajši veterani so se po zmagah nad Orientom in Dolom uvrstili v finale in proti ekipi Tržiča po neodločenem rezultatu in streljanju iz 7 metrov nesrečno izgubili (12:11) ter tako zasedli odlično 2. mesto.

Starejši veterani nad 45 let pa smo igrali neodločeno s Pulo in Vilinusom iz Litve ter premagali ekipo Zadra. V finalu pa z rezultatom 6:5 premagali tudi Pulo ter osvojili 1. mesto. Kot najboljša igralca v svojih skupinah sta pokale prejela tudi Rudi Lesjak in Samo Korelc. Za 10 letno udeležbo na tem turnirju pa smo VETERANI Šoštanja prejeli tudi zlato plaketo. Za veterane v obeh starostnih skupinah smo se trudili:

Nad 45 let: J. Hajsek, M. Stvarnik, J. Javornik, I. Vačovnik, S. Vačovnik, R. Lesjak, I. Vajdl, B. Jambrovič, T. Blagotinšek.

Nad 30 let: R. Lesjak, S. Mernik, O. Gradišnik, M. Vrečar, S. Korelc, V. Poznič, B. Požun, R. Čater.

Foto: Arhiv

Za dobro pripravo in celjenje poškodb pa sta poskrbela M. in Miri Maksimovič.

Imeli pa smo tudi svojo mlado navijaško skupino, ki nas je na naših tekmah glasno vzpodbujala in nam dajala podporo, ko so nam pohajale moči.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili tudi vsem donatorjem, ki so nam omogočili udeležbo na tem turnirju ■

Za VETERANE Šoštanj
Marjan Stvarnik

Tudi šoštanjski župan si je, kot se za pravega šmarčana spodobi ogledal svetovno prvenstvo na mestu dogajanja. Skupaj z manjšo skupino iz naših logov so zagreto navijali za naše in k temu privabili še nekaj domačink. Kljub zagretosti, uspeha ni bilo, vsaj na nogometnem področju ne.

Foto: Arhiv

Butli frdamani 2

"MISSION IMPOSSIBLE..."

Leto je okoli, poletje se bliža in nas, Butle frdamane, že spet srbijo pete. Z idejo, kakšne akcije se bomo lotili letos, nismo imeli težav, saj je padla že na lanski akciji Peš v Ribno. Letos jo bomo mahnili po diagonali Slovenije in tako se bo akcija tudi imenovala. Start v Lendavi in cilj na Baltiku (Jadrano). To bo malo večji zalogaj kot lani in temu primerno smo se začeli tudi pripravljati. Prvič smo se dobili že februarja letos pri bratih Kugi. Dogovorili smo se za okvirni datum, to je 8. julij, in plan poti. Vsa pot naj bi trajala približno 12 dni z enodnevnim postankom. Razdelili smo naloge in poskusili navdušiti še koga, ki ga na lanski akciji ni bilo. Če nam je uspelo, še ne vemo, vsekakor pa bomo delali na tem. Upamo, da se bomo na akcijo prej pripravljali tudi fizično (brata Kugi sta to že poskusila, saj sta jo kar tako, za šalo, mahnila peš v Ljubljano), ne samo finančno in materialno.

Ker smo sami študentje, ki imamo vedno luknje v žepih in zato denarja vedno premalo, smo za akcijo želeli pridobiti tudi sponzorje in odziv je bil že kar na začetku dober, tako oprema kot denar za tako stvar pridejo vsakomur prav.

Kaj vse se bo letos zgodilo na naši avanturi? Bo morda Kugy dobil novega intimnega štirinožnega prijatelja? (Podrobnosti na rodovi spletni strani: rpg.rutka.net.) Kdo bo imel najelegantnejše nogice ob prihodu na morje? Koliko kartic bo Draško poslal Stanki? Kako se bodo obnesli ta frišni Butli? Na vsa ta vprašanja sledijo odgovori v novih epizodah hrabrega miška ... opala, ko pridemo zopet v stik v civilizacijo. Če nam bo uspelo ...

Naj izkoristim priložnost in se v imenu vseh Butlov zahvalim podjetjem, ki so se do sedaj odločila, da nam bodo pomagala pri izvedbi akcije:

Kovinarstvo Sovič, trgovina Saša, gostišče Grebenšek, Vrh, Lek, Mojster Janez, Pivovarna Laško, Cesar Šport, NES Velenje, Era, Terme Olimia ter KONOVSŠEK d.n.o. iz Lokovice.

Navijajte za nas!!! ■

Maks KVAS

... Gremo v Savudrijo!

Tabornikom iz rodu Topli vrelec je bilo Ribno sopomenka taborjenju. Življenje med gozdom in reko je bilo čudovito, doživetja nepozabna. Po lanskem neuspelem poizkusu, da bi tam kot samostojni rod še taborili (malo po svoji krivdi, v glavnem pa ne), smo se odločili, da taborjenje organiziramo sami. Vleklo nas je na morje. Organizirati samostojno taborjenje pa je vedno težko. Sploh če je to v drugi državi. Savudrija pa se je ponujala kar sama od sebe. Dolga leta je bila sinonim za taborjenja in verjetno je med vami veliko takšnih, ki ste taborjenje v Savudriji izkusili na lastni koži.

TABOR

Na 330 tisoč kvadratnih metrih se v Savudriji razteza kamp Veli Jože. Tukaj si bomo v prijetni borovi senci uredili tabor, ki nam bo dom sedem dni. Po napovedih ameriškega hidrometeorološkega zavoda bodo lepi in sončni. V njem bo potekalo taborniško življenje, ki smo ga vajeni s prejšnjih taborjenj. Šotori, zbori, straža... Naš tabor bo mesto zase.

KAJ DOGAJA

Morje že samo po sebi ponuja možnosti, da preživiš zabaven dan. Če pa morje povežeš s taborniki so možnosti neomejene. Gladiatorji v vodi, gusarji in njihov lov na zaklad, vodni poligoni, potapljanje, kitajski dan, taborniška poroka, tae-bo, črnogorski fitness (!?), labirint morja... naj vam pomaga domišljija. Novinarska delavnica bo s talenti s področja novinarstva natančno beležila dogajanja, v likovni bodo nastajale najrazličnejše umetnije, v glasbeni se bodo kalile zvezde. Najmlajši bodo lahko uživali v pravljični delavnici. Organiziran bo tečaj osnov tek-wan-dooja. Ne smemo pozabiti na streljanje z lokom, hojo z A-ji pa orientacijo, ki ji morje da še poseben čar in ostale taborniške veščine. Večerni programi pa so spet poglavje zase. Dolgčas – vstop prepovedan!

ZAHVALA

Taborniki se zahvalujemo sponzorjem, ki so omogočili precej cenejše taborjenje, kot pa bi ga bili zmožni omogočiti sami. Tudi to je eden izmed razlogov, da je bil avtobus tako hitro poln.

Pomagali so nam: Termoelektrarna Šoštanj, Željko Venišnik s.p., Cigrad d.o.o., Kovinarstvo Sovič, Marjan Kotnik s.p., KREZEL inštalacije, ESO TECH, ERA, Terme Topolšica, Šaleški študentski klub, BLUES, Fajdiga Franc s.p., TRIS, Mercator, Krt Bojan s.p., Žagarstvo Mesič, Gostišče PIRNAT in LIST občine Šoštanj.

ZA KONEC

Res se lahko pohvalimo s kvalitetno organiziranim taborjenjem in z nizko ceno. Najboljšo in najbolj pošteno oceno pa bodo dali otroci, ko se bodo vrnili s taborjenja. To pa je že druga zgodba.

Preberite jo v naslednji številki LISTA ■

Planinsko društvo Šoštanj

**VABI v soboto,
13. julija 2002
na Dobrač (2166
m)**

*Vodniki: Danilo Čebul, Miran
Hudej, Jure Drev*

Vročega poletnega julija bomo organizirali izlet na 2166 m visok Dobrač, ki se nahaja na severni strani Ziljske in južni strani Dravske doline. Ta gorski masiv, ki se razteza med obema dolinama, dosega dolžino preko deset kilometrov in v mnogočem spominja na naše Karavanke, ki so tudi lepo vidne, saj se nahajajo v njegovi neposredni bližini. Dostop je mogoč iz mnogih smeri, največkrat pa se izletniki odločijo za pristop po zasebni panoramski cesti dolžine 16.5 km, ki nas iz Beljaka pripelje na višino 1732 m. Na vrhu razgledne gore so televizijski stolp, visok 164 m, planinska kočica, vremenska postaja in dve cerkvi (nemška in slovenska), ki slovita kot najvišji cerkvi v Evropi. Leta 1348 je katastrofalni potres razklal vrh Dobrača, ko je mogočen podor zasul del Ziljske doline, jo zajezil in pokopal pod sabo 17 vasi. Zaradi razsežnosti potresa, ki je zajel ozemlje vse do Ogleja, je v naslednjem letu nastala velika kužna epidemija, ki je pomorila dobršen del prebivalcev Evrope.

Vodniki bomo po ogledu predvidene ture določili najbolj primeren dostop na to znamenito goro.

Seveda bomo za izlet potrebovali tudi ustrezne veljavne dokumente.

"GREMO SKUPAJ VARNO V GORE"*

Akcija treh planinskih društev ob Mednarodnem letu gora

V gore zahajamo po različnih poteh, vlečejo nas različne želje, pohajkujemo v družbi prijateljev, znancev ali tudi kar sami. Gore so nam lepe, poti zanimive, ponosni in veseli postojimo na vrhu: "Pa je bilo spet fajn!" Toda slika gora je tudi drugačna. Ko zaidemo v nevarnosti, nam postanejo hladne in mračne. Ko zagledamo kup smeti ob visokogorskem jezeru, so onesnažene. Ko srečamo skupino kričečih planincev, si želimo, da bi bili raje kje drugje. Ko stopamo mimo opuščenih hiš, vidimo, da življenje tod ni zgolj gorska idila.

Logarska dolina – kljub urejenim površinam za parkiranje avtomobilom, le ti še vedno ostajajo zunaj za to predvidenih območij.

Foto: Marko Slapnik

Procesi današnjega sveta, kot so globalizacija, urbanizacija in masovni turizem, ogrožajo prebivalce gorskih območij in vire, od katerih smo odvisni. Gorska območja so pogosto odrinjena na obrobje, hkrati gospodarsko nazadujejo in njihovo okolje je vse bolj razvrednoteno. Ravno zaradi tega, da se opozori na pomembnost in probleme gorskega sveta, je generalna skupščina Organizacije združenih narodov razglasila leto 2002 za Mednarodno leto gora. Po celem svetu tako nevladne in vladne organizacije izvajajo različne aktivnosti v skupnem gibanju za ohranjanje in razvoj gorskih območij. Temu se pridružuje tudi Planinska zveza Slovenije, krovna organizacija obiskovalcev gora – planincev. In seveda planinska društva, ki na posameznih območjih skrbijo za razvoj planinstva in širjenje gorniške zavesti.

V planinskih društvih Šoštanj, Velenje in Vinska Gora smo se odločili za skupno akcijo "Gremo skupaj varno v gore". V poletnem času bomo organizirali skupen avtobusni prevoz v Logarsko dolino, zainteresirani pa se bodo lahko v družbi

vodnikov podali na tri ture različne zahtevnosti. Akcijo organiziramo z namenom:

- S koriščenjem javnega prevoza opozoriti na ekološki odnos do gora. Naraščanje individualnega motornega prometa je namreč problem, ki se razširja že tudi v alpske doline. Želimo se pripeljati čim dlje in čim višje, da bo začetek našega vzpona kar se da udoben. Neredko se pripeljemo z več avtomobili, čeprav bi se lahko prilagodili in se peljali skupaj. Parkiramo izven urejenih površin – na zemljiščih domačinov, na gozdarski vlaki, na pašniku, tudi sredi rastišča divjega petelina. Takšnim ravnanjem bi se morali izogibati, saj s tem ne bomo razvili odgovornega odnosa do naših gora.
- Udeležencem omogočiti mobilnost. S skupnim prevozom je namreč možno, da mesti začetka in konca ture nista enaki. Odločimo se za turo prečenja in sestopa v sosednjo dolino.
- Predstaviti hojo po gorah v organiziranih skupinah. Naši množični obiski gora imajo

Nahtigal v Šoštanju, Mestni galeriji Šoštanj, pisarni Planinskega društva Velenje ter v samopostrežni trgovini ERA v Vinski Gori. Lahko pa pobrsate tudi po spletnih straneh <http://www.planinskodrustvo-sostanj.si> ali <http://pd.velenje.si>.

Vabljeni vsi, ki radi zahajate v gore ali se v tem šele preizkušate! In vsi, ki bi s svojo navzočnostjo želeli izkazati podporo gibanju ob Mednarodnem letu gora ■

Martina Pečnik

*op.av.: slogan je geslo Mladinske komisije PZS, ki poleg ostalih organov PZS skrbi za izobraževanje in povečanje naše varnosti v gorah.

Planinci v orientaciji državni prvaki

V soboto in nedeljo, 18. in 19. maja, je na Koroškem v okolici Mežice in vse do Ivarčkega jezera potekalo Slovensko planinsko orientacijsko tekmovanje (SPOT), ki je uradno državno tekmovanje v planinski orientaciji. Udeležila se ga je tudi C ekipa (mladi od 15. do 27. leta) Planinskega društva Šoštanj v sestavi Matej Kortnik, Bojan Rotovnik, Jure Grudnik, Janez Kugonič in Grega Kugonič, ki je v končnem seštevku dosegla 1. mesto in postala državni prvak.

SPOT je dvodnevno tekmovanje, ki je sestavljeno iz treh tekem: krajša dnevna, nočna in daljša dnevna tekma, na katerih morajo udeleženci poiskati kontrolne točke, vrisovati točke na karte, odgovarjati na vprašanja iz planinske tematike, prve pomoči, orientacije, splošne planinske razgledanosti itd.

Ekipa PD Šoštanj si je že na sobotnih dveh tekmah pridobila kar precejšnjo prednost, tako da na zadnji tekmi skorajda ni bilo dvomiti, kdo bo in je najboljši. O tem, kako ponosni in veseli smo (tudi navijačice) po razdelitvi odšli na pice, pa tako ni potrebno govoriti.

Fantje, najboljši ste. Čestitke! ■

Andreja Konovšek

P.S. Rezultate tekmovanja si je mogoče ogledati tudi na spletni strani <http://www.pzs.si/spot>.

"LUNA"

vladarica znamenja Raka

LUNA, SATELIT:

V nasprotju s Soncem, katerega navidezna pot okrog Zemlje je relativno počasna in enakomerna, je Luna kot Zemljin satelit mnogo hitrejša in živahnjša. Čeprav je Luna od Sonca dosti manjša, je na Zemljinem nebu videti približno enako velika. Že od nekdaj je človek z velikim zanimanjem opazoval Luno, saj se je na nebu kar naprej spreminjala. Še posebej so ga presenečali. Lunini mrki, s katerimi je povezoval dogajanja, ki so bila tako ali drugače izven vsakdanjega življenja. Najstarejši miti pripovedujejo, kako bog Sonca Luno "ubije" - to je mlaj, toda ta pa se po treh dneh znova rodi - to je rastoča Luna. Zato je razumljivo, da so Luno pričeli povezovati z močjo PONOVNEGA ŽIVLJENJA in ŽIVLJENJA PO SMRTI. Najmočnejša povezava Luninega ciklusa z življenjem na Zemlji je skladnost lunacije z menstruacijskim in gestacijskim ciklusom. Povprečni ženski ciklus je 28 dni, kar ustreza enemu Luninemu siderističnemu ciklusu. Luna se vrne na isto mesto v odnosu do zvezd v 28 dneh, od enega do drugega mlaja pa preteče približno 29 dni in pol. Človeški zarodek se razvija v desetih Luninih ciklih oziroma devetih koledarskih mesecih. Raziskave so celo pokazale, da večina žensk dobi menstruacijo ravno ob mlaju ali polni luni. Rastoča luna je od nekdaj

veljala za dejavno oziroma "moško", padajoča za nedejavno oziroma "žensko". S tem v zvezi je zanimivo dejstvo, da se ob rastoči luni rodi več dečkov, ob padajoči luni pa več deklic.

LUNACIJE:

Z besedo "lunacije" označujemo - mlaj, t.j. nebesni pojav, ko Luna sestavi konjunkcijo s Soncem. Ko pa Luna sestavi s Soncem opozicijo, naredi drugi nebesni pojav - ščip ali polno luno. Oba mrka, sončev in lunin, sta le nekoliko drugačni, posebni lunaciji, ki se pojavljata redkeje; sončev mrk povprečno dvakrat letno in lunin mrk trikrat letno. To sta lunaciji, ki nastopita v bližini luninih sečišč.

"LUNA" V ROJSTNEM HOROSKOPU:

Luna je v vseh pomenih Sončevo nasprotje. Vse tisto, kar ni Sonce, je Luna. Sonce in Luna sta temeljna kozmična principa, kozmična dvojica: jang in jin. To sta za razvoj življenja in evolucijski napredek neobhodna pola. Zato Luna v rojstnem horoskopu kaže na vse naše organske potrebe, ki se pojavijo v življenju. Predstavlja vse tisto, kar nam v življenju nudi zadovoljstvo. Zadovoljevanje naših potreb pa lahko pomeni tudi linijo manjšega odpora, kajti pri tem se razvijamo in ne napredujemo, temveč ostajamo v nekem "enakem stanju", saj zadovoljevanje organskih, telesnih potreb ne potrebuje zavestnega napora. V nasprotju s Soncem Luna kaže na kvalitete in lastnosti, ki jih že imamo in smo jih podedovali, pridobili v neki preteklosti. Položaj Lune kaže kakšno dediščino nosimo s seboj in kakšne so naše navade. Luna je torej povezana z našo preteklostjo ■

MIT IN IZVOR:

Miti, povezani z Luno, ki vlada znamenju Raka, jo včasih prikazujejo kot privlačno lepoticco, pogosto pa tudi kot kruto zapeljivko. Kot Kirka je zapeljala Odiseja, kot Heketa je svojim ljubljencem poklanjala velika bogastva; kot Selena se je v slavnostni kočiji vozila po nočnem nebu. Tako v mitologiji kot v astrologiji predstavlja Luna naravno rojstvo. Pomembnejše pa je to, da spodbuja naravno, instinktivno odzivanje. Je tesno povezana s čustvi, pa tudi s prebavili. Pod njenim vplivom je lahko človek potrpežljiv, lahko pa tudi nestalen in ozkosrčen, lahko je domiseln in sočuten, lahko pa tudi nezanesljiv.

ASTROLOŠKI KUPONČEK

1. št. kupona _____
2. šifra _____
3. kraj, datum in ura rojstva _____
4. Vaše vprašanje _____

odgovor je brezplačen!

SVETLOBA

Meditacija

*Bodi radosten in pomirjen,
saj te objema toplota in Svetloba.*

Bil je hladen zimski večer, kakršnih je bilo mnogo v njegovih otroških letih. Sneg je naletaval, kot že dneve poprej in skozi majhno okno je opazoval bele snežinke, ki so iz ure v uro debelile snežno odejo. Okrog stare lesene bajte v kateri je bival, ni bilo nobenih sledi, le tiste, ki jih je pravkar naredil oče, prinašajoč drva. V kotu je stala težka peč, ki je žarela, skozi malo luknjo pa si lahko v njeni notranjosti videl del oranžno rdečega migetajočega plamena. Zeblo jih ni toliko, kot so bili lačni. Njegova sestra v zibelki je bila deležna vsaj materinega mleka, sam pa je večkrat šel namesto večerje spat, samo da ni občutil lakote. Petrolejka na polici je brlela, ko sta mati in oče obsedela. Utrujeni telesi z žulji na rokah sta v tišini nemo zrla v negotovo prihodnost. Pred spanjem je velikokrat z enim očesom opazoval njuno stisko in se v mislih spraševal, kdaj bo bolje. Kadar je v peči premalo gorelo, ga je vedno pogrela materina roka, ki ga je pred spanjem pobožala po laseh. Še dolgo je občutil njen dotik, čeprav je že vstopal v spanje, kjer je vladal drugačen, sanjski svet, v katerem je uresničeval svoje skrite želje.

Napočil je čas obveznega osnovnega šolanja in šola je bila dve uri hoda daleč v eno smer. Kadar je bil v gostih sneg, ga je še bolj zvižalo v želodcu, vedoč da ga bo moral zagotovo gaziti. Mati mu je v zgodnjem jutru stisnila jabolko v roko in ga s skrito žalostjo pospremila do prvega odcepa, kajti vedela je, kaj ga še čaka. Spremljala sta ga mraz in tema, le zvezde so sijale in belina snega je dajala malo svetlobe. Zagazil je v globok sneg, kjer je vsaka stopinja imela težo, a sčasoma se je privajal in krepil. Pot je večji del vodila skozi gozd, ki je v teh jutrih spal in velikokrat ponujal prav posebne sence, ki so mu burile domišljijo. Včasih so mu delale družbo v njegovi samoti, dostikrat pa so ga plašile, še posebej takrat, ko so bili slišni različni zvoki. Po uri hoda, sta bili njegovi nogi dodobra utrjeni, skozi slabi obuvali pa je prihajal tisti občutek mrazu, ki se zaleze v nohte. Njegov lici sta bili rdeči, pod nosom pa je visela sveča. Roki je večji del poti držal v žepih, da bi jima bilo bolje kot nogama. Nekako pol ure pred prihodom v šolo so se mu tu in tam priključili njegovi prvi prijatelji in sošolci, ki se jih je vedno razveselil. Samoto je zamenjala družčina podobnih, lačnih, premraženih in trpečnih. Stiskali so zobe, pred sabo pa so imeli eno samo željo, kako priti čim prej na toplo in dobiti košček hrane v usta. Medsebojni pogovori so jim pričarali lepe trenutke, ki so za nekaj časa prekrili globoko skrito trpljenje. Med sabo so si vedno pomagali, kot so vedeli in znali. Tudi svinčnik, radirka in kakšen zvezek so bili nemalokrat znak pomanjkanja. A vladalo je veliko prijateljstvo, ki jih je gredo in dajalo upanje, da bodo vedno zmogli.

Dan za dnem, jutro za jutrom in popoldnevi, ki so se hitro prevešali v mrak, so ga nezavedno kalili. Telo je postajalo močno in trdno, duh pa prožen in zanesljiv. Z odraščanjem se je vse bolj zavedal vsakega še tako majhnega podarjenega koščka čutenja. Ob nedeljah je lahko dlje spal in bolj sladko, saj je potihoma upal na občasno daritev, ko je mati od bog ve kje potegnila kakšen grizljaj več. Ta mu je vedno vzbudil iskre v očeh, vsaj tako mu je pozneje pripovedovala mati. Neizmerna hvaležnost in občutek radosti sta ga v takšnih trenutkih oblila in mu izpolnjevala srce. Ko si je potešil lakoto, je včasih opazoval kako je mati krpala nogavice, dnevi pa so tekli počasi, kljub hitro prihajajoči temi in brleči svetlobi.

Danes je odrasel, ni več kot je bilo. Kruha je dovolj, toplo je in namesto poti skozi gozd, se vije cesta. Gozdne sence, ki so pričarale marsikatero domišljijško zgodbo, so le še bled spomin na dneve velikega trpljenja in preizkušanja. A ko se včasih v mislih vrne v preteklost, se zave, da morda nikoli ne bi izvedel za dar čutenja, za dar vedenja o nekem skritek kotičku na dnu srca, ki greje in sveti. Svetloba in toplota ga vedno prežemata, ko mu spomin pričara trpeča starša, ki sta mu v njegovo srce vgradila vrednote zahvale in zadovoljnosti ob majhnem in izpolnjujočem. Danes ve, da je vse to potrebno za velike stvari, ki jih uživa in čuti.

Kadar ob večerih pogleduje v zvezdno nebo, takrat v njegovih očeh zopet gorijo iskre. Trenutek za tem se poglobi v svojo skrito notranjost. Srce močneje zabije, v njegovem duhu in telesu pa se razlivajo valovi čuteče svetlobe, ki jo spremljajo prijetni občutki toplote. Včasih to mirnost, to hvaležno bivanje prešinejo misli. Misli o tem, kako je kaj danes z našimi otroci, ki ne gredo skozi mrzel, temen gozd, otroci, ki ne dobijo koščka kruha in jabolko za na pot. Kako je danes z njihovim občutenjem toplote, zavedanjem hvaležnosti in bitjem srca? Zagotovo ne poznajo tako močnega občutka lakote in ne gledajo brljenja petrolejke. Vse to je pripadalo nekemu davnemu že minulemu času. Med nas prihajajo novi časi in tudi novi otroci. Naj bo tudi njim dano, da spoznajo življenje v vseh čutnih odtenukih, naj imajo čim več isker v očeh in spoznajo pravo svetlobo, ta čudoviti dar, ki so ga prinesli s seboj na svet ■

DRAGULJARJSKE SKRIVNOSTI

V naslednjem prispevku bi vas rad seznanil z raznimi prijemi draguljarjev oziroma s skrivnostmi, ki so se jih posluževali za barvanje dragih kamnov tako v daljni preteklosti kot tudi danes. Tehnike so lahko zelo preproste ali pa zapletene, da za njih potrebujemo najmodernejše aparature.

Namen toplotne in elektromagnetne obdelave mineralov je izboljšati barvo in kvaliteto minerala. Najpogosteje obdelovani minerali so: kremen (SiO_2), beril ($\text{Al}_2\text{Be}_3(\text{Si}_6\text{O}_{18})$), topaz ($\text{Al}_2(\text{F},\text{OH})\text{SiO}_4$), turmalin ($\text{X},\text{Y}(\text{OH})_4(\text{BO})_3(\text{Si}_6\text{O}_{18})$), korund (Al_2O_3) in cirkon ($\text{Zr}(\text{SiO}_4)$).

Barvanje dragih in okrasnih kamnov sega že v čas Grkov in Rimljanov. Uporaba brušenih mineralov za nakit sega do leta 3000 pr. n. št., saj so v grobnici faraona Tutankamona našli lepo obrušeni rdeči chat in kalcedon, ki oba kažeta sledove toplotne obdelave.

Včasih je bilo dovoljeno nositi nakit le vladarjem in duhovnikom, zato se je izročilo o obdelavi mineralov ohranilo le v grobnicah.

Egipčani so izkopane minerale vrgli v velike kotle, v katerih so jih "kuhali" v medu. "Kuhali" so jih tako dolgo, da je mineral spremenil barvo v zeleno. Na primer iz oranžnega in rjavega topaza dobimo s segrevanjem roza topaz, iz zelenega pa modrega. Kasneje so ugotovili, da se da mineralom spreminjati barva že nad plamenom sveče, vendar so te barve neobstoje, kar pomeni, da se večina mineralov razbarva, ko svečo ugasnemo.

Pa pogledjmo še malo v sedanost ... Najvišja temperatura, ki se uporablja pri spreminjanju barve mineralov, je 2200 stopinj Celzija in je hkrati temperatura tališča korunda (Al_2O_3), ki prenese od vseh mineralov najvišjo temperaturo.

Najpogosteje obdelovani minerali so: ametist, citrin, čadavec, razni turmalini, beril, kunziti, cirkon, kalcedon in celo nekateri diamanti.

Ker pa samo s segrevanjem ponavadi bolj malo dosežemo, se za barvanje dragih in okrasnih kamnov uporabljajo elektromagnetne tehnike (EM). Te za razliko od toplote dovedejo mineralu mnogo večjo (lahko tudi več 1000-krat) količino energije. Na ta način največ spreminjajo barvo naslednjim mineralom: kremenu, berilu, spodumnu, cirkonu, safirju, topazu, korundu in diamantu.

Kunziti se obarva iz roza v modro barvo, cirkon iz svetle v rjavo, korund iz brezbarvne v svetlo rumeno do oranžno, turmalin iz zelene v modro ter diamant iz brezbarvne oziroma prosojne v črno, modro, zeleno, rjavo ali roza barvo.

Za konec bi rad povedal le to, da je večina dragih kamnov že tako ali drugače obarvanih in obdelanih preden grejo v nadaljnjo distribucijo. Kupci pa se moramo zadovoljiti z neizvirnimi barvami mineralov, saj si večina vas bralcev sploh ne zna predstavljati, kako bi drugače izgledal prstan ali pa uhani, ki bi imeli vdolan kakšen neobdelan in/ali neobarvan drag kamen ali mineral ■

Andrej Rak

NAGRADNA KRIŽANKA "ŠOŠTANJSKI PRAZNIK"

Pravilna rešitev prejšnje križanke se glasi:

**KRAJEVNA SKUPNOST GABERKE,
HIŠICA ZA PORUŠITEV**

Za pravilno rešitev križanke v 5. številki Lista, smo izžrebali naslednje nagrajence:

Dve karti za predstave v SLG Celje po lastni izbiri prejmeta:

Boris Kališek,
Mali vrh 14a,
3327 Šmartno ob Paki.

Literarni almanah Hotenja prejmeta:

Marija Blagotinšek,
Lokovica 18 a,
3325 Šoštanj in
Vera Potočnik,
Tekavčeva 11,
3325 Šoštanj.

Po dve vstopnici za filmsko predstavo po lastni izbiri v Kinu Velenje prejmeta:

Peter Jančič,
Ravne 191,
3325 Šoštanj in
Polona Moškon,
Florjan 279,
3325 Šoštanj

**Izmed pravih rešitev JUNIJSKE
KRIŽANKE, bomo izžrebali: dve
vstopnici za gledališko predstavo v
SLG Celje, in dvakrat po dve vstopnici
za filmsko predstavo v Kinu
Velenje po lastni izbiri.**

SLOVARČEK:

ADULA – gorovje v švicarskih Alpah;
ALAVA – pokrajina v severni Španiji;
ALBIŽANI – papežem sovražna verska ločina;
MEGLICA – plinska snov v galaksiji;
METZ – mesto v severovzhodni Franciji;
NEBOJŠA – srbsko moško ime;
ROACH – ameriški cineast (Hal).

KONEC ZADNJE 5. ETAPE

ST. AVOLD - CELOVEC - BEGUNJE

Maks Lomšek

K Tako sem sredi junija leta 1945 po »prehojenih« štirih etapah moje vojaške poti neodločno obstal na začetku konca zadnje etape, ne vedoč kaj storiti. Mikalo me je, da bi se vrnil v tisti kraj s kmetijo, kjer mi je tamkajšnji župan vse uredil za nastop službe v bližnji hidrocentrali. Tudi Albin je že imel službo učitelja na tamkajšnji šoli. Tako bi že takrat oba ponovno lahko zaživela kot civilista v prijetnem kraju, med prijaznimi ljudmi in s primerno službo. Kako močno pa sva potem, že čez kakšen mesec, ko sva se obupano ozirala za zadnjimi žarki zahajajočega sonca, ki so prodrli skozi zamreženo okno begunjskih zaporov, obžalovala, da nisva sprejela ponujenega dela. Spet naju je premagalo domotožje in želja po čim prejšnji vrnitvi v domovino in snidenju z domačimi.

Novice o strašnih zločinih, ki naj bi se dogajali v Sloveniji, najini domovini, so naju šokirale in popolnoma zmedle. Ali je kaj takega med civiliziranimi ljudmi sploh mogoče? Pa saj ne more biti res! Take in podobne misli so se mi motale po možganih in iskale pravo odločitev.

Kaj zdaj storiti? Kako se odločiti, da bo prav? Na koga se še obrniti za dober nasvet? Taka in podobna vprašanja so mi rojila po glavi, ki pa niso našla nekega zadovoljivega odgovora. Nikakor pa nisem mogel razumeti in verjeti, da bi se v moji domovini dogajale take strašne stvari, da bi pobijali svoje ljudi v cvetu mladosti, ki nikakor niso prostovoljno, temveč na prisilo morali služiti kot vojaki tujcem in za tuje interese žrtvovati celo svoja življenja.

No, pa sem spet upošteval odločitev svojega prijatelja Albina, ki je bil par let starejši in je že bolj realno presojal situacijo, v kateri sva se nahajala. Po kakih dveh tednih, bilo je sredi junija, so pri meni domotožje in skrbi glede domačih prevladali, da sva se pri repatriacijski komisiji pozanimala, kako bi bilo z najino vrnitvijo v Slovenijo. Tudi tukaj naju je šef komisije nekako čudno pogledal in imel dvoumno pripombo: »Vidva sta pa ena redkih, ki hočeta dol; kajti večina jih prihaja sem gor!« Tisti ostali v taborišču pa so naju strašili: »Kar pojdiva dol v Titoslavijo, pa vaju bodo pobili, kot so že mnogo drugih!«

Kar kmalu se je nas, povratnikov, nabralo za dva kamiona in Angleži so nas odpeljali do Področje /Rosenbach/, zadnje železniške postaje na avstrijski strani, nam zaželeli, da bi prišli varno in srečno domov, in nas nato predali partizanski patrolji. Kmalu je pripeljal

tovorni vlak s taboriščniki in izseljenci iz Nemčije, na katerega smo se povzpeli tudi mi, se skozi karavanški predor pripeljali v Slovenijo in se nato ustavili na Jesenicah. Tu so vlak pričakali z godbo in transparenti, na katerih je pisalo: Dobrodošli v domovini!

Vrstili so se pozdravni govori, slišati je bilo smeh in petje, vsepovsod je vladalo veselje, toda kaj, ko to seveda ni bilo namenjeno nam, bivšim okupatorjevim vojakom, temveč posavskim izseljencem in tistim, ki so bili zaprti v nemških taboriščih in so se sedaj vrnili.

Ko smo prispeli v Ljubljano, smo morali izstopiti, ker nam je bilo povedano, da gremo v nekak sprejemni center, kjer bomo zdravniško pregledani, dobili odpustnice in končno odšli domov. Ko bi le bilo tako! Pa se je, žal, vse zgodilo čisto drugače ...

Tako sem sedaj prispel na konec 5. etape na moji poti, ki naj bi mi bila usojena kot pot brez povratka. Bil je to zadnji del poti, poti mračnih, grozljivih spominov, ki mi še danes po tolikih letih pogosto povzročajo nočne more. Še najbolj primeren naslov za ta del poti bi bil: Križev pot na Kalvarijo, le s to razliko, da na vrhu Kalvarije ne bi bili postavljeni križi, temveč izkopani grobovi ... Odpeljali so nas torej v zbirni center v samostan Mekinje pri Kamniku, kjer so nas res temeljito zdravniško pregledali, menda bolj zato, da bi odkrili, če nima kdo tetovirane krvne skupine, kar so imeli pripadniki SS-enot. Na srečo med nami ni bilo nobenega takega, vsi smo bili »čisti«. Izpolniti smo morali tudi zelo obširen vprašalnik, ki se je nanašal na pretekla vojna leta in na dejavnost vsakega posameznika v tem času. V Mekinjah smo bili kakih 14 dni, ko se je zgodil neprijeten incident.

Dva fanta sta namreč kljub močni zastraženosti neke noči pobegnili, kar je našo situacijo močno poslabšalo in zaostriilo. Takoj so sledile sankcije, namreč, nemudoma so nas spravili na tovornjake in odpeljali v zloglasni zapor v Begunje, kjer nas je »zelo prijazno« sprejela števila partizanska posadka s komandantom jetnišnice na čelu. Ker smo, izgleda, prepočasi poskakali s kaminov, so vse skrižem padali udarci po naših hrbtih in sunki s puškinimi kopiti med rebra. Nato smo morali v naše nahrbtnike zložiti vse svoje stvari, izprazniti žepe, tudi ure in razni obeski z verižicami so romali v žepe nahrbtnikov. Nazadnje smo dobili nekakšne lističe, na katere smo morali napisati ime, priimek in naslov, češ: »... da boste lažje našli svoje

stvari, ko boste dobili odpustnice.« Kakšna hinavska, zlobna ironija, kajti dobro smo vedeli, da naših stvari v nahrbtnikih nikoli več ne bomo videli. Potem so nas, bilo nas je kakih 100 fantov, stlačili v malo večjo sobano, z rešetkami na oknih in stražarji pred vrati. Zaradi strašne gneče, ki je vladala v premajhnem prostoru, smo morali spati izmenoma. Ko je polovica ležala na podu, je morala druga polovica stati ob zidu. Meni se je celo posrečilo nekje najti star predal pisalne mize, ki je nama z Albinom služil za vzglavnik.

Takoj drugo jutro se je začelo zasliševanje: Kod si hodil, kje si bil? Zanimalo jih je predvsem, na kateri fronti se je kdo boril. Zvedel sem, da je bil vsak, ki je povedal, da je bil na ruski fronti, oklofutan. Jaz sem seveda povedal, da sem bil v Franciji, kjer sem se »boril« proti Angležem in Amerikancem, tako da nisem bil deležen klofut. Opazil sem tudi, če se je komu pri zasliševanju kaj zapletalo, da je bil zaslišan večkrat, in če se njegove izjave niso vselej ujemale, ga ni bilo več v sobo in ga nikoli več nismo videli. Med nami je bil tudi mlad duhovnik, ki je bil večkrat zaslišan in se tudi ni več vrnil v sobo. Prav tako se ni več vrnilo šest mladih fantov, ki so bili oblečeni v lepe nove ameriške uniforme. Ker pa so si nekateri stražarji te uniforme zaželeli zase, so morali zato ti fantje umreti.

Eksekucije so bile iz dneva v dan pogostejše, tako da se je naša soba vidno praznila in strah pred tem, kdaj bo kdo prišel na vrsto za zanje zaslišanje, je naraščal. Pollaščala se nas je vedno hujša apatičnost, ki je kljub temu da smo bili že do onemoglosti prestradani, puščala v nas vedno večje duševne travme, kaj nam bo prinesel naslednji dan. Hrane praktično ni bilo nikakršne. Enkrat dnevno smo dobili obrok: mlačno vodo, v kateri so plavali koščki suhe zelenjave. To je bilo vse, vendar so se nekateri poskušali še enkrat postaviti v vrsto, kar so jim takoj preprečili z grožnjo, da bodo dobili še kroglo v usta ...

Vsa lakota pa je bila na mah pozabljena, ko se je v sobo vrnil ves prestrašen frizer, ki je moral biti na razpolago stražarjem, in s tresočim glasom zajecjal: »Fantje, konec je z nami! Videl sem, kako so na dvorišču izpraznjevali naše nahrbtnike, vse naše strani in dokumente metali na kup in zažigali!« Prebledeli in obnemeli smo, kajti vedeli smo, da se bliža tista usodna ura, ki bo naznanila naš konec ■ ■ ■

Vsem občanom
čestitamo
ob prazniku
dneva državnosti!

KOMUNALNO PODJETJE VELENJE d.o.o.

PROIZVODNJA IN TRGOVINA
KMETIJSKA ZADRUGA ŠALEŠKA DOLINA z.o.o.
Trg svobode 12, 3320 Šoštanj, telefon (03) 588-25-67, 588-26-26, 588-30-05

Vsem občanom čestitamo ob prazniku dneva državnosti
ter jih vabimo v poslovalnice,

Mesnica Šoštanj
(za Kajuhovim domom), tel. 588-25-27

Mesnica in delikatesa Velenje
(Tomšičeva 10b), tel. 587-43-29
Nudimo vam zdravo in kvalitetno meso
iz kmečkih hlevov Šaleške doline. Zaupajte kakovosti!

Kmetijska trgovina Velenje
(Cesta talcev 2), tel. 897-28-30

Ne pozabite!

Kmetijska trgovina Šmartno ob Paki
tel. 588-51-24

Prodaja jabolk Turn - Velenje
(Hrastovec 1), tel. 586-80-01
Prodaja poteka od pon. do pet. od 12.h do 16.h

FOTOGRAFIRATE VI, ZA OSTALO
FOTOART POSKRBI!

Fotografija 10x15 - **samo 70 SIT**
Foto CDji - **samo 800 SIT**
Fotografije za dokumente - **1000 SIT**
POPUST - študentje, dijaki, upokoјenci

Na darilnem oddelku veliko znižanje:
-30% GER KERAMIKA
-20% MEHIŠKE SVEČE

Foto Art

Prešernova 7c, 3320 Velenje

POSLOVNI SISTEM

PREMOGOVNIK VELENJE

**Občankam
in občanom
Velenja
čestitamo
ob dnevu
državnosti!**

Prireditve ob 3. juliju dnevu rudarjev 2002

SREČANJE UPOKOJENIH DELAVCEV PREMOGOVNIKA VELENJE PO LANSKEM 3. JULIJU

v petek, 21. junija, ob 19. uri v restavraciji Jezero v Velenju

SREČANJE BELO-ČRNIH RUDARJEV

v soboto, 22. junija, od 10. ure dalje na športnih igriščih TRC Jezero

SVEČANE SEJE SVETOV OBRATOV

od srede, 26. junija, do petka, 28. junija, ob 13. uri v restavraciji Jezero

MEDNARODNI SIMPOZIJ JAMOMERCEV

od 26. do 29. junija v hotelu Paka v Velenju

PROMENADNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA PREMOGOVNIKA VELENJE OB RUDARSKEM PRAZNIKU IN ZAČETKU OBNOVE SONČNEGA PARKA

v petek, 28. junija, ob 20.30 na kotkalkišču v Velenju

BUDNICA

v soboto, 29. junija, ob 6. uri,

SREČANJE DELOVNIH JUBILANTOV in JUBILANTOV JAMSKE REŠEVALNE ČETE

v soboto, 29. junija, ob 10. uri v Domu kulture v Velenju

PARADA

zbor v soboto, 29. junija, ob 17. uri na Titovem trgu v Velenju

42. SKOK ČEZ KOŽO

v soboto, 29. junija, ob 18. uri na mestnem stadionu v Velenju

DRUŽABNO SREČANJE DELAVCEV IN UPOKOJENCEV PREMOGOVNIKA VELENJE

v soboto, 29. junija, ob 19.30 ob Škalskem jezeru

SMUČARSKI SKOKI ZA RUDARSKO SVETILKO

v petek, 5. julija, ob 21. uri v smučarsko-skakalnem centru v Velenju

42. TRADICIONALNI SKOK ČEZ KOŽO

v soboto, 29. junija,
ob 18. uri
na mestnem stadionu
v Velenju

PROMENADNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA PREMOGOVNIKA VELENJE OB RUDARSKEM PRAZNIKU

IN ZAČETKU OBNOVE SONČNEGA PARKA

v petek, 28. junija, ob 20.30
na kotkalkišču v Velenju